

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ
YAYINI

En Son Değişiklikleri İle

AVUKATLIK KANUNU

Ankara - 2001

AVUKATLIK KANUNU

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ YAYIN NO: 13

ISBN 975-6689-09-9

Dizgi: YETKİN Elektronik Yayımcılık Sistemleri
Baskı: YETKİN BASIMEVİ
Kâzım Karabekir Cad. No: 95/7-8
Tel: 0 (312) 341 00 06 ANKARA

AVUKATLIK KANUNU

ANKARA
MAYIS 2001

AVUKATLIK KANUNU

BİRİNCİ KISIM Avukat ve Avukatlık

Madde

Avukatlığın mahiyeti	1
Avukatlığın amacı.....	2

İKİNCİ KISIM Avukatlık Meslekine Kabul

Avukatlığa kabul şartları	3
İstisnalar	4
Avukatlığa kabulde engeller	5
Baroya yazılma istemi	6
Karar.....	7
Redde veya kovuşturma sonuna kadar beklenmesine dair karara itiraz	8
Avukatlık ruhsatnamesi ve yemin.....	9
Ret kararının bildirilmesi.....	10

ÜÇÜNCÜ KISIM

Yasak Haller

Avukatlıkla birleşemiyen işler	11
Avukatlıkla birleşebilen işler	12
Avukatın hakim veya savcı ile hısımlık veya evlilik münasebeti	13
Bazı görevlerden ayrılanların avukatlık edememe yasağı	14

DÖRDÜNCÜ KISIM

Staj

Genel olarak	15
Aranacak şartlar	16
Dilekçeye eklenecek belgeler	17
İstemin ilanı	18
Rapor	19
Karar	20
Stajın başlangıcı	21
Yanında staj yapılacak avukat	22
Stajın yapılması ve stajyerin ödevleri	23
Staj raporları	24
Staj süresinin uzatılması	25
Stajyerlerin yapabileceği işler	26

Stajiyerlere barolarca yapılacak yardım 27

BEŞİNCİ KISIM
Avukatlık Sınavı

Sınav 28
Sınava gireceklerin tesbiti 29
Sınavın şekli ve konuları 30
Sınav sonuçları 31
<Mülga> 32-33

ALTINCI KISIM
Avukatın Hak ve Ödevleri

Genel olarak 34
Yalnız avukatların yapabileceği işler 35
Uzlaşma sağlama 35/A
Sır saklama 36
İşin reddedildiğinin bildirilmesi 37
İşin reddi zorunluluğu 38
Avukatın dosya saklaması ve hapis hakkı 39
Tazminat isteklerinde zamanaşımı 40
Avukatın vekaletten çekilmesi 41
Bir avukatın geçici olarak görevlendirilmesi 42
Büro edinme zorunluluğu 43

Avukatların birlikte veya avukatlık ortaklığı şeklinde çalışmaları	44
Avukat bürosunda çalışabilecek kişiler.....	45
İşlerin stajiyer veya sekreterle takibi, dava dosyalarının incelenmesi ve dosyadan örnek alma	46
Çekişmeli hakları edinme yasağı.....	47
Avukata çıkar karşılığında iş getirme	48
Avukatların resmi kılığı	49
Baroya ve avukatlara ayrılacak yer	50
Danışma yapılması uygun olmayan yerler	51
Dosya tutmak	52
Görüşmelere ait tutanak	53
Sicil cüzdanları	54
Reklam yasağı.....	55
Örnek çıkarabilme ve tebligat yapabilme hakkı.....	56
Avukata karşı işlenen suçlar.....	57
Soruşturmaya yetkili Cumhuriyet Savcısı.....	58
Kovuşturma izni, son soruşturmanın açılması kararı ve duruşmanın yapılacağı mahkeme	59
İtiraz hakkı	60
Ağır cezayı gerektiren suçüstü hali	61
Görevi savsaklama ve kötüye kullanma	62
Avukatlık yetkilerinin başkaları tarafından kullanılmaması	63
Baro yönetim kuruluna karşı özel görevler	64
Baro Keseneğini ödememekte direnme	65

YEDİNCİ KISIM**Baro Levhası ve Avukatlar Listesi**

Levhaya yazılma yükümlülüğü	66
Avukatlığın sürekli olarak başka bölgede yapılması..	67
Başka baroya nakil	68
Nakille ilgili inceleme ve istemin kabulü	69
Nakil isteminin reddi	70
Levhadan ve avukatlık ortaklığı sicilinden silme	71
Levhadan silinmeyi gerektiren haller	72
Levhaya yeniden yazılma hakkı	73
Bir daha yazılmamak üzere levhadan silinme	74
Avukatlar listesi	75

SEKİZİNCİ KISIM**Barolar****BİRİNCİ BÖLÜM****Genel Hükümler**

Baroların kuruluş ve nitelikleri	76
Baronun kurulması, organlarının görevden uzaklaştırılması ve görevlerine son verilmesi.....	77
Görevlerin parasız oluşu ve bir kişide birleşmeyecek görevler.....	78

İKİNCİ BÖLÜM

Baroların Organları

Organlar	79
----------------	----

I - Baro genel kurulu

Kuruluşu	80
Görevleri.....	81
Olağan toplantı	82
Olağanüstü toplantı	83
Toplantıya çağrı.....	84
Genel kurul başkanlık divanı	85
Toplantıya katılma yükümü	86
Görüşme ve karar yeter sayısı	87
Gündem dışı görüşme yasağı	88

II- Baro yönetim kurulu

Kuruluşu	89
Seçilme yeterliği, engelleri ve seçimin şekli	90
Seçim dönemi.....	91
Seçim dönemi bitmeden ayrılma	92
Toplantılar	93
Toplantıya çağrı.....	94
Yönetim kurulunun görevleri.....	95

III - Baro başkanlığı

Seçim ve seçim dönemi bitmeden ayrılma	96
Görevleri.....	97

IV - Baro başkanlık divanı

Kuruluşu ve seçimi	98
Başkanlık divanının görevleri	99
Baro başkan yardımcısının görevleri.....	100
Baro genel sekreterinin görevleri.....	101
Baro saymanının görevleri	102
Kuruluşu	103
Seçilme yeterliği ve engelleri.....	104
Seçim dönemi.....	105
Toplantılar	106
Görevi.....	107

VI - Baro denetleme kurulu

Kuruluş ve görevi.....	108
------------------------	-----

DOKUZUNCU KISIM
Türkiye Barolar Birliği

BİRİNCİ BÖLÜM
Genel Hükümler

Birliğin kuruluş ve nitelikleri	109
Birliğin görevleri.....	110
Yasaklar, mal edinme, protokoldaki yer, görevden uzaklaştırma ve göreve son verme	111
Görevlerin ücretli oluşu.....	112

İKİNCİ BÖLÜM
Birliğin Organları

Organlar	113
----------------	-----

I - Türkiye Barolar Birliği genel kurulu

Kuruluşu	114
Toplantılar	115
Görüşme ve karar yeter sayısı	116
Görevleri.....	117

II - Türkiye Barolar Birliği yönetim kurulu

Kuruluşu	118
----------------	-----

Seçim dönemi.....	119
Toplantılar	120
Görevleri.....	121

III - Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Seçim ve seçim dönemi bitmeden ayrılma.....	122
Görevleri.....	123

IV - Türkiye Barolar Birliği başkanlık divanı

Kuruluşu ve seçimi	124
Birlik başkanlık divanının görevleri	125
Türkiye Barolar Birliği Başkan Yardımcılarının görevleri	126
Türkiye Barolar Birliği Genel Sekreterinin görevleri..	127
Türkiye Barolar Birliği Saymanının görevleri	128

V - Türkiye Barolar Birliği disiplin kurulu

Kuruluşu	129
Seçim dönemi.....	130
Toplantılar	131
Görevi.....	132

VI - Türkiye Barolar Birliği denetleme kurulu

Kuruluşu ve görevi.....	133
-------------------------	-----

ONUNCU KISIM
Disiplin İşlem ve Cezaları

Disiplin Cezalarının uygulanacağı haller	134
Disiplin cezaları	135
Cezaların uygulanma şekli	136
Savunma hakkı.....	137
Baroya yazılmadan önceki ve meslekten ayrıldıktan sonraki eylem ve davranışlar	138
Kovuşturma yetkisi ve eksik üyelerin tamamlanması	139
Ceza kovuşturmasının disiplin cezalarına tesiri	140
Disiplin kovuşturmasının açılması	141
Disiplin kovuşturmasına yer olmadığına dair kararlara itiraz.....	142
Aynı eylemden dolayı yeniden inceleme	143
Disiplin kurulunda duruşma	144
Gıyapta duruşma	145
Delillerin gösterilmesi ve incelenmesi.....	146
Tanık ve bilirkişi dinlenmesi.....	147
Duruşma tutanağı	148
İstinabe talimatının yerine getirilmesi	149
Tanık ve bilirkişinin çağırılması	150
Disiplin kurulu üyelerinin reddi ve istinkafı.....	151
Kararların tebliği	152
İşten yasaklanma	153
İşten yasaklanmanın zorunlu olduğu haller	154

İşten yasaklanmanın hükümleri.....	155
İşten yasaklanma kararının kaldırılması.....	156
Disiplin kurulu kararına karşı itiraz	157
Delillerin serbestçe takdiri, ceza vermenin amacı ve cezadan mahsup	158
Kovuşturma ve ceza zamanaşımı	159
Disiplin kararlarının uygulanması ve cezaların sicilden silinmesi	160
Tanık ve bilirkişi gideri	161
Para cezası veya giderlerin tahsili.....	162

ONBİRİNCİ KISIM

Avukatlık Sözleşmesi

Avukatlık sözleşmesinin kapsamı.....	163
Avukatlık ücreti	164
Ücret dolayısıyla müteselsil sorumluluk	165
Avukatın hapis hakkı ve avukatlık ücretinin rüçhanlı bulunması	166
Anlaşmazlıkların hakem yoluyla çözümü	167
Avukatlık ücret tarifesinin hazırlanması.....	168
Yargı mercilerine karşı tarafa yükletilecek avukatlık ücretinin miktarı.....	169
<Mülga>	170
İşi sonuna kadar takip etme zorunluluğu ve başkasını tevkil.....	171
İş sahibinin işi başka bir avukata vermesi	172

Avukatlık ücretinin belli bir işe hasredilmesi	173
Avukatın işi takipten vazgeçmesi, azli ve ücretin gününde ödenmemesi	174
İş sahibinin adresi	175

ONİKİNCİ KISIM

Adli Müzaheret

Adlî yardımın kapsamı	176
Adlî yardım bürosu	177
Adlî yardım istemi	178
Adlî yardımın yapılışı	179
Büronun gelir ve giderleri	180
Yıllık çalışma raporu ve yönetmelik	181

ONÜÇÜNCÜ KISIM

Çeşitli Hükümler

Yönetmelik	182
Cumhuriyet savcılarına yapılacak tebligat	183
Avukatlık kıdemine sayılacak hizmetler	184
Davavekilleri hakkında uygulanacak hüküm	185
Topluluk sigortasına girmeleri mutlak şekilde zorunlu olanlar	186
Topluluk sigortasına girme zorunluğu şarta bağlı olanlar	187
Topluluk sigortasına giremeyenler	188

<Mülga>	189
Prim borcunu ödememenin sonuçları.....	190
Tip sözleşmenin hazırlanması ve topluluk sözleşmesine giriş.....	191
Yürürlükten kaldırılan hükümler.....	192
Değiştirilen kanun hükümleri hakkında.....	193
1086 sayılı kanunun değiştirilen hükmü	194
Emekliliğe tabi görevden önceki avukatlığın kıdeme sayılması	195
<Mülga>	196-199
Kamu kurum ve kuruluşları ile kamu iktisadi teşessüslerinde görevli avukatlar	Ek Md. 1
Yurt dışında temsil.....	Ek Md. 2
Seçimlerin yapılması	Ek Md. 3
Denetim	Ek Md. 4
Geçici hükümler.....	Geç. Md. 1
Kanunun yürürlük tarihi	200
Kanunu yürüten makam	201

AVUKATLIK KANUNU (Av. K.)

Yasa No: 1136 – Kabul Tarihi: 19/3/1969
RG. Yayın Tarihi: 7/4/1969 – RG. No.: 13168
Düster: T.5, C.8, sh.1694

BİRİNCİ KISIM Avukatlık ve Avukat

Avukatlığın mahiyeti:

Madde 1 – Avukatlık, kamu hizmeti ve serbest bir meslektir.

<Değişik: 2/5/2001 – 4667¹/1. md.> Avukat, yargının kurucu unsurlarından olan bağımsız savunmayı serbestçe temsil eder.

Avukatlığın amacı:

Madde 2 – <Değişik 1. fıkra: 2/5/2001 – 4667/2. md.> Avukatlığın amacı; hukukî münasebetlerin düzenlen-

---

¹ 10/5/2001 tarih ve 24398 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Avukatlık Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun".

mesini, her türlü hukukî mesele ve anlaşmazlıkların adalet ve hakkaniyete uygun olarak çözümlenmesini ve hukuk kurallarının tam olarak uygulanmasını her derecede yargı organları, hakemler, resmî ve özel kişi, kurul ve kurumlar nezdinde sağlamaktır.

Avukat bu amaçla hukuki bilgi ve tecrübelerini adalet hizmetine ve kişilerin yararlanmasına tahsis eder.

<Değişik: 2/5/2001 – 4667/2. md.> Yargı organları, emniyet makamları, diğer kamu kurum ve kuruluşları ile kamu iktisadî teşebbüsleri, özel ve kamuya ait bankalar, noterler, sigorta şirketleri ve vakıflar avukatlara görevlerinin yerine getirilmesinde yardımcı olmak zorundadır. Kanunlarındaki özel hükümler saklı kalmak kaydıyla, bu kurumlar avukatın gerek duyduğu bilgi ve belgeleri incelemesine sunmakla yükümlüdür. Bu belgelerden örnek alınması vekâletname ibrazına bağlıdır. Derdest davalarda müzekkereler duruşma günü beklenmeksizin mahkemeden alınabilir.

İKİNCİ KISIM

Avukatlık Mesleğine Kabul

Avukatlığa kabul şartları:

Madde 3 – <Değişik: 30/1/1979 - 2178/1 md.>

Avukatlık mesleğine kabul edilebilmek için :

- a) Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmak,
- b) Türk hukuk fakültelerinden birinden mezun olmak veya yabancı memleket hukuk fakültesinden me-

zun olup da Türkiye hukuk fakülteleri programlarına göre noksan kalan derslerden başarılı sınav vermiş bulunmak,

c) Avukatlık stajını tamamlayarak staj bitim belgesi almış bulunmak,

d) <Ek: 2/5/2001 – 4667/3. md.> Avukatlık sınavını başarmış olmak.

e) Levhasına yazılmak istenen baro bölgesinde ikametgahı bulunmak,

f) Bu Kanuna göre avukatlığa engel bir hali olmamak gerekir.

İstisnalar:

Madde 4 – <Değişik.: 2/5/2001 – 4667/4. md.>

Adli, idari ve askerî yargı hâkimlik ve savcılıklarında, Anayasa Mahkemesi raportörlüklerinde, Danıştay üyeliklerinde, üniversiteye bağlı fakültelerin hukuk bilimi dersleri dalında profesörlük, doçentlik, yardımcı doçentlik görevlerinde dört yıl, kamu kurum ve kuruluşlarının hukuk müşavirliği görevinde on yıl süre ile hizmet etmiş olanlarda 3 üncü maddenin (c) ve (d) bentlerinde yazılı koşullar aranmaz.

Türk vatandaşları ve Türk uyruğuna kabul olunanlardan yabancı hukuk fakültelerinden mezun olup da, geldikleri yerde dört yıl süreyle mahkemelerin her derecesinde hâkimlik, savcılık veya avukatlık yapmış ve avukatlığı meslek edinmiş bulunanlar, 3 üncü maddenin (b) bendinde yazılı olduğu biçimde Türk hukuk fakülteleri programlarına göre noksan kalan derslerden usulüne uygun olarak yapılan sınavlarda başarı göstermiş ve

ayrıca Türkçe'yi iyi bilir oldukları da bir sınavla anlaşıl-
mış olmak kaydıyla, 3 üncü maddenin (c) ve (d) bentle-
rinde yazılı koşulların dışında tutulurlar.

Birinci ve ikinci fıkrada gösterilenlerin baro levha-
sına yazılmasında, 17 nci maddenin (1) ve (2) numaralı
bentlerinde yazılı belgelerden başka sicil özetlerinin
onanmış bir örneğinin de verilmesi gereklidir.

Avukatlığa kabulde engeller:

Madde 5 – Aşağıda yazılı durumlardan birinin
varlığı halinde, avukatlık mesleğine kabul istemi reddo-
lunur:

a) **<Değişik:: 2/5/2001 – 4667/5. md.>** Taksirli suçlar
hariç kesinleşmiş bir kararla iki yıldan fazla hapis veya
bir yıldan fazla ağır hapis cezasıyla veya basit ve nite-
likli zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık,
sahtecilik, inancı kötüye kullanmak ve dolanlı iflâs gibi
yüz kızartıcı suçlarla istimal ve istihlâk kaçakçılığı hariç
kaçakçılık, ihaleye fesat karıştırmak suçlarından biri ile
hüküm giymiş olmak,

b) **<Değişik: 22/1/1986 - 3256/2 md.>** Kesinleşmiş bir
disiplin kararı sonucunda hakim, memur veya avukat
olma niteliğini kaybetmiş olmak,

c) Avukatlık mesleğine yaraşmayacak tutum ve
davranışları çevresince bilinmiş olmak,

d) Avukatlık mesleki ile birleşemiyen bir işle uğ-
raşmak,

e) Mahkeme kararı ile kısıtlanmış olmak,

f) İflas etmiş olup da itibarı iade edilmemiş bulunmak (Taksiratlı ve hileli müfisler itibarları iade edilmiş olsa dahi kabul olunmazlar),

g) Hakkında aciz vesikası verilmiş olup da bunu kaldırmamış bulunmak,

h) Avukatlığı sürekli olarak gereği gibi yapmaya engel vücut veya akılca malul olmak.

<Değişik:: 2/5/2001 – 4667/5. md.> Birinci fıkranın (a) bendinde sayılan yüz kızartıcı suçlardan biri ile hüküm giymiş olanların cezası ertelenmiş, paraya çevrilmiş veya affa uğramış olsa da avukatlığa kabul edilmezler.

<Değişik:22/1/1986 - 3256/2 md.> Adayın birinci fıkranın (a) bendinde yazılı cezalardan birini gerektiren bir suçtan kovuşturma altında bulunması halinde, avukatlığa alınması isteği hakkındaki kararın bu kovuşturmanın sonuna kadar bekletilmesine karar verilebilir.

Şu kadar ki, ceza kovuşturmasının sonucu ne olursa olsun avukatlığa kabul isteğinin geri çevrilmesi gereken hallerde, sonuç beklenmeden istek karara bağlanır.

Baroya yazılma istemi:

Madde 6 – <Değişik:: 2/5/2001 – 4667/6. md.>

Avukatlık sınavını başarmış olanlar veya 4 üncü maddedeki koşulları taşıyanlar başvurdukları yer barosu levhasına yazılmalarını dilekçe ile isteyebilirler.

Karar:

Madde 7 – Baro yönetim kurulu, levhaya yazılma istemi hakkında başvurma dilekçesinin varış tarihinden itibaren bir ay içinde gerekçeli olarak karar vermekle ödevlidir.

Süresi içinde karar verilmediği takdirde, adayın avukatlığa kabul istemi reddedilmiş sayılır. Bu halde aday bir aylık sürenin bitiminden itibaren onbeş gün içinde Türkiye Barolar Birliğine itiraz edebilir. İtiraz üzerine 8 inci madde hükmü kıyas yolu ile uygulanır.

Redde veya kovuşturma sonuna kadar beklenmesine dair karara itiraz:

Madde 8 – Baro Yönetim Kurulu, avukatlığa kabul istemini reddettiği veya kovuşturma sonuna kadar beklenmesine karar verdiği takdirde bunun gerekçesini kararında gösterir. Gerekçeli karar adaya tebliğ olunur.

Aday, bu karara karşı, tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde, kararı veren baro vasıtasıyla Türkiye Barolar Birliğine itiraz edebilir. Baro tarafından adaya, itiraz tarihini tesbit eden bir belge verilir. Bu belge hiçbir vergi, harç ve resme tabi değildir.

Türkiye Barolar Birliği, itiraz üzerine dosya üzerinde gerekli incelemeleri yaptıktan sonra, itirazı kabul veya reddeder. Türkiye Barolar Birliği itiraz tarihinden itibaren bir ay içinde bir karar vermezse, itiraz reddedilmiş sayılır.

<Değişik: 2/5/2001 – 4667/7. md.> Baro yönetim kurullarının adayın levhaya yazılması hakkındaki kararları, karar tarihinden itibaren onbeş gün içinde Türkiye

Barolar Birliğine gönderilir. Türkiye Barolar Birliği kararın kendisine ulaştığı tarihten itibaren bir ay içinde uygun bulma veya bulmama kararını ve itirazın kabul veya reddi hakkındaki kararlarını onaylamak üzere karar tarihinden itibaren bir ay içinde Adalet Bakanlığına gönderir. Bu kararlar Adalet Bakanlığına ulaştığı tarihten itibaren iki ay içinde Bakanlıkça karar verilmediği veya karar onaylandığı takdirde kesinleşir. Ancak Adalet Bakanlığı uygun bulmadığı kararları bir daha görüşülmek üzere, gösterdiği gerekçesiyle birlikte Türkiye Barolar Birliğine geri gönderir. Geri gönderilen bu kararlar, Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunca üçte iki çoğunlukla aynen kabul edildiği takdirde onaylanmış, aksi halde onaylanmamış sayılır; sonuç Türkiye Barolar Birliği tarafından Adalet Bakanlığına bildirilir.

Baro yönetim kurulunun, avukatlığa kabul isteminin reddi veya kovuşturma sonuna kadar beklenmesi hakkındaki kararları, süresi içinde itiraz edilmediği takdirde kesinleşir.

<Değişik:: 2/5/2001 – 4667/7. md.> Adalet Bakanlığının dördüncü fıkra uyarınca verdiği kararlara karşı, Türkiye Barolar Birliği, aday ve ilgili baro; Adalet Bakanlığının uygun bulmayıp bir daha görüşülmek üzere geri göndermesi üzerine Türkiye Barolar Birliğince verilen kararlara karşı ise, Adalet Bakanlığı, aday ve ilgili baro idarî yargı merciine başvurabilir.

Barolar, kesinleşen kararları derhal yerine getirmeye mecburdurlar.

Avukatlık ruhsatnamesi ve yemin:

Madde 9 – Avukatlık mesleğine kabul edilen adaya, ilgili baro tarafından bir ruhsatname verilir.

Avukatlığa kabul, ruhsatnamenin verildiği andan itibaren hüküm ifade eder.

Aday böylece avukatlığa kabul edildikten sonra (Avukat) unvanını kullanmak hakkını kazanır. Durum Türkiye Barolar Birliğine bildirilir.

<Değişik:: 2/5/2001 – 4667/8. md.> Ruhsatnameler ve avukat kimlikleri, Türkiye Barolar Birliği tarafından tek tip olarak bastırılır. Avukat kimliği resmî belge niteliğindedir.

Mesleke kabul edilen avukata ruhsatname verilirken, baro yönetim kurulu önünde aşağıdaki şekilde andıçtırılır:

<Değişik:: 2/5/2001 – 4667/8. md.> Hukuka, ahlâka, mesleğin onuruna ve kurallarına uygun davranacağıma namusum ve vicdanım üzerine andıçerim.

Avukatın andıçtırıldığı, andın metnini de kapsıyan bir tutanağa bağlanır ve ilgilinin dosyasında saklanır. Tutanak baro yönetim kurulu üyeleri ile birlikte andıçten avukat tarafından imzalanır.

Ret kararının bildirilmesi:

Madde 10 – Avukatlık mesleğine kabul edilmek için baroya başvuran bir adayın bu isteminin reddine veya kovuşturma sonuna kadar beklenmesine dair kararlar kesinleşince, ilgili baro, adayın adını diğer barolara ve Türkiye Barolar Birliğine bildirir. Bu halde,

ret ve bekleme sebepleri ortadan kalkmadıkça, hiçbir baro o kimseyi levhasına yazamaz.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Yasak Haller

Avukatlıkla birleşemiyen işler:

Madde 11 – Aylık, ücret, gündelik veya kesenek gibi ödemeler karşılığında görülen hiçbir hizmet ve görev, sigorta prodüktörlüğü, tacirlik ve esnafılık veya meslekin onuru ile bağdaşması mümkün olmayan her türlü iş avukatlıkla birleşemez.

Avukatlıkla birleşebilen işler:

Madde 12 – <Değişik: 22/1/1986-3256/3 md.>

Aşağıda, sayılan işler 11 inci madde hükmü dışındadır:

a) Milletvekilliği, il genel meclisi veya belediye meclisi üyeliği,

b) <Değişik: 2/5/2001 – 4667/9. md.> Hukuk alanında profesör ve doçentlik,

c) Özel hukuk tüzelkişilerinin hukuk müşavirliği ve sürekli avukatlığı ile bir avukat yazıhanesinde ücret karşılığında avukatlık,

d) Hakemlik, tasfiye memurluğu, yargı mercilerinin veya adli bir dairenin verdiği herhangi bir görev veya hizmet,

e) Kamu iktisadi Teşebbüsleri Hakkında 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede başka iş veya hizmetle uğraşmaları yasaklanmamış bulunmak şartıyla; bu Kanun Hükmünde Kararnamenin kapsamına giren İktisadi Devlet Teşekkülleri, kamu iktisadi kuruluşları ve bunların müesseseleri, bağlı ortaklıkları ve iştirakleri ve iktisadi Devlet Teşekkülleri ile Kamu İktisadi kuruluşları dışında kalıp sermayesi Devlete ve diğer kamu tüzelkişilerine ait bulunan kuruluşların yönetim kurulu başkanlığı, üyeliği, denetçiliği,

f) Anonim, limited, kooperatif şirketlerin ortaklığı, yönetim kurulu başkanlığı, üyeliği ve denetçiliği ve komandit şirketlerde komanditer ortaklık,

g) Hayri, ilmi ve siyasi kuruluşların yönetim kurulu başkanlığı, üyeliği ve denetçiliği,

h) Gazete ve dergi sahipliği veya bunların yayım müdürlüğü.

Milletvekilleri hakkında, 3069 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Üyeliği ile Bağdaşmayan İşler Hakkında Kanun hükümleri saklıdır.

(e) bendinde gösterilenlerin, Hazinesinin, belediye ve özel idarelerin, il ve belediyelerin yönetimi ve denetimi altında bulunan daire ve kurumların, köy tüzelkişiliklerinin ve sermayesinin yarıdan fazlası Devlete ait şirket ve kuruluşların aleyhinde; il genel meclisi ve belediye meclisi üyelerinin de, bağlı buldukları tüzelkişilerin aleyhindeki dava ve işleri takip etmeleri yasaktır.

Bu yasak, avukatların ortaklarını ve yanlarında çalıştırdıkları avukatları da kapsar.

<Değişik: 2/5/2001 – 4667/9. md.> (e) bendinde gösterilenlerin, Hazinesinin, belediye ve özel idarelerin, il ve belediyelerin yönetimi ve denetimi altında bulunan daire ve kurumların, köy tüzel kişiliklerinin ve kamunun hissedar olduğu şirket ve kuruluşların aleyhinde; il genel meclisi ve belediye meclisi üyelerinin de bağlı oldukları tüzel kişilerin ve yüksek öğretimde görevli profesör ve doçentlerin yüksek öğretim kurum ve kuruluşları aleyhindeki dava ve işleri takip etmeleri yasaktır.

Avukatın hakim veya savcı ile hısımlık veya evlilik münasebeti:

Madde 13 – Bir hakim veya Cumhuriyet Savcısının eşi, sebep veya nesep itibariyle usul ve fûruundan veya ikinci dereceye kadar (Bu derece dahil) hısımlarından olan avukat, o hakim veya Cumhuriyet Savcısının baktığı dava ve işlerde avukatlık edemez.

Bazı görevlerden ayrılanların avukatlık edememe yasağı:

Madde 14 – <Değişik: 2/5/2001 – 4667/10. md.>

Emeklilik veya istifa gibi sebeplerle görevlerinden ayrılan adlî, idarî ve askerî yargı hâkim ve savcılarının son beş yıl içinde hizmet gördükleri mahkeme veya dairelerin yargı çevresinde, görevden ayrılma tarihinden itibaren iki yıl süre ile avukatlık yapmaları yasaktır.

Yukarıki fıkra hükmü Anayasa Mahkemesi üyeleri ve Yüksek Mahkemeler hakimleri hakkında da uygulanır.

<Değişik: 22/1/1986-3256/4 md.> Devlet, belediye, il özel idare ve Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında 233 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin kapsamına giren iktisadi Devlet Teşekkülleri ile kamu iktisadi kuruluşları ve bunların müessese, bağlı ortaklık ve iştiraklerinde çalışanlar, buralardan ayrıldıkları tarihten itibaren iki yıl geçmeden ayrıldıkları idare aleyhine dava alamaz ve takipte bulunamazlar.

<Ek: 1/4/1981 - 2442/1 md.> Askeri Yargıtay Başkanı, Başsavcısı, İkinci Başkanı, Daire Başkanları ve Üyeleri, Milli Savunma Bakanlığı Askeri Adalet İşleri Başkanı, Askeri Adalet Teftiş Kurulu Başkanı, Genelkurmay Adli Müşaviri, sıkıyönetim adli müşavirleri ve sıkıyönetim askeri mahkemelerinde görevli hakim ve savcılar ile yardımcılar, başka hizmetlere atanmış olsalar bile anılan görevlerden ayrıldıkları tarihten itibaren üç yıl süre ile sıkıyönetim askeri mahkemelerinde avukatlık yapamazlar.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Staj

Genel olarak:

Madde 15 – <Değişik: 30/1/1979 - 2178/4 md.>

Avukatlık stajı bir yıldır. Stajın bu kısmında yer alan hükümler uyarınca ilk altı ayı mahkemelerde ve kalan altı ayı da en az beş yıl kıdemi olan (bu beş yıllık kıdem hesabına Kanunun 4 üncü maddesinde yazılı hizmette geçen süreler de dahildir.) bir avukat yanında yapılır.

Stajın hangi mahkeme ve adalet dairelerinde, ne surette yapılacağı yönetmelikte gösterilir.

Aranacak şartlar:

Madde 16 – <Değişik: 2/5/2001 – 4667/11. md.>

3 üncü maddenin (a), (b) ve (f) bentlerinde yazılı koşulları taşıyanlardan, stajyer olarak sürekli staj yapmalarına engel işleri ve 5 inci maddede yazılı engelleri bulunmayanlar, staj yapacakları yer barosuna bir dilekçe ile başvururlar.

Dilekçeye eklenecek belgeler :

Madde 17 – 16 ncı madde gereğince verilecek dilekçeye, aşağıda gösterilen belgeler eklenir.

1. Kanunun aradığı şartlara ilişkin belgelerin asılları ile onanmış ikiye örnekleri,
2. Adayın 3 üncü maddenin (f)² ve 5 inci maddenin (a) bendlerinde yazılı halleri bulunmadığını gösteren bildiri kağıdı,
3. Yanında staj göreceği avukatın yazılı muvafakatı,
4. Adayın ahlak durumu hakkında, o baroya yazılı iki avukat tarafından düzenlenmiş tanıtma kağıdı.

---

² 30/1/1979 tarih 2178 sayılı Kanunun birinci maddesiyle değişik 3 üncü maddede (f) bendi bulunmamaktadır. Bu maddeye yapılan gönderme 3 üncü maddenin (e) bendi olarak anlaşılmalıdır.

Bu belgelerin bir örneği baro başkanı tarafından onaylanarak Türkiye Barolar Birliğine gönderilir. Diğer örnek veya asılları barodaki dosyasında saklanır. 22 nci maddenin 2 ve 3 üncü fıkralarında yazılı hallerde, adayın yanında staj göreceği avukatın yazılı muvafakatine ait belge aranmaz.

<Ek: 22/1/1986-3256/5 md.> Staj isteminde bulunan tarafından verilen bildiri kağıdının hilafı ortaya çıktığı takdirde; aday hakkında Türk Ceza Kanununun 528 inci maddesine göre ceza tayin olunur.

İstemin ilanı:

Madde 18 – Adayın istemi,yukarıdaki maddede yazılı hususlarla birlikte, istem tarihinden itibaren on gün içinde baronun ve adalet dairesinin uygun bir yerinde onbeş gün süre ile asılarak ilan olunur.

Her avukat veya stajyer yahut diğer ilgililer, bu süre içinde, adayın stajyer listesine yazılmasına itirazda bulunabilirler. Şu kadar ki, itirazın incelenenbilmesi, açık delil veya vakıaların gösterilmiş olmasına bağlıdır.

Rapor:

Madde 19 – Baro başkanı, istemin ilanından önce, baroya bağlı avukatlardan birini adayın gerekli nitelikleri taşıyıp taşımadığını ve avukatlıkla birleşmiyen bir işle uğraşp uğraşmadığını araştırarak bir rapor düzenlemek üzere görevlendirir.

Görevlendirilen avukat, raporu en geç onbeş gün içinde baroya vermekle yükümlüdür.

Karar:

Madde 20 – Baro yönetim kurulu, itiraz süresinin bitmesinden itibaren bir ay içinde, 19 uncu maddede yazılı raporu da göz önünde tutarak, adayın stajyer listesine yazılıp yazılmaması hakkında gerekçeli bir karar verir. Karar ilgiliye tebliğ edilmekle beraber, bir örneği de incelenmek üzere dosyası ile birlikte o yer Cumhuriyet Savcılığına verilir.

Bu karar aleyhine baro yönetim kurulu üyeleri karar tarihinden, o yer Cumhuriyet savcısı kararın kendisine verildiği, ilgili ise kararın kendisine tebliğ edildiği tarihten itibaren onbeş gün içinde Türkiye Barolar Birliğine itiraz edebilirler.

Birinci fıkrada yazılı süre içinde bir karar verilmiş olması halinde talep reddedilmiş sayılır. Bu takdirde, bir aylık sürenin bitiminden itibaren onbeş gün içinde aday Türkiye Barolar Birliğine itiraz edebilir.

<Değişik:: 2/5/2001 – 4667/12. md.> Türkiye Barolar Birliğinin itiraz üzerine verdiği kararlar Adalet Bakanlığına ulaştığı tarihten itibaren iki ay içinde Bakanlıkça karar verilmediği veya karar onaylandığı takdirde kesinleşir. Ancak Adalet Bakanlığı uygun bulmadığı kararları bir daha görüşülmek üzere, gösterdiği gerekçesiyle birlikte Türkiye Barolar Birliğine geri gönderir. Geri gönderilen bu kararlar, Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunca üçte iki çoğunlukla aynen kabul edildiği takdirde onaylanmış, aksi halde onaylanmamış sayılır; sonuç Türkiye Barolar Birliği tarafından Adalet Bakanlığına bildirilir.

<Ek:: 2/5/2001 – 4667/12. md.> Adalet Bakanlığının yukarıdaki fıkra uyarınca verdiği kararlara karşı, Türkiye Barolar Birliği Kütüphanesi

Barolar Birliği, aday ve ilgili baro; Adalet Bakanlığının onaylamayıp geri göndermesi üzerine Türkiye Barolar Birliğinin verdiği kararlara karşı ise, Adalet Bakanlığı, aday ve ilgili baro idarî yargı merciine başvurabilir.

Stajın başlangıcı :

Madde 21 – Avukatlık stajı listeye yazılma ile başlar. İtiraz yazılmayı durdurur.

Yanında staj yapılacak avukat:

Madde 22 – Avukat yanında staja başlıyabilecekleri Cumhuriyet savcılığınca baroya bildirilenler, evvelce dilekçelerinde gösterdikleri ve muvafakatini aldıkları avukat yanında staja başlarlar.

Baro başkanının isteği veya ilgililerin başvurması üzerine, baro yönetim kurulu, stajın dilekçede gösterilenden başka bir avukat yanında yapılmasına karar verebilir.

17 nci maddenin 3 üncü bendinde yazılı belgeyi almak imkanını bulamıyan adayların hangi avukat yanında staj göreceğini baro başkanı tayin eder.

Avukat, ikinci ve üçüncü fıkralardaki hallerde stajyeri kabul zorunluluğundadır.

Stajın yapılması ve stajyerin ödevleri:

Madde 23 – <Değişik: 2/5/2001 – 4667/13. md.>

Staj kesintisiz olarak yapılır. Stajyerin haklı nedenlere dayanarak devam etmediği günler, engelin kalkmasından sonraki bir ay içinde başvurduğu takdir-

de, mahkeme stajı sırasında Adalet Komisyonu, avukat yanındaki staj sırasında ise baro yönetim kurulu kararı ile tamamlattırılır. Stajın yapıldığı yere göre adalet komisyonu başkanı ve baro başkanı, haklı bir engelin bulunması halinde yanında staj yaptığı avukatın da görüşünü alarak stajyere otuz günü aşmamak üzere izin verebilir.

Stajyer, avukatla birlikte duruşmalara girmek, avukatın mahkemeler ve idarî makamlardaki işlerini yapmak, dava dosyaları ve yazışmaları düzenlemek, baroca düzenlenen eğitim çalışmalarına katılmak, baro yönetim kurulunca verilen ve yönetmelikte gösterilecek diğer ödevleri yerine getirmekle yükümlüdür. Stajyerler, meslek kurallarına ve yönetmeliklerde belirlenen esaslara uymak zorundadırlar.

Staj raporları:

Madde 24 – <Değişik: 30/1/1979 - 2178/5 md.>

Staj, Adalet Komisyonunun, baronun ve yanında çalışılan avukatın gözetimi altında yapılır.

Stajyer hakkında, yanında staj gördüğü hakimler, Cumhuriyet savcıları tarafından staj durumu, mesleki ilgisi ve ahlaki durumunu belirten bir belge verilir.

Yanında staj görülen avukat tarafından, ilk üç ayın bitiminde ve staj süresinin sonunda da kesin olarak, staj durumunu ve adayın mesleki ilgisi ile ahlaki durumunu da kapsayan bir rapor verir.

Staj süresinin uzatılması:**Madde 25 – <Değişik: 2/5/2001 – 4667/14. md.>**

Baro yönetim kurulu, stajyer hakkında verilen raporları değerlendirir, gerektiğinde kurul üyelerinden birini görevlendirmek suretiyle yapılacak inceleme sonuçlarını da göz önünde tutarak staj bitim belgesinin verilmesine veya staj süresinin altı aya kadar uzatılmasına karar verebilir.

Yönetim kurulunun bu kararı kesindir.

Stajyerlerin yapabileceği işler:**Madde 26 – <Değişik: 2/5/2001 – 4667/15. md.>**

Stajyerler, avukat yanında staja başladıktan sonra, avukatın yazılı muvafakati ile ve onun gözetimi ve sorumluluğu altında, sulh hukuk mahkemeleri, sulh ceza mahkemeleri ile icra tetkik mercilerinde avukatın takip ettiği dava ve işlerle ilgili duruşmalara girebilir ve icra müdürlüklerindeki işleri yürütebilirler.

Bu yetki, staj bitim belgesinin verilmesi veya staj listesinden silinme ile sona erer.

Stajyerlere barolarca yapılacak yardım:**Madde 27 – <Değişik: 2/5/2001 – 4667/16. md.>**

Staj süresince stajyerlere Türkiye Barolar Birliğince kredi verilir.

Ödenecek kredinin kaynağı; avukatların yetkili mercilere sunduğu vekâletnamelere avukatın yapıştıra-
cağı pul bedelleri ile geri ödemededen gelen paralar ve

bunların gelirleridir. Bu pullar, Türkiye Barolar Birliğince bastırılır. Yapıştırılacak pulun değeri; 2.7.1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununun Yargı Harçları bölümünde yer alan vekâletname örnekleri için kullanılan harç tarifesi kadardır.

Avukatlarca vekâletname sunulan merciler, pul yapıştırılmamış veya pulu noksan olan vekâletname ve örneklerini kabul edemez. Gerektiğinde ilgiliye on günlük süre verilerek bu süre içinde pul tamamlanmadıkça vekâletname işleme konulamaz.

Kredi ödemelerinden arta kalan miktar, meslektaşlara destek ve meslekte gelişmeyi sağlamakta kullanılır.

Bu kredinin ilke ve koşulları, kimlere verileceği, miktarı, geri ödeme şekli, geri ödemedен gelen paralar ile kredi ödemelerinden sonra arta kalan miktarın barolar ve Türkiye Barolar Birliği arasında dağıtım ve sarf esasları ve diğer hususlar Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunca hazırlanacak ve Adalet Bakanlığınca onaylanacak yönetmelikte gösterilir.

Pul bedelleri ile geri ödemedен gelen paralar ve bunların gelirleri, kredi ödemelerinden arta kalan miktarın dağıtımı ve sarfı, her yıl Adalet Bakanlığı tarafından ek 4 üncü maddedeki esas ve usullere göre denetlenir.

BEŞİNCİ KISIM

Avukatlık Sınavı

Sınav:

Madde 28 – <Mülga: 30/1/1979 - 2178/8 md – Yeniden düzenleme: 2/5/2001 – 4667/17. md.>

Avukatlık sınavı Türkiye Barolar Birliğince, Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezine yaptırılır. Staj bitim belgesi almamış olanlar sınava kabul edilmezler.

Sınava gireceklerin tespiti:

Madde 29 – <Mülga: 30/1/1979 - 2178/8 md – Yeniden düzenleme: 2/5/2001 – 4667/18. md.>

Sınava girecek olanlara, stajyer listesinde yazılı oldukları baro yönetim kurulunca sınav başvuru belgesi verilir ve bunların listesi Türkiye Barolar Birliğine bildirilir.

Avukatlık sınavında altı defa başarısızlığa uğrayan stajyer bir daha sınava giremez.

Stajyer, haklı ve geçerli bir mazereti olduğunun Türkiye Barolar Birliğince kabulü dışında staj bitim belgesinin verildiği tarihten itibaren dört yıl içinde sınava giriş haklarının tamamını kullanmak zorundadır.

Sınavın şekli ve konuları:

Madde 30 – <Mülga: 30/1/1979 - 2178/8 md – Yeniden düzenleme: 2/5/2001 – 4667/19. md.>

Avukatlık sınavının amacı, stajyerin meslek kural-ları bilgisi ile hukuk ilkelerini ve mevzuat hükümlerini olaylara uygulayabilme yeterliliğini değerlendirmektir.

Sınav her yıl iki defa yapılır. Sınav tarihleri bir yılın imkân nispetinde iki eşit kısmına bölünmesi suretiyle tespit edilir.

Sınav tarihlerinin tespiti ve duyurulması, sınav ko-nuları, başarı puanı, giderleri gibi konular Türkiye Ba-rolar Birliğince çıkartılacak yönetmelikte gösterilir.

Sınav sonuçları:

Madde 31 – <Mülga: 30/1/1979 - 2178/8 md – Yeniden düzenleme: 2/5/2001 – 4667/20. md.>

Sınav sonuçları, Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi tarafından Türkiye Barolar Birliğine, ilgilinin barosuna ve stajyerlere bildirilir.

Madde 32-33 – <Mülga: 30/1/1979-2178/8 md.>

ALTINCI KISIM

Avukatın Hak ve Ödevleri

Genel olarak:

Madde 34 – <Değişik: 2/5/2001 – 4667/21. md.>

Avukatlar, yüklendikleri görevleri bu görevin kut-sallığına yakışır bir şekilde özen, doğruluk ve onur içinde yerine getirmek ve avukatlık unvanının gerek-

tirdiği saygı ve güvene uygun biçimde davranmak ve Türkiye Barolar Birliğince belirlenen meslek kurallarına uymakla yükümlüdürler.

Yalnız avukatların yapabileceği işler:

Madde 35 – <Değişik: 26/2/1970 - 1238/1 md.>

Kanun işlerinde ve hukuki meselelerde mütalaa vermek, mahkeme, hakem veya yargı yetkisini haiz bulunan diğer organlar huzurunda gerçek ve tüzel kişilere ait hakları dava etmek ve savunmak, adli işlemleri takip etmek, bu işlere ait bütün evrakı düzenlemek, yalnız baroda yazılı avukatlara aittir.

Baroda yazılı avukatlar birinci fıkradakiler dışında kalan resmi dairelerdeki bütün işleri de takip edebilirler. Dava amaya yeteneği olan herkes kendi davasına ait evrakı düzenleyebilir, davasını bizzat açabilir ve işini takip edebilir. <Ek hükümler: 2/5/2001 – 4667/22. md.> Ancak, 29.6.1956 tarihli ve 6762 sayılı Türk Ticaret Kanununun 272 nci maddesinde n görülen esas sermaye miktarının beş katı veya daha fazla esas sermayesi bulunan anonim Őirketler ile ye sayısı yüz veya daha fazla olan yapı kooperatifleri sözleőmeli bir avukat bulundurmak zorundadır. Bu fıkra hükmüne aykırı davranan kuruluőlara mahallin en büyük mlk idare amiri tarafından sözleőmeli avukat tayin etmedikleri her ay için, sanayi sektöründe çalışan onaltı yaőından büyük iőçiler için suç tarihinde yürürlükte bulunan, asgarî ücretin bir aylık brüt tutarı kadar para cezası verilir. Verilen para cezalarına dair kararlar ilgililere Tebligat Kanunu hükümlerine göre tebliğ edilir. Bu

cezalara karşı tebliğ tarihinden itibaren en geç yedi gün içinde yetkili sulh ceza mahkemesine itiraz edilebilir. İtiraz üzerine verilen karar kesindir. Bu cezalar 21.7.1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanuna göre tahsil edilir ve Hazineye gelir kaydedilir.

Hukuk ve Ceza Muhakemeleri Usulleri kanunları ile diğer kanun hükümleri saklıdır.

Uzlaşma sağlama:

Madde 35/A – <Ek: 2/5/2001 – 4667/23. md.>

Avukatlar dava açılmadan veya dava açılmış olup da henüz duruşma başlamadan önce kendilerine intikal eden iş ve davalarda, tarafların kendi iradeleriyle istem sonucu elde edebilecekleri konulara inhisar etmek kaydıyla, müvekkilleriyle birlikte karşı tarafı uzlaşmaya davet edebilirler. Karşı taraf bu davete icabet eder ve uzlaşma sağlanırsa, uzlaşma konusunu, yerini, tarihini, karşılıklı yerine getirmeleri gereken hususları içeren tutanak, avukatlar ile müvekkilleri tarafından birlikte imza altına alınır. Bu tutanaklar 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 38 inci maddesi anlamında ilâm niteliğindedir.

Sır saklama:

Madde 36 – Avukatların, kendilerine tevdi edilen veya gerek avukatlık görevi, gerekse ,Türkiye Barolar Birliği ve barolar organlarındaki görevleri dolayısıyla öğrendikleri hususları açığa vurmaları yasaktır.

Avukatların birinci fıkrada yazılı hususlar hakkında tanıklık edebilmeleri, iş sahibinin muvafakatini almış olmalarına bağlıdır. Ancak, bu halde dahi avukat tanıklık etmekten çekinebilir. <Ek cümle: 2/5/2001 – 4667/24. md.> Çekinme hakkının kullanılması hukukî ve cezaî sorumluluk doğurmaz.

Yukarıki hükümler, Türkiye Barolar Birliği ve baroların memurları hakkında da uygulanır.

İşin reddedildiğinin bildirilmesi:

Madde 37 – Avukat, kendisine teklif olunan işi sebep göstermeden reddedebilir. Reddin, iş sahibine geçikmeden bildirilmesi zorunludur.

İş iki avukat tarafından reddolunan kimse, kendisine bir avukat tayinini baro başkanından isteyebilir.

<Değişik: 2/5/2001 – 4667/25. md.> Tayin olunan avukat, baro başkanı tarafından belirlenen ücret karşılığında işi takip etmek zorundadır.

İşin reddi zorunluluğu :

Madde 38 – Avukat;

a) Kendisine yapılan teklifi yolsuz veya haksız görür yahut sonradan yolsuz veya haksız olduğu kanısına varırsa,

b) Aynı işte menfaati zıt bir tarafa avukatlık etmiş veya mütalaa vermiş olursa,

c) <Değişik: 2/5/2001 – 4667/26. md.> Evvelce hâkim, hakem, Cumhuriyet savcısı, bilirkişi veya memur olarak o işte görev yapmış olursa,

d) Kendisinin düzenlediği bir senet veya sözleşmenin hükümsüzlüğünü ileri sürmek durumu ortaya çıkmışsa,

e) *<İptal: AYMK. 2/6/1977 tarihli ve E. 1977/43, K. 1977/84 sayılı kararı ile>*

f) Görmesi istenilen iş, Türkiye Barolar Birliği tarafından tespit edilen mesleki dayanışma ve düzen gereklerine uygun değilse,

Teklifi reddetmek zorunluğundadır.

Bu zorunluluk, avukatların ortaklarını ve yanlarında çalıştırdıkları avukatları da kapsar.

<Üçüncü fıkra iptal: AYMK. 21/1/1971 tarihli ve E.1970/19, K.1971/9 sayılı kararı ile>

<Son fıkra iptal: AYMK. 2/6/1977 tarihli ve E. 1977/43, K. 1977/84 sayılı kararı ile>

Avukatın dosya saklaması ve hapis hakkı:

Madde 39 – Avukat, kendisine tevdi olunan evrakı, vekaletin sona ermesinden itibaren üç yıl süre ile saklamakla yükümlüdür. Şu kadar ki, evrakın geri alınması müvekkile yazı ile bildirilmiş olduğu hallerde saklama yükümlülüğü, bildirme tarihinden itibaren üç ayın sonunda sona erer.

Avukat, ücreti ve yapmış olduğu giderleri kendisine ödenmedikçe, elinde bulunan evrakı geri vermekle yükümlü değildir.

Tazminat isteklerinde zamanaşımı:**Madde 40 – <Değişik: 2/5/2001 – 4667/27. md.>**

İş sahibi tarafından sözleşmeye dayanılarak avukata karşı ileri sürülen tazminat istekleri, bu hakkın doğumunun öğrenildiği tarihten itibaren bir yıl ve her halde zararı doğuran olaydan itibaren beş yıl geçmekle düşer.

Avukatın vekaletten çekilmesi:

Madde 41 – Belli bir işi takipten veya savunmadan isteği ile çekilen avukatın o işe ait vekalet görevi, durumu müvekkiline tebliğinden itibaren onbeş gün süre ile devam eder.

Şu kadar ki, adli müzaharet bürosu yahut baro başkanı tarafından tayin edilen avukat, kaçınılmaz bir sebep veya haklı bir özürü olmadıkça, görevi yerine getirmekten çekinemez. Kaçınılmaz sebebin veya haklı özürün takdiri avukatı tayin eden makama aittir.

Bir avukatın geçici olarak görevlendirilmesi:

Madde 42 – Bir avukatın ölümü veya meslekten yahut işten çıkarılması veya işten yasaklanması yahut geçici olarak iş yapamaz duruma gelmesi hallerinde, baro başkanı, ilgililerin yazılı istemi üzerine veya iş sahiplerinin yazılı muvafakatini almak şartıyla, işleri geçici olarak takip etmek ve yürütmek için bir avukatı görevlendirir ve dosyaları kendisine devir ve teslim eder. **<Ek cümle: 2/5/2001 – 4667/28. md.>** Ayrıca durumu mahkemelere ve gerekli göreceği yerlere bildirir. Bu hükümler avukatlık ortaklığı hakkında da kıyasen uygulanır.

Yukarıki fıkrada yazılı işlere ait kanuni süreler, dosyaların devir ve teslimine kadar işlemez. Şu kadar ki, bu süre üç ayı geçemez.

<Mülga : 2/5/2001 – 4667/28. md.>

Kendisine görev verilen avukat haklı sebepler göstererek bunu reddedebilir. Ret sebeplerinin yerinde olup olmadığına baro yönetim kurulu karar verir.

Vekalet görevi, temsil edilen avukatın talimatına bağlı olmaksızın, bu görevi yapan avukatın sorumluluğu altında yürür. Yapılan işlerin ücretini, kendisine vekalet olunan avukat öder. Anlaşmazlık halinde ücretin miktarı baro yönetim kurulu tarafından belirtilir.

Büro edinme zorunluluğu:

Madde 43 – Her avukat, levhaya yazıldığı tarihten itibaren üç ay içinde baro bölgesinde bir büro kurmak zorundadır. Büronun niteliklerini barolar belirtir.

Bir avukatın birden fazla bürosu olamaz. Birlikte çalışan avukatlar ayrı büro edinemezler. **<Ek cümleler: 2/5/2001 – 4667/29. md.>** Avukatlık ortaklığı yurt içinde şube açamaz. Milletvekilleri, milletvekilliği süresince avukatlık yapamazlar.

Bürosunu veya konutunu değiştiren avukat yenilerinin adreslerini bir hafta içinde baroya bildirmek zorundadır.

Avukatların birlikte veya avukatlık ortaklığı şeklinde çalışmaları:

Madde 44 – < Değişik: 2/5/2001 – 4667/30. md.>

Avukatlar, meslekî çalışmalarını aynı büroda birlikte veya avukatlık ortaklığı şeklinde de yürütebilirler.

A) Aynı büroda birlikte çalışma

Birlikte çalışma, aynı baroya kayıtlı birden çok avukatın meslekî çalışmalarını bir büroda yürütmeleridir. Bu birlikteliğin tüzel kişiliği yoktur, yapılan iş ticarî sayılmaz.

Birlikte çalışan avukatlardan biri ya da birkaçının ad ve/veya soyadının yanında (Avukatlık Bürosu) ibaresinin kullanılması zorunludur. Karşılıklı hak ve yükümlülükler, gelir ve giderlerin paylaşılması, büro yönetimi, birlikteliğin sona ermesi birlikte çalışanlarca belirlenir ve yazılı olarak kayıtlı oldukları baroya bildirilir.

B) Avukatlık ortaklığı

Avukatlık ortaklığı, aynı baroya kayıtlı birden çok avukatın bu Kanuna göre mesleklerini yürütmek için oluşturdukları tüzel kişiliktir. Avukatlık ortaklığının çalışması meslek çalışması olup, ticarî sayılmaz ve vergilendirme bakımından şahıs şirketlerine ilişkin hükümler uygulanır. Avukatlık ortaklığının adı, bir ya da birkaç ortağın ad ve/veya soyadlarına (Avukatlık Ortaklığı) ibaresi eklenerek belirlenir. Yabancı sermayeyi teşvik mevzuatı çerçevesinde Türkiye'de faaliyet göstermek isteyen yabancı avukatlık ortaklıkları, bu Kanuna ve avukatlık ortaklığı düzenlemesine uygun olarak kurulmak koşuluyla, yalnızca yabancı hukuklar ve milletlere-

rası hukuk konularında danışmanlık hizmeti verebilirler. Bu sınırlama yabancı avukatlık ortaklığında çalışan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı ya da yabancı avukatları da kapsar. Bu nev'i avukatlık ortaklıkları için ortakların baroya kayıtlı olması şartı aranmaz. Bu kuralın uygulanması mütekabiliyet esasına bağlıdır.

Ana sözleşmesi tip ana sözleşmeye uygun olarak düzenlenen avukatlık ortaklığı, kurucularının kayıtlı bulunduğu baro yönetim kurulu tarafından Baro Avukatlık Ortaklığı Siciline yazılmasıyla tüzel kişilik kazanır. Yazılma istemi, ancak Kanuna ve tip ana sözleşmeye aykırılık gerekçesiyle reddedilebilir. Bu durumda 8 inci madde hükümleri kıyasen uygulanır. Ana sözleşmenin bir örneği Türkiye Barolar Birliğine gönderilir.

a) Ortakların hak ve borçları

1. Ortaklık payları ve oranları serbestçe belirlenir. Ortakların payı, ancak ortaklara veya avukat olan üçüncü kişilere devredilebilir. Ortakların pay devrinin sözleşme ile yasaklanması veya ortakların pay devrine onay vermemeleri, mirasçının avukat olmaması ya da ortaklığı kabul etmemesi, ortağın emeklilik veya sağlık nedenleri ile avukatlığı bırakması, baro levhasından silinmesi, meslekten çıkması veya çıkarılması, ortaklıktaki payına haciz konulması halinde ortaklık payı gerçek değeri üzerinden diğer ortaklar tarafından payları oranında alınır. Bu işlemlerin üç ay içerisinde sonuçlandırılmaması halinde, yönetmelikteki tasfiye hükümleri uygulanır.

2. Vekâletnameler ortaklık adına düzenlenir. Ortaklık iş veya davayı takip edecek avukatlara yetki belgesi verir.

3. Avukatlık ortaklığı, amacın dışında hak ve mal edinemez, üçüncü kişilerle ortaklık kuramaz, tüzel kişilerin paylarını alamaz. Ortaklar; birden fazla avukatlık ortaklığının ortağı olamaz, ortaklığın bürosu dışında büro edinemez ve bağımsız olarak dava ve iş takip edemezler.

4. Avukatlık ortaklığı; ortaklarının ve çalışan avukatların ortaklık ile ilgili her türlü işlem, eylem ve borçlarından dolayı bunlarla birlikte müştereken ve müteselsilen sınırsız sorumludur. Ortakların ve ortaklıkta çalışan avukatların meslekî görevlerinden dolayı Avukatlık Kanunu ve meslek kurallarına göre sorumlulukları saklıdır. Avukatlık ortaklıkları hakkında da bu Kanundaki disiplin işlem ve cezaları uygulanır.

5. Defter ve kayıtların tutulmasından ortaklığın yönetim ve temsili ile görevli ortak sorumludur. Avukatlık ortaklığı; iş ve dava defteri, pay defteri, karar defteri, gelir-gider defteri ve demirbaş defteri tutmak zorundadır.

b) Uyuşmazlıkların çözümü

Avukatların birlikte çalışmalarından veya avukatlık ortaklığında; ortakların kendi aralarında ve ortaklıkla ilgili her türlü uyuşmazlıklar ile ortaklık pay devir ve intikalinde bedele ilişkin olarak üçüncü şahıslarla aralarında çıkacak anlaşmazlıklar, bu Kanunun 167 nci maddesinde tanımlanan hakem kurulu tarafından, bu Kanun ve yönetmelik hükümlerine göre çözümlenir.

c) Avukatlık ortaklığı tip ana sözleşmesinde bulunması gereken; ortakların kimlik bilgileri, ortaklığın unvanı ve adresi, ortaklık payları, ortaklar arasındaki ilişkiler, iş ve davalarla ilgili iş bölümü, yönetici ortakların yetkileri, ortaklığın yönetimi ve temsili, ortaklar kurulu, kurulun görev ve yetkileri, gelir ve giderin paylaşılması, denetim, ortaklıktan çıkma, çıkarılma, pay devri, ortaklığın sona ermesi, fesih, infisah ve tasfiye gibi hususların esas, şekil ve şartları Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunca hazırlanıp Adalet Bakanlığınca onaylanarak Resmî Gazetede ilan edilen yönetmelikte düzenlenir.

Avukat bürosunda çalışabilecek kişiler:

Madde 45 – <Değişik: 2/5/2001 – 4667/31. md.> Avukatlar ve avukatlık ortaklıkları, bürolarında yalnız avukatlık mesleği için gerekli olan yardımcı elemanları çalıştırabilirler.

Hakimliğe ve avukatlığa engel suçlardan biri ile hükümlü olanlar veya avukatlıktan yasaklananlarla her ne şekilde olursa olsun işbirliği edilemez veya bu gibiler büroda çalıştırılmaz.

<Değişik: 2/5/2001 – 4667/31. md.> Yukarıdaki hükümlere aykırı hareket eden avukat, ilk defasında işten, tekrarında meslekten çıkarma; avukatlık ortaklığı ilk defasında işten çıkarma, tekrarında ise avukatlık ortaklığı sicilinden silinme cezası ile cezalandırılır.

**İşlerin stajiyer veya sekreterle takibi,
dava dosyalarının incelenmesi ve
dosyadan örnek alma:**

Madde 46 – <Değişik: 2/5/2001 – 4667/32. md.>

Avukat, işlerini kendi sorumluluğu altındaki stajyeri veya yanında çalışan sekreteri eliyle de takip ettirebilir, fotokopi veya benzeri yollarla örnek alabilir. Avukatın onanmasını istemediği örnekler harca tâbi değildir.

Avukat veya stajyer, vekâletname olmaksızın dava ve takip dosyalarını inceleyebilir. Bu inceleme isteğinin ilgililerce yerine getirilmesi zorunludur. Vekâletname ibraz etmeyen avukata dosyadaki kağıt veya belgelerin örneği veya fotokopisi verilmez.

Çekişmeli hakları edinme yasağı:

Madde 47 – Avukat el koyduğu işlere ait çekişmeli hakları edinmekten veya bunların edinilmesine aracılıktan yasaktır. Bu yasak, işin sona ermesinden itibaren bir yıl sürer.

Birinci fıkra hükmü, avukatın ortaklarını ve yanında çalıştırdığı avukatları da kapsar.

<Ek: 2/5/2001 – 4667/33. md.> Ancak, 164 üncü madde hükmü saklıdır.

Avukata çıkar karşılığında iş getirme :

Madde 48 – Avukat veya iş sahibi tarafından vaad olunan veya verilen bir ücret yahut da herhangi bir çıkar karşılığında avukata iş getirmeye aracılık edenler ve aracı kullanan avukatlar altı aydan bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

Bu eylemi yapanlar memur iseler, verilecek hapis cezası bir yıldan aşağı olamaz.

Avukatların resmi kılığı:

Madde 49 – Avukatlar, mahkemelere, Türkiye Barolar Birliğinin belirteceği resmi kılıkla çıkmak zorundadırlar.

Baroya ve avukatlara ayrılacak yer:

Madde 50 – Her adalet dairesinde, bölgesinde bulunduğu baro için, her mahkeme salonunda ve icra dairesinde ise avukatlar için ihtiyaca yetecek nitelikte yer ayrılması zorunludur.

<Ek: 2/5/2001 – 4667/34. md.> Ayrıca her cezaevinde ve kolluk biriminde mesleğin onuruna ve önemine uygun bir görüşme yeri ayrılır. Bu yerlerin bakım ve onarımı ilgisine göre Adalet ve İçişleri Bakanlıklarınca yaptırılır.

Danışma yapılması uygun olmayan yerler:

Madde 51 – Avukatlar, baroda yazılı olan bürolarından başka yerlerde, mahkeme salonunda veya adalet binasının başka bir yerinde iş sahipleri ile hukuki danışmada bulunmaktan ve iş kabul etmekten yasaklıdırlar.

Yukarıki fıkra hükmü, avukatın özel olarak çağrıldığı hallerde uygulanmaz.

Dosya tutmak:

Madde 52 – Avukat, üzerine aldığı her iş yahut yazılı mütalasına baş vurulan her husus hakkında düzenli dosya tutmak zorundadır.

Avukat, kendisi tarafından yazılan veya taslağı yapılan her belgeyi imzalamakla yükümlüdür.

Görüşmelere ait tutanak :

Madde 53 – Avukat, iş için yaptığı görüşmelerden gerekli saydıklarını bir tutanakla tespit eder. Tutanağın altı, görüşmede bulunanlar tarafından imzalanır.

Sicil cüzdanları :

Madde 54 – Levhada yazılı olan her avukatın bağlı olduğu baroda, Türkiye Barolar Birliğinden gönderilen örneğe göre düzenlenecek bir sicil cüzdanı bulunur. Bu cüzdan gizlidir; ancak sahibi veya vekalet vereceği başka bir avukat tarafından her zaman görülebilir ve gerekli not alınabilir.

Bir barodan diğerine nakil halinde, cüzdan, nakle-dilen baro başkanlığına gönderilir.

Reklam yasağı:

Madde 55 – Avukatların iş elde etmek için, reklam sayılabilecek her türlü teşebbüs ve harekette bulunmaları ve özellikle tabelalarında ve basılı kağıtlarında avukat unvanı ile akademik unvanlarından başka sıfat kullanmaları yasaktır.

<Ek fıkralar: 2/5/2001 – 4667/35. md.>

Bu yasak, ortak avukatlık bürosu ve avukatlık ortaklığı hakkında da uygulanır.

Yukarıdaki yasaklara ilişkin esaslar Türkiye Barolar Birliğince düzenlenecek yönetmelikle belirlenir.

Örnek çıkarabilme ve tebligat yapabilme hakkı:

Madde 56 – Usulüne uygun olarak düzenlenen ve avukata verilmiş olan vekaletname 52 nci maddede yazılı dosyada saklanır. Avukat, bu vekaletnamenin örneğini çıkarıp aslına uygunluğunu imzası ile onaylayarak kullanabilir. Avukatın çıkardığı vekaletname örnekleri bütün yargı mercileri, resmi daire ve kurumlar ile gerçek ve tüzel kişiler için resmi örnek hükmündedir.

Asıllarının verilmesi kanunda açıkça gösterilmeyen hallerde avukatlar, takibettikleri işlerde, aslı kendilerinde bulunan her türlü kağıt ve belgelerin örneklerini kendileri onaylayarak yargı mercileri ile diğer adalet dairelerine verebilirler.

Aslı olmayan vekaletname veya diğer kağıt ve belgelerin örneğini onaylayan yahut aslına aykırı örnek veren avukat üç yıldan altı yıla kadar ağır hapis cezası ile cezalandırılır.

Avukatlar, vekalet aldıkları işlerde, ilgili yargı mercii aracılığı ile ve bu yargı merciiinin tebligat konusunda bir kararı olmaksızın, diğer tarafa adli kağıt ve belge tebliğ edebilirler. Tebliğ edilen kağıt ve belgelerin birer nüshası, gerekli harc, vergi ve resim ödenmek şartıyla, ilgili yargı merciiinin dosyasına konur.

<Ek fıkralar: 2/5/2001 – 4667/36. md.>

Avukatlar veya avukatlık ortaklığı başkasını tevkil etme yetkisini haiz oldukları bütün vekâletnamelerini kapsayacak şekilde bir başka avukata veya avukatlık ortaklığına vekâletname yerine geçen yetki belgesi verebilir. Bu yetki belgesi vekâletname hükmündedir.

Vekâletnameler Türkiye için tek tip olup, vekâletnamenin biçim ve içeriği Türkiye Barolar Birliği ile Türkiye Noterler Birliği tarafından hazırlanır.

Avukata karşı işlenen suçlar:

Madde 57 – Görev Sırasında veya yaptığı görevden dolayı avukata karşı işlenen suçlar hakkında, bu suçların hakimlere karşı işlenmesine ilişkin hükümler uygulanır.

Soruşturmaya yetkili Cumhuriyet Savcısı:

Madde 58 – **<Değişik 1. fıkra: 2/5/2001 – 4667/37. md.>** Avukatların avukatlık veya Türkiye Barolar Birliği ya da baroların organlarındaki görevlerinden doğan veya görev sırasında işledikleri suçlardan dolayı haklarında soruşturma, Açalet Bakanlığının vereceği izin üzerine, suçun işlendiği yer Cumhuriyet savcısı tarafından yapılır. Avukat yazıhaneleri ve konutları ancak mahkeme kararı ile ve kararda belirtilen olayla ilgili olarak Cumhuriyet savcısı denetiminde ve baro temsilcisinin katılımı ile aranabilir. Ağır cezayı gerektiren suçüstü halleri dışında avukatın üzeri aranmaz.

Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu ile Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun duruşmanın inzibatına

ilişkin hükümleri sakıdır. Şu kadar ki, bu hükümlere göre avukatlar tutuklanamayacağı gibi, haklarında hafif hapis veya hafif para cezası da verilemez.

Kovuşturma izni, son soruşturmanın açılması kararı ve duruşmanın yapılacağı mahkeme:

Madde 59 – 58 inci maddeye göre yapılan soruşturmaya ait dosya Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğüne tevdi olunur. İnceleme sonunda kovuşturma yapılması gerekli görüldüğü takdirde dosya, suçun işlendiği yer ağır ceza mahkemesine en yakın bulunan ağır ceza mahkemesi Cumhuriyet Savcılığına gönderilir.

Cumhuriyet Savcısı beş gün içinde, iddianamesini düzenliyerek dosyayı son soruşturmanın açılmasına veya açılmasına yer olmadığına karar verilmek üzere ağır ceza mahkemesine verir.

İddianamenin bir örneği, Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun hükümleri uyarınca, hakkında kovuşturma yapılan avukata tebliğ olunur. Bu tebliğ üzerine avukat, kanunda yazılı süre içinde bazı delillerin toplanmasını ister veya kabule değer bir istemde bulunursa nazara alınır, gerekirse soruşturma başkan tarafından derinleştirilir.

Haklarında son soruşturmanın açılmasına karar verilen avukatların duruşmaları, suçun işlendiği yer ağır ceza mahkemesinde yapılır. **<Ek cümle: 2/5/2001 – 4667/38. md.>** Durum avukatın kayıtlı olduğu baroya bildirilir.

İtiraz hakkı:

Madde 60 – 59 uncu maddede yazılı mahkemelerin tutuklama veya salıverilmeye yahut son soruşturmanın açılmasına yer olmadığına dair kararlarına karşı Cumhuriyet Savcısı veya sanık tarafından genel hükümler uyarınca itiraz olunabilir.

Bu itiraz, suçun işlendiği yer ağır ceza mahkemesi hariç olmak üzere, itiraz edilen kararı veren mahkemeye en yakın ağır ceza mahkemesinde incelenir.

Ağır cezayı gerektiren suçüstü hali:

Madde 61 – <Değişik: 2/5/2001 – 4667/39. md.>

Ağır cezayı gerektiren suçüstü halinde hazırlık soruşturması, bizzat Cumhuriyet savcısı tarafından genel hükümlere göre yapılır.

Görevi savsaklama ve kötüye kullanma:

Madde 62 – Türk Ceza Kanununun 294 ve 295 inci maddelerinde yazılı hallerden başka (Her ne şekilde olursa olsun) bu kanun ve diğer kanunlar gereğince avukat sıfatı ile veya Türkiye Barolar Birliğinin yahut baroların organlarında görevli olarak kendisine verilmiş bulunan görev ve yetkiyi ihmal veya kötüye kullanan avukat Türk Ceza Kanununun 230 ve 240 ıncı maddeleri gereğince cezalandırılır.

Avukatlık yetkilerinin başkaları tarafından kullanılmaması:

Madde 63 – Baro levhasında yazılı bulunmayanlar ve işten yasaklanmış olan avukatlar, şahıslarına ait olmıyan dava evrakını düzenleyemez, icra işlemlerini takip edemez ve avukatlara ait diğer yetkileri kullanamazlar. Baro levhasında yazılı bulunmayanlar avukatlık unvanını da taşıyamazlar³. **<Ek cümle: 2/5/2001 – 4667/40. md.>** Şu kadar ki, baro levhasındaki kaydı yirmi yılı dolandıktan, bürosunu kapatarak vergi kaydını sildiren avukatlar durumları hakkında bilgi vermek ve baroya karşı görev ve yükümlülüklerini yerine getirmek koşuluyla sadece avukat unvanını kullanabilirler.

<Değişik: 22/1/1986-3256/7 md.> Birinci fıkra hükmüne aykırı eylemde bulunanlar yüzbin liradan birmilyon liraya kadar ağır para cezasına ve altı aydan bir yıla kadar hapis cezasına mahkûm edilirler.

<Değişik: 22/1/1986-3256/7 md.> Avukatlık yapmak yetkisini taşımadıkları halde muvazalı yoldan alacak devralarak ve kanunların tanıdığı başka hakları kötüye kullanarak avukatlara ait yetkileri kullananlar bir yıldan üç yıla kadar hapis ve beş yüzbin liradan beşmilyon liraya kadar ağır para cezasıyla cezalandırılırlar.

Mahkemeler, icra ve iflâs daireleri ve barolar, bu maddenin kapsamına giren bir olayı öğrenince Cumhuriyet Savcılığına bildirmek zorundadırlar. Yapılacak kovuşturma sonucu Cumhuriyet Savcısı tarafından baroya bildirilir.

---

³ Bu hükmün uygulanmasında ek 1 inci maddeye bakınız.

Baro yönetim kuruluna karşı özel görevler :

Madde 64 – Denetleme ve şikayetle ilgili meselelerde avukat, bu kanunda gösterilen meslek sırrını saklama yükümlülüğüne aykırı düşmedikçe, baro başkanına veya yönetim kuruluna yahut bunlar tarafından görevlendirilen üyelerden birine bilgi vermek ve istek üzerine dosyaları göndermek, dinlenmek üzere çağırıldığı hallerde baro başkanı, yönetim kurulu veya bu kurul üyelerinden birinin davetine uymak zorundadır.

<Değişik : 22/1/1986-3256/8 md.> Birinci fıkrada yazılı zorunluğa uymayan avukat hakkında, baro yönetim kurulu, onbin liradan yüzbin liraya kadar para cezası verebilir. Bu ceza her davet ve isteğe uymama halinde yeniden verilebilir. Ancak, gönderilen yazıda, davet ve isteğe uymama halinde para cezası verileceğinin belirtilmiş olması şarttır.

Bu para cezasına karşı, tebliğinden itibaren onbeş gün içinde, baro disiplin kuruluna itiraz olunabilir. Baro disiplin kurulunun kararı kesindir.

Yukarıki fıkralar gereğince hükmedilen para cezaları, bu kanunun disiplin cezalarına ilişkin hükümlerine göre tahsil edilir ve baroya irat yazılır.

Baro Keseneğini Ödememekte Direnme:

Madde 65 – **<Değişik: 2/5/2001 – 4667/41. md.>**

Genel kurulca belirlenen yıllık kesenek, her yılın Ocak ve Temmuz aylarında iki eşit taksitte ödenir. Süresi içinde ödenmeyen yıllık keseneğe aylık yüzde beş gecikme zammı uygulanır.

Yıllık kesenek borcu ödenmedikçe avukat baro genel kuruluna katılamaz, seçme ve seçilme haklarını kullanamaz.

Yıllık keseneği, tebligata rağmen, kabule değer bir sebep olmaksızın ödememekte direnen avukatların ve avukatlık ortaklıklarının adları, yönetim kurulu kararıyla borçlarını gecikme zammıyla ödeyinceye kadar levha ve sicilden silinir ve durum ilgili yerlere bildirilir. Bu durumda olan avukat ve avukatlık ortaklıklarının borçları yasal yollardan alınır.

YEDİNCİ KISIM

Baro Levhası ve Avukatlar Listesi

Levhaya yazılma yükümlülüğü:

Madde 66 – Her avukat, bölgesi içinde sürekli olarak avukatlık edeceği yerin baro levhasına yazılmakla, yükümlüdür.⁴

Bir baro levhasına yazılmış olan avukat, sürekli olmamak şartıyla, memleketin her yerinde avukatlık yapmaya yetkilidir.

---

⁴ Bu hükmün uygulanmasında ek 1 inci maddeye bakınız.

Avukatlığın sürekli olarak başka bölgede yapılması:

Madde 67 – Bir avukat, levhasında yazılı bulunduğu baro bölgesi dışında sürekli olarak avukatlık eder veya disiplin cezası gerektiren bir eylemde bulunursa, o yer barosu yönetim kurulu tarafından bu konuda düzenlenecek tutanak, gereken işlem yapılmak üzere, avukatın levhasında yazılı olduğu baroya gönderilir.

Başka baroya nakil:

Madde 68 – Bir barodan diğer baroya nakil hakkındaki istekler, levhasına yazılmak istenen baro yönetim kuruluna yazı ile yapılır.

Nakil dilekçelerine hangi belgelerin ekleneceği ve nakilde ne gibi usullerin uygulanacağı yönetmelikte gösterilir.

Nakille ilgili inceleme ve istemin kabulü:

Madde 69 – Nakil isteği ile baş vurulan baronun yönetim kurulu, istekte bulunan avukat hakkında gerekli gördüğü her türlü inceleme ve işlemleri yapar ve özellikle avukatın disiplin kovuşturması altında olup olmadığını, ödenecek borcu bulunup bulunmadığını levhasına yazılı olduğu barodan sorar. Disiplin kovuşturmasının sonuçlanmasından veya avukatın baroya borçlarını ödemesinden evvel hiçbir işlem yapılamaz.

Nakil isteminin kabulü halinde verilecek karar, nakledilen baro yönetim kurulu tarafından Türkiye Barolar Birliğine ve avukatın ayrıldığı baroya derhal bildirilir.

Nakil isteminin reddi:

Madde 70 – Nakil isteminin, levhasına yazılmak için başvuru baroca reddi halinde, nakil isteğinde bulunan avukat, bu kararın kendisine tebliğinden itibaren onbeş gün içinde Türkiye Barolar Birliğine itiraz edebilir.

Baro yönetim kurulu, nakil isteminin baroya varışı tarihinden itibaren bir ay içinde bir karar vermezse istem reddedilmiş sayılır. Bu halde bir aylık sürenin bitiminden itibaren onbeş gün içinde ilgili, Türkiye Barolar Birliğine itiraz edebilir.

Türkiye Barolar Birliğinin itiraz üzerine vereceği kararlar kesin olup bu kararlara karşı ilgili tarafından İdari Yargı Merciiine başvurulabilir.⁵

Türkiye Barolar Birliği itiraz dilekçesinin varışı tarihinden itibaren üç ay içinde bir karar vermezse itiraz reddedilmiş sayılır.

Türkiye Barolar Birliği itirazın kabulü hakkındaki kararını, avukatın naklettiği ve ayrıldığı barolara derhal bildirir.

---

⁵ Bu fıkrada geçen "Danıştaya" ibaresi, 22/1/1986 tarih ve 3256 sayılı Kanununun 28 inci maddesi ile "İdari Yargı Merciiine" şeklinde değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

Levhadan ve avukatlık ortaklığı sicilinden silme:

Madde 71 – <Değişik: 2/5/2001 – 4667/42. md.>

Levhadan silme ve avukatlık ortaklığı sicilinden silme kararını avukatın veya avukatlık ortaklığının kayıtlı olduğu baronun yönetim kurulu verir.

Bu karardan önce avukatın yazılı cevabı istenmekle birlikte kendisinin dinlenmesi veya dinlenmek üzere yapılan çağrıya süresi içinde uymamış olması şarttır. Avukatlık ortaklığı hakkında da karar verilmesi için ortaklık tarafından görevlendirilecek bir ortağın dinlenmesi veya yapılan çağrıya uyulmamış olması gereklidir.

Levhadan ve avukatlık ortaklığı sicilinden silme kararı gerekçeli olarak verilir. Bu karara karşı avukat veya avukatlık ortaklığı tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde Türkiye Barolar Birliğine itiraz edebilir. Türkiye Barolar Birliğinin itiraz üzerine verdiği kararlar Adalet Bakanlığına ulaştığı tarihten itibaren iki ay içinde Bakanlıkça karar verilmediği veya karar onaylandığı takdirde kesinleşir. Ancak Adalet Bakanlığı uygun bulmadığı kararları bir daha görüşülmek üzere, gösterdiği gerekçesiyle birlikte Türkiye Barolar Birliğine geri gönderir. Geri gönderilen bu kararlar, Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunca üçte iki çoğunlukla aynen kabul edildiği takdirde onaylanmış, aksi halde onaylanmamış sayılır; sonuç Türkiye Barolar Birliği tarafından Adalet Bakanlığına bildirilir. 8 inci maddenin altıncı ve yedinci fıkraları hükümleri burada da kıyasen uygulanır.

Levhadan ve avukatlık ortaklığı sicilinden silme kararı kesinleşinceye kadar ilgili avukat veya avukatlık ortaklığı avukatlık faaliyetini devam ettirme hakkına sahiptir. Şu kadar ki; levhadan silme ve avukatlık ortaklığı sicilinden silme kararı kesinleşinceye kadar avukatın veya avukatlık ortaklığının görevini sürdürmesinde sakınca görülmesi halinde baro yönetim kurulunun istemi ile baro disiplin kurulu avukatı veya avukatlık ortaklığını geçici olarak işten yasaklayabilir.

Levhadan silinmeyi gerektiren haller :

Madde 72 – Aşağıdaki hallerde avukatın adı levhadan silinir:

a) Avukatlığa kabul için bu kanunun aradığı şartların sonradan kaybedilmiş olması,

b) Ruhsatnamenin verildiği tarihte onun verilmemesini gerekli kılan sebeplerin varlığının sonradan tespit edilmiş bulunması,

c) **<Değişik: 2/5/2001 – 4667/43. md.>** Üç ay içinde baro bölgesinde bir büro açılmamış olması veya büro-
nun kapatılmış yahut baro bölgesi dışına nakledilmiş bulunması, uyarıya rağmen kayıtlı olduğu baro dışında sürekli olarak avukatlık yapan avukatın çalışmasını sürdürdüğü baroya kaydını yaptırmaması,

d) **<Değişik: 2/5/2001 – 4667/43. md.>** Baro ve Türkiye Barolar Birliği yıllık keseneklerinin veya staj kredilerinin tebligata rağmen geri ödenmemesi,

e) Avukatın, meslekten isteği ile ayrılmış olması,

f) Topluluk sigortası primlerinin topluluk sözleşmesinde gösterilen zamanlarda ödenmemesi,

g) <Ek: 22/1/1986 - 3256/9 md.> 10 uncu maddedeki engele rağmen levhaya yazılmış olması.

<Ek fıkralar: 22/1/1986-3256/9 md.>

Şu kadar ki, staj sırasında mesleğin onuru ile bağdaşması mümkün olmayan işler müstesna olmak üzere, 11 inci maddede sayılan işlerden biri ile uğraştığı, ruhsatnamenin verildiği tarihten itibaren 5 yıl geçtikten sonra anlaşılan avukat, staj süresi içinde elde ettiği ödemelerin veya gelirlerin tutarının üç katını Baroya ödediği takdirde levhaya yeniden yazılır.

Baroya bildirilen büro terk edilmiş ve yenisi bildirilmemiş ise, 71 inci maddeye göre avukatın dinlenmek üzere çağırılmasından vazgeçilebilir.

Levhaya yeniden yazılma hakkı:

Madde 73 – 72 nci maddeye göre levhadan silinmeyi gerektiren hallerin sona erdiğini ispat eden avukat, levhaya yeniden yazılmak hakkını kazanır. Şu kadar ki, baro yönetim kurulu, gerekli gördüğü hallerde, sebeplerini de açıklamak suretiyle, levhaya yeniden yazılma talebinde bulunanı, ilk yazılmaya esas olan şartların hepsinin veya bir kısmının varlığını ispatla zorunlu tutabilir.

Ruhsatname verilmesi hükmü ayrık olmak üzere, bu kanunun 7, 8 ve 9 uncu maddeleri levhaya yeniden yazılma istemlerinde de kıyas yolu ile uygulanır.

Levhaya yeniden yazılmasına evvelce dahil olduğu baro tarafından karar verilen avukattan yeniden giriş keseneği alınmaz.

Bir daha yazılmamak üzere levhadan silinme:

Madde 74 – Cezai veya disipline ilişkin bir karar sonunda meslekten çıkarılanlarla 5 inci maddenin (a) bendinde yazılı suçlardan kesin olarak hüküm giyenlerin ruhsatnamesi baro yönetim kurulunca geri alınarak iptal ve adları bir daha yazılmamak üzere levhadan silinir.

Bu işlerin uygulanması, kararın kesinleşmiş olmasına bağlıdır.

<Değişik: 2/5/2001 – 4667/44. md.> Baro yönetim kurullarının bu maddeye dayanarak verdiği karara karşı avukat, kararın kendisine tebliği tarihinden itibaren onbeş gün içinde Türkiye Barolar Birliğine itiraz edebilir. Türkiye Barolar Birliğinin itiraz üzerine verdiği kararlar Adalet Bakanlığına ulaştığı tarihten itibaren iki ay içinde Bakanlıkça karar verilmediği veya karar onaylandığı takdirde kesinleşir. Ancak Adalet Bakanlığı uygun bulmadığı kararları bir daha görüşülmek üzere, gösterdiği gerekçesiyle birlikte Türkiye Barolar Birliğine geri gönderir. Geri gönderilen bu kararlar, Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunca üçte iki çoğunlukla aynen kabul edildiği takdirde onaylanmış, aksi halde onaylanmamış sayılır; sonuç Türkiye Barolar Birliği tarafından Adalet Bakanlığına bildirilir. 8 inci maddenin altıncı ve yedinci fıkraları hükümleri burada da kıyasen uygulanır.

Avukatlar listesi:

Madde 75 – **<Değişik : 22/1/1986 - 3256/10 md.>** Baro yönetim kurulu üç yılda bir bölgesi içinde bulunan ve baro levhasında yazılı olan bütün avukatların bir listesini son yılın 31 Aralık tarihine kadar düzenler. Listeye her

avukatın alfabe sırasıyla adı, soyadı, büro ve konut adresi yazılır. **<Değişik cümle: 2/5/2001 – 4667/45. md.>** Birlikte çalışan avukatların büroları ve avukatlık ortaklıkları listede ayrıca belirtilir. Levhadaki değişiklikler her yıl sonunda düzenlenecek ek listede gösterilir.

Bu listenin düzenlenme şekli Türkiye Barolar Birliğiince tespit edilir.

Listenin düzenlenmesinden sonra baro levhasına yazılanlara yeni listenin düzenlenmesine kadar kullanılacak geçici bir belge verilir.

Listeden Anayasa Mahkemesine, Yüksek Mahkemelere, Adalet Bakanlığına, Türkiye Barolar Birliğine, diğer barolara, baronun bölgesi içinde bulunan mahkemelerle Cumhuriyet Savcılıklarına, en büyük idare amirine, diğer yargı mercilerine, noterlere ve icra ve iflas dairelerine yeteri kadar gönderilir.

SEKİZİNCİ KISIM

Barolar

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

Baroların kuruluş ve nitelikleri:

Madde 76 – <Değişik: 2/5/2001 – 4667/46. md.> Barolar; avukatlık mesleğini geliştirmek, meslek mensuplarının birbirleri ve iş sahipleri ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni sağlamak; meslek düzenini, ahlâkını, saygınlığını, hukukun üstünlüğünü, insan haklarını sa-

vunmak ve korumak, avukatların ortak ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla tüm çalışmalarını yürüten, tüzel kişiliği bulunan, çalışmalarını demokratik ilkelere göre sürdüren kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşlarıdır.

<Değişik: 18/6/1997-4276/3 md.> Barolar, kuruluş amaçları dışında faaliyette bulunamazlar.

<Değişik: 2/5/2001 – 4667/46. md.> Protokolde barolar, İl Cumhuriyet Başsavcısının yanında yer alır.

Baronun kurulması, organlarının görevden uzaklaştırılması ve görevlerine son verilmesi:

Madde 77 – <Değişik fıkra: 2/5/2001 – 4667/47. md.> Bölgesi içinde en az otuz avukat bulunan her il merkezinde bir baro kurulur. Kurulmuş olan barolarda avukat sayısının otuzun altına düşmesi halinde de ikinci fıkra hükmü uygulanır.

<Değişik fıkra: 2/5/2001 – 4667/47. md.> Baro kurulmayan yerlerin en yakın baroya bağlanmasına veya bunların birleştirilerek bir baro kurulmasına ve merkezlerinin belirlenmesine Türkiye Barolar Birliği karar verir. Türkiye Barolar Birliği yeni kurulacak baro bölgesinde bürosu bulunan levhaya kayıtlı avukatların listesini düzenleyerek bunlardan en kıdemli avukatı, yeni baroyu kurmakla görevlendirir. Görevli avukatın seçeceği ve başkanlığını yapacağı dört kişilik kurucu kurul en geç altı ay içinde yeni baronun kuruluşunu tamamlar ve Türkiye Barolar Birliğine bildirir. Baro yönetim kurulunun yedekleri ile birlikte istifa etmesi halinde baroyu üç ay içinde seçime götürmek kaydıyla aynı kurul oluşturulur.

<Değişik fıkra: 2/5/2001 – 4667/47. md.> Barolar, kuruluşlarını Türkiye Barolar Birliğine bildirmekle tüzel kişilik kazanırlar.

<Değişik fıkra: 2/5/2001 – 4667/47. md.> Türkiye Barolar Birliği, kuruluşu Adalet Bakanlığına bildirir.

<Değişik: 18/6/1997-4276/4 md.> Amaçları dışında faaliyet gösteren barolar ile Türkiye Barolar Birliği sorumluluğundaki görevlerine son verilmesine ve yerlerine yenilerinin seçilmesine, Adalet Bakanlığının veya buldukları yer Cumhuriyet Başsavcılığının istemi üzerine, o yerdeki asliye hukuk mahkemesince basit usule göre yargılama yapılarak karar verilir ve dava en geç üç ay içinde sonuçlandırılır.⁶

Görevlerine son verilen organların yerine en geç bir ay içerisinde yenileri seçilir. Yeni seçilenler eskilerin süresini tamamlarlar.

Adalet Bakanlığının bu Kanun uyarınca baro organlarının işlemleri hakkında onay mercii olarak verdiği kararları görevli baro organları aynen yerine getirmekle yükümlüdürler. Bakanlık kararını idari yargı mercisinin yürütmenin durdurulmasına veya esasına ilişkin kararı veya kanuni bir sebep olmaksızın yerine getirmeyen veya eski kararda direnme niteliğinde yeni bir karar veren veya kanunun zorunlu kıldığı işlemleri Bakanlığın uyarısına rağmen yerine getirmeyen baro organları hakkında da yukarıdaki fıkralar hükümleri uygulanır.

Görevlerine son verilen organ üyelerinin kanunda yazılı ceza sorumlulukları saklıdır. Bu organların yuka-

⁶ Bu hükmün uygulanmasında ek 4 üncü maddeye bakınız.

rıdaki fıkra gereğince görevlerine son verilmesine neden olan tasarrufları hükümsüzdür.

<Değişik: 18/6/1997-4276/4 md.> Ancak, milli güvenliğinin, kamu düzeninin, suç işlenmesini veya suçun devamını önlemenin yahut yakalamanın gerektirdiği hallerde gecikmede sakınca varsa, barolar ile Türkiye Barolar Birliği, vali tarafından faaliyetten men edilebilir. Faaliyetten men kararı, yirmidört saat içinde görevli hakim onayına sunulur. Hakim, kararını kırksekiz saat içinde açıklar, aksi halde, bu idari karar kendiliğinden yürürlükten kalkar.⁷

Göreve son verme ve görevden uzaklaştırma hükümleri Baro Genel Kurulu hakkında uygulanmaz.

Görevlerin parasız oluşu ve bir kişide birleşemeyecek görevler:

Madde 78 – Baro başkanlığı, başkanlık divanı, yönetim, denetleme ve disiplin kurulları üyelikleri ile baro menfaatlerini gözetme, temsil ve savunma hususunda avukatlara verilen işler ücretsiz görülür.

Yolculuk ve ikamet giderleriyle diğer zaruri giderler baro kasasından ödenir.

Baro başkanlığı, baro yönetim ve disiplin kurulu üyelikleri ve denetçilik bir kişide birleşemez.

---

⁷ Bu fıkra 18/6/1997 tarih ve 4276 sayılı Kanununun 4 üncü maddesiyle dokuzuncu ve onuncu fıkraların birleştirilmesiyle dokuzuncu fıkra olarak düzenlenmiş ve metne işlenmiştir.

<Değişik: 2/5/2001 – 4667/48. md.> Şu kadar ki, levhada yazılı avukat sayısı kırktan az olan barolarda disiplin kurulu üyeliği ile denetçilik bir kişide birleşebilir.

İKİNCİ BÖLÜM

Baroların Organları

Organlar:

Madde 79 – Baroların organları şunlardır:⁸

1. Baro genel kurulu,
2. Baro yönetim kurulu,
3. Baro başkanlığı,
4. Baro başkanlık divanı,
5. Baro disiplin kurulu,
6. Baro denetleme kurulu.

I - Baro genel kurulu

Kuruluşu:

Madde 80 – Baro genel kurulu, baronun en yüksek organı olup levhada yazılı bulunan bütün avukatlardan kurulur.

---

⁸

Organ seçimlerinin yapılması hususunda ek 3 üncü maddeye bakınız.

Görevleri:

Madde 81 – Genel Kurulun görevleri şunlardır :

1. Yönetim, disiplin ve denetleme kurulları üyeleri ile baro başkanını ve Türkiye Barolar Birliği delegelerini seçmek,

2. <Değişik: 2/5/2001 – 4667/49. md.> Levhaya, avukatlık ortaklığı siciline yazılacakların giriş keseneğini avukatlar için en az ikibin en çok sekizbin, avukatlık ortaklıkları için en az yirmibin en çok seksenbin; yıllık keseneğini de, avukatlar için en az bin en çok dörtbin, avukatlık ortaklıkları için en az onbin en çok kırkbin gösterge rakamının her yıl bütçe kanununda Devlet memurları için belirlenen maaş katsayısının çarpımı ile elde edilecek miktar oranında tespit etmek ve bunların ödeneceği tarihleri belirlemek.

3. Yönetim kurulunun, baronun gelir ve giderleri ile mallarının yönetimi hakkında vereceği hesapları incelemek ve yönetim kurulunun ibra edilip edilmeyeceği hakkında karar vermek,

4. Baro bütçesini onaylamak,

5. Yönetim kurulunca hazırlanacak iç yönetmeliği inceliyerek onaylamak,

6. Mevcut mevzuatın baro yönetim kuruluna verdiği yetkinin dışında, muhtaç avukatlarla bunların ölümlerinde geride bıraktıkları kimselere yapılacak yardımın şekil ve miktarını tespit etmek,

7. Mesleke ait istekleri görüşüp karara bağlamak,

8. Avukat bürolarının niteliklerini belirtmek,

9. Kanunlarla verilen diğer yetkileri kullanmak.

Olağan toplantı:**Madde 82 – <Değişik: 22/1/1986-3256/12 md.>**

Genel kurul iki yılda bir Ekim ayının ilk haftası içinde baro başkanının daveti üzerine gündemindeki maddeleri görüşmek üzere toplanır.

Olağanüstü toplantı:

Madde 83 – Türkiye Barolar Birliği, baro başkanı, yönetim veya denetleme kurulu gerekli gördükleri halde genel kurulu olağanüstü toplantıya çağırabilirler. Baro başkanı, levhada yazılı avukatların beşte birinin, görüşme konularını belirten yazılı istemi ile, en geç onbeş gün içinde genel kurulu olağanüstü toplantıya çağırarak zorundadır.

Toplantıya çağrı:**Madde 84 – <Değişik: 2/5/2001 – 4667/50. md.>**

Genel Kurulun olağan toplantısının yeri, saati ve gündemi ile ilk toplantıda yeterli çoğunluk sağlanmadığı takdirde ikinci toplantının günü, saati ve toplantı yeri, baro çevresi adalet dairelerinde ve baronun uygun bir yerinde en az otuz gün önceden başlamak üzere, genel kurulun toplanacağı tarihe kadar duyurulur. Bu duyuru, tebligat hükmündedir.

Genel kurul başkanlık divanı:

Madde 85 – Gerek olağan, gerekse olağanüstü genel kurul toplantılarında ilk iş olarak toplantıya bir başkan, bir başkanvekili ile iki üyeden kurulu bir baş-

kanlık divanı seçilir. Seçim ayrı ayrı ve genel kurulca aksine karar alınmadıkça işari oyla yapılır ve kullanılan oyların en çoğunu alanlar seçilir.

Baro başkanı ve yönetim ve denetleme kurulu üyeleri başkanlık divanına seçilemezler.

Toplantıya katılma yükümü:

Madde 86 – <Değişik : 8/5/1984-3003/3 md.>

<Değişik: 2/5/2001 – 4667/51. md.> Baro levhasında yazılı avukat; gerek olağan, gerek olağanüstü genel kurul toplantılarına katılmak ve oy kullanmakla yükümlüdür. Bu toplantılara haklı bir neden olmaksızın gelmeyenlere veya oy kullanmayanlara ilçe seçim kurulu başkanı tarafından, o baroya kayıtlı avukatların yıllık keseneğinin üçte biri miktarında para cezası verilir. Bu para cezaları ilgili baro başkanlığınca tahsil edilir ve baro bütçesine gelir kaydedilir.

64 üncü maddenin üçüncü ve dördüncü fıkraları, bu maddeye göre verilen para cezaları hakkında da uygulanır.

Görüşme ve karar yeter sayısı:

Madde 87 – Genel kurul, levhada yazılı avukatların yarısından bir fazlasının katılmasıyla toplanır.

<Değişik: 2/5/2001 – 4667/52. md.> Birinci fıkrada yazılı çoğunluk sağlanamazsa, toplantı zorunlu bir neden olmadıkça bir hafta sonraya bırakılır. Şu kadar ki, bu erteleme onbeş günü aşamaz. Bu toplantıda, üye sayısı altmışa kadar (altmış dahil) olan barolarda en az üçte bir, dörtyüze kadar olanlarda (dörtyüz dahil) beşte bir ve

dörtüzdenden fazla olanlarda onda bir üye katılmadıkça toplantı ve görüşme yapılamaz.

Yukarıdaki hükümlere göre yetersayı bulunmal şartıyla, kararlar, tekliflerden en çok oy alanın kabul edilmiş sayılması suretiyle verilir. Oyların eşitliği halinde genel kurul başkanının bulunduğu taraf üstün sayılır.

Seçimlerde de, adayların aldıkları oylar bakımından aynı çoğunluğa bakılır.

Bir üye kendini ilgilendiren özel işinde oy veremez. Seçimlerde bu esas uygulanmaz.

<Değişik : 8/5/1984-3003/4 md.> Genel kurulun kararları, bir tutanakla tespit edilir. Tutanak, genel kurul başkanlık divanı tarafından imzalanır ve Türkiye Barolar Birliğine gönderilir.

Gündem dışı görüşme yasağı:

Madde 88 – Genel kurul toplantısında, görüşüleceği gündemde belirtilmemiş konular hakkında karar verilemez. Yeni bir toplantı kararı bu hükmün dışındadır.

II- Baro yönetim kurulu

Kuruluşu :

Madde 89 – Her baronun yönetim kurulu, baro başkanı ile en az dört üyeden kurulur.

Avukat sayısı elliden yüze kadar olan barolarda altı, yüzbirden ikiyüze kadar olan barolarda 8, 251

den fazla olan barolarda 10 asıl üye ve her baroda asıl üye sayısınınca yedek üye bulunur.

Baro başkanı, yönetim kurulunun başkanıdır.

Seçilme yeterliği, engelleri ve seçimin şekli:

Madde 90 – <Değişik: 26/2/1970-1238/1 md.>

Yönetim Kurulu üyeleri levhada yazılı ve avukatlıkta en az beş yıl kıdemli olan avukatlar arasından seçilir. Üye sayısı yüzden az olan barolarda beş yıllık kıdem şartı aranmaz.

Haklarında avukatlığa engel bir suçtan dolayı son soruşturma açılmasına karar verilmiş veya geçmiş beş yıl içinde disiplin kurulunca verilecek kesinleşmiş bir kararla kınama, para veya işten çıkarılma cezalarıyla tecziye edilmiş olanlar Yönetim Kurulu Üyesi seçilemezler. <Ek cümle: 2/5/2001 – 4667/53. md.> 77 nci madde hükmüne dayanılarak görevine son verilenler, yapılacak ilk genel kurulda baro organlarına aday olamazlar.

<Üçüncü fıkra Mülga: 8/5/1984 -3003/9 md.>

Yönetim Kurulu üyeleri gizli oy ile seçilirler. Oy pusulasına seçilecek asıl üye tamsayısının yarısından en az bir fazla isim yazılması zorunludur. Bundan noksan isim yazılmış oy pusulaları geçerli değildir. Oy pusulasına seçilecek asıl üye sayısından fazla ad yazıldığı takdirde, sondan başlanarak fazla adlar hesaba katılmaz.

Adaylar aldıkları oyların sayısına göre sıralanır ve en çok oy alandan başlanmak üzere önce asıl, sonra yedek üye seçilmiş olanlar bu sıraya göre tespit edilir. Adayların aldıkları oylarda eşitlik halinde meslek kıdemi

fazla olan, kıdemleri de eşitse, adayların yaşlısı sırada önalır. Yedek üyeler aldıkları oy sayısına göre buldukları sıra gözönünde tutularak Kurulda göreve çağırılır.

Seçim yeterliğini kaybeden Yönetim Kurulu üyelerinin görevi kendiliğinden sona erer.

Seçim dönemi:

Madde 91 – <Değişik: 14/11/1984-3079/1 md.>

Yönetim Kurulunun görev süresi iki yıldır. Süresi dolan Yönetim Kuruluna mensup üyeler yeniden seçilebilirler.

Seçim dönemi bitmeden ayrılma:

Madde 92 – <Değişik birinci fıkra: 22/1/1986 - 3256/13 md.> Seçim dönemi bitmeden önce ayrılan yönetim kurulu üyesinin yeri, en çok oy almış yedek üye ile doldurulur.

Yönetim Kurulu üyelerinden biri hakkında 90 ıncı maddeye göre seçilmeye engel bir suçtan dolayı kamu davası açılmış ise, dava sonuna kadar bu üye Yönetim Kuruluna katılamaz; yeri yedek üye ile doldurulur.

Toplantılar:

Madde 93 – Yönetim Kurulu, Baro Başkanı tarafından, doğrudan doğruya veya üyelere birinin görüşme konusunu taşıyan yazılı isteği üzerine toplantıya çağırılır.

Yönetim Kurulu salt çoğunlukla toplanır ve üye tam sayısının salt çoğunluğu ile karar verir. Oylarda eşitlik halinde, başkanın bulunduğu taraf üstün tutulur. Baro Başkanı veya Yönetim Kurulu üyeleri, ilgili oldukları işlerin görüşülmesine katılamazlar.

Yönetim Kurulu kararları hakkında düzenlenen tutanak başkan ve üyeler tarafından imzalanır.

Toplantıya çağrı:

Madde 94 – <Değişik: 2/5/2001 – 4667/54. md.> Yönetim kurulu üyeleri, baro başkanının çağrısı üzerine toplanır. Ardı ardına üç toplantıya özürsüz olarak katılmamış olan üyenin yönetim kurulu kararı ile üyeliği düşürülür.

Bu karara karşı, tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde Türkiye Barolar Birliğine itiraz olunabilir. **<Ek cümle: 2/5/2001 – 4667/54. md.>** İtiraz, kararın uygulanmasını durdurmaz.

Yönetim kurulunun görevleri:

Madde 95 – Yönetim kurulu, kendisine kanunen verilen görevleri yerine getirmekle yükümlü olup, baronun işlerini kovuşturur ve menfaatlerini korur.

Yönetim kurulunun başlıca görevleri şunlardır:

1. Avukatlık onurunun ve meslek düzeninin korunmasını, meslekin adalet amaçlarına uygun olarak bağlılık ve onurla yapılmasını sağlamak,

2. Stajiyer ve avukatların baroya kabul ve levhaya yazılma veya nakil işleri hakkında karar vermek,

3. **<Değişik: 2/5/2001 – 4667/55. md.>** Baro levhasını düzenlemek, avukatların listesini ve avukatlık ortaklığı sicilini tutmak,

4. **<Değişik: 2/5/2001 – 4667/55. md.>** Meslekî ödevler hususunda baro mensuplarına yol göstermek ve onlara bilgi vermek ve meslekî görevlerin yapılıp yapılmadığını denetlemek, mesleğe ve meslek mensuplarına yönelik hak ihlallerine karşı avukatlık mesleğini ve meslektaşlarını savunmak, bu konularda her türlü yasal ve idarî girişimde bulunmak,

5. **<Değişik: 2/5/2001 – 4667/55. md.>** Levhaya yazılı avukatlar arasında, avukatlarla avukatlık ortaklıkları, avukatlık ortaklığının ortakları arasında ve bunlarla iş sahipleri arasında çıkan anlaşmazlıklarda istek üzerine aracılık etmek ve arabulmak, ücret uyuşmazlıklarında sulha davet etmek,

6. Baro mallarını idare ve muhtaç avukatlara yapacak yardımı şeklini tespit etmek,

7. **<Değişik: 2/5/2001 – 4667/55. md.>** Baro mallarının idaresi hakkında raporlar hazırlayarak genel kurula hesap vermek ve bütçeyi hazırlayıp genel kurulun onayına sunmak,

8. Baro adına menkul ve gayrimenkul almak, satmak, ipotek etmek ve bu mallar üzerinde her türlü aynı haklar tesis eylemek ve kaldırmak, bu hususlarda baro başkanına özel yetki vermek,

9. Staj işlerini düzenlemek ve denetlemek,

10. Yönetim kurulu üyelerinin istifaları hakkında karar vermek,

11. Adli müzaharet bürosu kurup yönetmek,

12. Genel kurul gündemini hazırlamak,
13. Genel kurul kararlarını yerine getirmek,
14. Baronun ücretli memurlarının özlük işlerini düzenlemek ve yürütmek,
15. **<Değişik: 2/5/2001 – 4667/55. md.>** İç yönetime ait bütün işleri görmek, yönergeleri düzenlemek,
16. Adalet Bakanlığı, Türkiye Barolar Birliği ve disiplin kurulu kararlarını yerine getirmek,
17. Bakanlıkların yahut mahkeme veya resmi kurumların istediği konularda görüşünü bildirmek,
18. Kanunlarla verilen diğer yetkileri kullanmak.
19. **<Ek: 2/5/2001 – 4667/55. md.>** Baro bölgesindeki adliye merkezlerinde temsilcilikler kurmak,
20. **<Ek: 2/5/2001 – 4667/55. md.>** 167 nci maddede belirtilen Hakem Kuruluna katılacak avukat hakemleri seçmek,
21. **<Ek: 2/5/2001 – 4667/55. md.>** Hukukun üstünlüğünü ve insan haklarını savunmak, korumak ve bu kavramlara işlerlik kazandırmak,
22. **<Ek: 2/5/2001 – 4667/55. md.>** Avukatlık ortaklığı anasözleşmesinin, tip anasözleşmeye uygunluğunu incelemek ve avukatlık ortaklığı siciline tesciline karar vermek.

Yönetim kurulu, ikinci fıkranın 4 ve 5 numaralı bentlerinde yazılı görevleri bazı üyelerine devredebilir.

III - Baro başkanlığı

Seçim ve seçim dönemi bitmeden ayrılma:

Madde 96 – Baro başkanı iki yıllık bir görev süresi için seçilir. Yeniden seçilmek caizdir. *<Ek cümle: 2/5/2001 – 4667/56. md.>* Ancak, görev süresi iki dönemden fazla olamaz.

<Değişik: 2/5/2001 – 4667/56. md.> Baro başkanı, levhada yazılı ve avukatlıkta en az on yıl kıdemli avukatlar arasından gizli oyla seçilir. Üye sayısı yüzden az olan barolarda kıdem şartı aranmaz.

<Değişik: 2/5/2001 – 4667/56. md.> 90 ıncı maddenin ikinci ve altıncı fıkraları hükümleri, baro başkanının seçimi hakkında da kıyasen uygulanır.

Seçim döneminin bitmesinden önce ayrılan baro başkanının yerine seçilen, geri kalan süreyi tamamlar.

Görevleri:

Madde 97 – Baro başkanının görevleri şunlardır:

1. Baroyu temsil ve yönetim kuruluna başkanlık etmek,
2. Genel kurul, yönetim kurulu ve disiplin kurulu kararlarını yerine getirmek ve günlük işlemleri yürütmek,
3. 95 inci madde gereğince verilen izin ve yetki dairesinde baro adına iltizam ve iktisapta bulunmak, yüklenmelere girişmek, baroya yapılan bağışları kabul etmek ve bütçeyi uygulamak,

4. Mahkeme ve resmi dairelerde baroyu temsil edecek ve savunacak avukatları tayin etmek,

5. Avukat sicillerinin Türkiye Barolar Birliği tarafından gönderilen örneğine uygun olarak düzenlenmesini ve korunmasını sağlamak;

6. Meslek onuru ve bağımsızlığı ile ilgili işlerde kanunlar ve meslek kurallarının gereğini her türlü organlara karşı savunmak ve bu konuda doğrudan doğruya veya dolayısıyla kendisini göreve zorlayan hususları yapmak,

7. Baronun ve yönetim kurulunun çalışmaları hakkında her yıl Türkiye Barolar Birliğine yazılı rapor vermek,

8. Başkanlık Divanı olmayan barolarda, divanın diğer üyelerine ait görevleri yerine getirmek ve yetkileri kullanmak,

9. Kanunlarla verilen diğer yetkileri kullanmak.

IV - Baro başkanlık divanı

Kuruluşu ve seçimi:

Madde 98 – Başkanlık divanı:

1. Baro Başkanı,
  2. Baro Başkan Yardımcısı,
  3. Baro Genel Sekreteri,
  4. Baro Saymanından,
- İbaredir.

Başkanlık divanı kurulması, 50 den fazla üyesi bulunan barolar için zorunludur.

Divanın başkan dışındaki üyeleri, yönetim kurulu için yapılan her seçimden sonraki ilk toplantıda bu kurul tarafından kendi üyeleri arasından gizli oyla seçilir.

Başkanlık divan, üyelerinden biri süresi dolmadan önce ayrılırsa, kalan görev süresi için en geç bir ay içinde yenisi seçilir.

Başkanlık divanının görevleri:

Madde 99 – Başkanlık Divanı, kanunla veya yönetim kurulu kararı ile kendisine verilen görevleri yerine getirir.

Divan, baro mallarının yönetimi hakkında gerekli kararları alır ve aynı konuda yönetim kurulunun isteğine göre, bu kurula yazılı veya sözlü bilgi verir.

Baro başkan yardımcısının görevleri:

Madde 100 – Baro Başkan yardımcısı, baro başkanının bulunmadığı zamanlarda veya baro başkanlığı herhangi bir sebeple boşalmışsa yenisi işe başlayınca ya kadar başkana ait yetkileri kullanır ve görevleri yerine getirir.

Baro başkan yardımcısının da yokluğunda başkana ait yetkilerin kullanılması ve görevlerin yerine getirilmesi yönetim kurulunun meslekte en kıdemli üyesine aittir.

Baro genel sekreterinin görevleri:

Madde 101 – Baro genel sekreteri, yönetim kurulu toplantılarına ait tutanakları düzenler, baronun iç çalışmalarıyla yazı işlerini yönetir, baro kalemine gerekli direktifleri verir ve kalemin çalışmasını denetler.

Baro saymanının görevleri:

Madde 102 – Baro saymanı, baronun mallarını başkanlık divanı kararları gereğince yönetmeye ve para alıp vermeye, keseneklerin toplanmasına, baroya gelir yazılacak para cezalarının tahsiline ve bütçenin uygulanmasına dair her türlü gözetimi yapmaya yetkilidir.

<Değişik: 22/1/1986 - 3256/14 md.> Baro saymanı, para alma ve vermede düzenlenen kağıtları baro başkanı, yokluğunda baro başkan yardımcısı veya baro genel sekreteriyle birlikte imzalar.

V - Baro disiplin kurulu**Kuruluşu :**

Madde 103 – Disiplin kurulu, avukat sayısı iki yüz elliye kadar olan barolarda 3, iki yüz elliden fazla olan barolarda 5 üyeden kurulur. Her baroda disiplin kurulu na üç de yedek üye seçilir.

Seçilme yeterliği ve engelleri:

Madde 104 – *<Değişik: 26/2/1970-1238/1 md.>*

90 ıncı madde hükümleri Disiplin Kurulu üyeleri hakkında da kıyasen uygulanır.

Seçim sonucu, Yönetim Kurulu tarafından düzenlenen bir tutanak ile Türkiye Barolar Birliğine bildirilir.

Seçim dönemi:

Madde 105 – <Değişik: 22/1/1986-3256/15 md.>

Disiplin kurulu üyeleri iki yıl için seçilir. Süresi do-
lan üye yeniden seçilebilir.

<Değişik: 2/5/2001 – 4667/57. md.> Disiplin kurulu se-
çimden sonra ilk toplantısında üyeleri arasından bir
başkan ve bir kâtip seçer. 90, 92 ve 94 üncü maddeler
hükümleri, disiplin kurulu üyeleri hakkında da kıyasen
uygulanır.

Toplantılar:

Madde 106 – Disiplin kurulu, üyelerinden en az ü-
çü hazır bulunursa toplanır.

Kararlar, üye tam sayısının salt çoğunluğu ile veri-
lir. Oylarda eşitlik halinde, başkanın bulunduğu taraf
üstün tutulur.

Başkanın bulunmadığı zamanlarda, meslekte en
kıdemli üye kurula başkanlık eder.

Görevi:

Madde 107 – Disiplin kurulunun görevi, baro yöne-
tim kurulunun disiplin kovuşturması açılmasına dair
kararı üzerine avukatlar hakkında disiplin kovuşturması
yaparak disiplinle ilgili kararları ve cezaları vermek ve
kanunla verilen diğer yetkileri kullanmaktır.

VI - Baro denetleme kurulu:**Kuruluş ve görevi:****Madde 108 – <Değişik: 24/12/1970-1238/1 md.>**

<Değişik: 22/1/1986 - 3256/16 md.> Baro genel kurulu, baronun mali işlerini denetlemek üzere iki yıllık süre için kendi üyeleri arasından en çok üç asıl ve üç yedek denetçi seçer.

Seçim gizli oyla yapılır. 90 ve 92 nci maddeler hükümleri denetçiler hakkında da kıyasen uygulanır.

DOKUZUNCU KISIM**Türkiye Barolar Birliği****BİRİNCİ BÖLÜM****Genel Hükümler****Birliğin kuruluş ve nitelikleri:**

Madde 109 – <Değişik: 2/5/2001 – 4667/58. md> Türkiye Barolar Birliği, bütün baroların katılmasıyla oluşan bir kuruluştur.

Birlik, tüzel kişiliğe sahip kamu kurumu niteliğinde bir meslek kuruluşudur.

Birliğin merkezi Ankara'dır.

Birliğin görevleri:

Madde 110 – Türkiye Barolar Birliğinin görevleri şunlardır :

1. Baroları ilgilendiren konularda her baronun görüşünü öğrenip, ortaklaşa görüşmeler sonunda çoğunluğun düşünce ve görüşünü belirtmek,

2. Baroların çalışmalarını ortak amaca ulaşacak şekilde tasarlayıp mesleğin gelişmesini sağlamak,

3. Baro mensuplarının genel menfaatlerini ve meslekin ahlak, düzen ve geleneklerini korumak,

4. Türkiye barolarını ve mensuplarını birbirine tanıtarak aralarındaki meslek bağıni kuvvetlendirmek,

5. Her il merkezinde baro kurulmasına ve vatandaşlarda kendilerine ait davaları avukatlar eliyle açmanın ve savunmanın lüzum ve faydaları hakkındaki inancı yerleştirmeye çalışmak,

6. Kanunların memleket ihtiyaçlarına uygun olarak gelişmesi ve yürütülmesi yolunda dileklerde, yayınlarda bulunmak , gerekirse ön tasarılar hazırlamak,

7. Baroları ilgilendiren konularda görüşünü yetkili mercilere duyurmak,

8. Adalet Bakanlığının, yargı veya yasama yetkisini taşıyan mercilerin ve baroların soracakları adli ve mesleki konular hakkında görüş ve düşüncelerini rapor halinde bildirmek,

9. Avukatların meslekte gelişmelerini teşvik edecek ve sağlayacak her türlü tedbirleri almak,

10. Mahkeme içtihatlarının sistemli bir surette toplanması ve yayınlanması için Adalet Bakanlığı ve yargı mercileri ile işbirliği yapmak,

11. Kanunların avukatlara tanıdığı hakların gerçekleştirilmesine ve yüklediği görevlerin tam ve şerefli bir şekilde yerine getirilmesine çalışmak,

12. Baro mensuplarının ilmi ve mesleki seviyelerini yükseltmek için kitaplık açmak, dergi çıkarmak, konferanslar düzenlemek, telif ve tercüme eserler meydana getirilmesini teşvik etmek,

13. Meslekin daha cazip bir hale getirilmesi ve bu konuda yazılı amaçlara erişilebilmesi için düşünülecek çare ve tedbirleri görüşmek üzere zaman zaman toplantılar düzenlemek,

14. Memleket içinde kurulmuş hukukla ilgili kurul ve kurumlarla ilgilenmek ve temaslarda bulunmak,

15. Yabancı memleket baroları, avukatlar birlikleri ve hukuk kurumları ile temaslarda bulunmak ve uluslararası kongrelere katılmak,⁹

16. Uyulması zorunlu meslek kurallarını tespit ve tavsiye etmek,

17. <Ek: 2/5/2001 – 4667/59. md> Hukukun üstünlüğünü ve insan haklarını savunmak ve korumak, bu kavramlara işlerlik kazandırmak,

18. Kanunlarla verilen diğer yetkileri kullanmak.

**Yasaklar, mal edinme, protokoldaki yer,
görevden uzaklaştırma ve göreve son verme:**

Madde 111 – <Değişik: 8/5/1984 -3003/5 md.>

<Değişik birinci fıkra: 18/6/1997-4276/5 md.> Türkiye Barolar Birliği, kuruluş amaçları dışında faaliyette bulunamaz.

---

⁹ Bu hükmün uygulanmasında ek 2 nci maddeye bakınız.

Birlik, amacına uygun işlerde kullanılmak üzere taşınır ve taşınmaz mal edinebilir.

<Değişik: 2/5/2001 – 4667/60. md> Türkiye Barolar Birliği Başkanı, protokolde Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının yanında yer alır.

<Değişik: 18/6/1997-4276/5 md.> 77 nci maddenin beş, altı, yedi sekiz ve dokuzuncu fıkra hükümleri Birlik organları hakkında da uygulanır. **<Ek cümle: 2/5/2001 – 4667/60. md>** Ancak, görevine son verilen organın Birlik Yönetim Kurulu olması halinde yeni seçilenlerin görevine başladığı tarihe kadar bu organın görevleri, kararı veren mahkemece son genel kurul delegeleri arasından görevlendirilecek en az üç avukat tarafından geçici yönetim kurulu sıfatıyla yürütülür.

Görevlerin ücretli oluşu:

Madde 112 – Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı, başkan yardımcılığı, genel sekreterliği ve saymanlığı görevleri ücretlidir. Birlik Yönetim Kurulunun başkanlık divanında görev almamış olan üyeleri ile disiplin ve denetleme kurulları üyelerine, katıldıkları toplantılar için huzur hakkı ödenir. Ücretlerle huzur hakkının miktarları ve ödenme şekilleri birlik genel kurulunca belli edilir.

Bu kimselerden Ankara'dan başka illerden seçilenlere yolculuk, ikamet giderleri ile diğer zaruri giderler birlik bütçesinden ödenir. Bunların miktarı da genel kurulca belli edilir.

İKİNCİ BÖLÜM

Birliğin Organları

Organlar:

Madde 113 – Türkiye Barolar Birliğinin organları şunlardır:

1. Türkiye Barolar Birliği Genel Kurulu,
2. Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu,
3. Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı,
4. Türkiye Barolar Birliği Başkanlık Divanı,
5. Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu,
6. Türkiye Barolar Birliği Denetleme Kurulu.

I - Türkiye Barolar Birliği genel kurulu

Kuruluşu:

Madde 114 – Türkiye Barolar Birliğinin en yüksek organı Genel Kuruldur.

<Değişik: 2/5/2001 – 4667/61. md> Genel Kurul, baroların avukatlıkta en az on yıl kıdemi olan üyeleri arasından gizli oyla seçecekleri ikişer delege ile kurulur. Görevde bulunan baro başkanları ile Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı yapmış ve yapmakta olan avukatlar, Birlik Genel Kurulunun doğal üyesidirler, oylamalara katılma, seçme ve seçilme hakları vardır.

Avukat sayısı yüzden fazla olan barolar, yüzden sonraki her üçyüz üye için ayrıca birer delege seçerler.

Barolarca aynı sayıda yedek üyeler seçilir. Delege-ler, her baronun olağan genel kurul toplantısında iki yıl için seçilirler.

90 ıncı maddenin ikinci fıkrasında yazılı engelleri bulunanlar delege olamazlar.

Delegelerin yolculuk ve oturma giderlerini her baro kendi bütçesinden öder.

<Değişik: 2/5/2001 – 4667/61. md> Genel Kurul toplantısının yeri, tarihi ve gündemi ile delegelerini gönderme lüzumu, toplantılardan en az otuz gün önce, barolara yazı ile bildirilir. Asıl üyenin mazereti olduğu takdirde, yedek üye Türkiye Barolar Birliği Genel Kuruluna katılır ve oy kullanır.

Toplantılar:

Madde 115 – <Değişik : 22/1/1986 - 3256/17 md.> Birlik Genel Kurulu iki yılda bir evvelki genel kurulun tayin edeceği zaman ve yerde olağan toplantısını yapar.

Birlik Yönetim Kurulu, gerekli gördüğü hallerde veya en az on baronun yönetim kurulları yazı ile isterse Genel Kurulu olağanüstü toplantıya çağırır.

Adalet Bakanı, adaletin ve meslekin genel menfaatleri ve hazırlanacak adli ve mesleki kanun tasarıları hakkında görüş ve düşüncelerini almak üzere Genel Kurulun olağanüstü toplantıya çağırılmasını Birlik Yönetim Kurulundan isteyebilir.

Birlik Genel Kurulu başkanlık divanının seçimi hakkında 85 inci maddenin birinci fıkrası hükmü kıyasen uygulanır. Birlik organlarında görev alanlar, başkanlık divanına seçilemezler.

Görüşme ve karar yeter sayısı:

Madde 116 – Birlik Genel Kurulu, üyelerinin en az dörttebiri katılmadıkça toplantı ve görüşme yapamaz.

Birinci fıkrada yazılı yeter sayı olmadığı hallerde, toplantı bir ayı geçmemek üzere başka bir güne bırakılır. Bu ikinci toplantıya da üyelerin en az beştebiri katılmadığı takdirde, toplantı bu sayı elde edilinceye kadar bir ay sonraki tarihlere bırakılır.

87 nci maddenin 3, 4 ve 5 inci fıkraları ve 88 inci madde hükmü Birlik Genel Kurulu toplantıları ve görüşmeleri hakkında da kıyasen uygulanır.

Görevleri:

Madde 117 – Birlik Genel Kurulunun görevleri şunlardır:

1. Birlik Yönetim, disiplin ve denetim kurulları üyeleri ile Birlik başkanını seçmek,
2. Kuruluş amacı içindeki işlere dair hazırlanan raporları ve gündemdeki maddeleri görüşüp karara varmak,
3. Birlik Yönetim Kuruluna talimat vermek,
4. *<Değişik: 22/1 /1986 - 3256/18 md.>* Birliğin hesaplarını incelemek, bütçesini onaylamak, Birlik Yönetim Kurulunun çalışmalarından dolayı ibrası hakkında karar vermek,

5. Yerli ve yabancı kongrelere gidecek delegeleri seçmek, (Genel Kurul bu yetkisini Birlik Yönetim Kuruluna verebilir.)¹⁰

6. Gelecek Genel Kurul toplantı zaman ve yerini kararlaştırmak,

7. **<Değişik: 22/1/1986 - 3256/18 md.>** Adaleti ve mesleği ilgilendiren işler hakkında teklifte bulunmak, uyulması zorunlu meslek kurallarını tespit etmek,

8. **<Değişik: 22/1/1986 - 3256/18 md.>** Baroların birlik adına avukatlardan tahsil edeceği keseneğin miktarını her avukat için yıllık baro keseneğinin yarısından fazla olmamak üzere tespit etmek,

9. Birlik başkanı, başkan yardımcıları, genel sekreteri ve saymanının ücretleri ile yönetim, disiplin ve denetim kurulları üyelerine verilecek huzur hakları miktarını ve ödenme şeklini belli etmek,

10. **<Değişik: 2/5/2001 - 4667/62. md>** Bu Kanununun 49 ve 75 inci maddelerinde Birliğe verilen görevleri yerine getirmek ve yetkileri kullanmak,

11. Kanunlarla verilen diğer yetkileri kullanmak.

II - Türkiye Barolar Birliği yönetim kurulu

Kuruluşu:

Madde 118 – Birlik yönetim kurulu, birlik başkanı ile, birlik genel kurulu tarafından kendi üyeleri arasından

¹⁰ Bu hükmün uygulanmasında ek 2 nci maddeye bakınız.

gizli oyla seçilen on üyeden kurulur. Ayrıca on yedek üye seçilir.

Birlik yönetim kuruluna birlik başkanı başkanlık eder.

Seçim dönemi:

Madde 119 – <Değişik : 14/11/1984 - 3079/2 md.>

Birlik Yönetim Kurulunun görev süresi dört yıldır. Süresi dolan Birlik Yönetim Kuruluna mensup üyeler yeniden seçilebilirler.

90 ıncı maddenin 2, 3, 4, 5 ve 6 ncı fıkraları ve 92 nci madde hükmü Birlik Yönetim Kurulu üyeleri hakkında da kıyasen uygulanır.

Toplantılar:

Madde 120 – Birlik Yönetim Kurulu ayda bir defa olağan toplantı yapar. Başkan veya Yönetim Kurulu üyelerinden birinin isteği ile kurul, acele hallerde hezaman olağan üstü toplantıya çağırılabilir.

Her toplantı sonunda, gelecek toplantının günü kararlaştırılır. Toplantı günü, üyelere çağrı mektubu ile bildirilir. Engeli olanlar, bunu en az yedi gün önce yazı ile bildirirler.

Belgeye bağlanmış yerinde bir engele dayanmaksızın üst üste üç toplantıya gelmeyen üye istifa etmiş sayılır.

Birlik Yönetim Kurulu, üye tamsayısının salt çoğunluğu ile toplanır ve toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile karar verir. Şu kadar ki, on veya daha az

üyenin katılmasıyla yapılan toplantılarda karar verilebilmesi için en az beş üyenin bir oyda birleşmesi şarttır. Oylarda eşitlik halinde, başkanın bulunduğu taraf üstün tutulur.

Görevleri:

Madde 121 – Birlik yönetim kurulunun görevleri şunlardır:

1. Birlik genel kurulunu toplantıya çağırmak ve gündem hazırlamak,

2. **<Değişik: 22/1/1986 - 3256/19 md.>** Birliği ve mallarını yönetmek,

3. **<Değişik: 22/1/1986 - 3256/19 md.>** İki yıllık bütçeyi hazırlayıp genel kurula sunmak,

4. Birlik genel kurulunca alınan kararları uygulamak,

5. **<Değişik: 22/1/1986 - 3256/19 md.>** Birlik adına gayrimenkul almak, satmak, ipotek etmek ve bu mallar üzerinde her türlü ayni haklar tesis eylemek ve kaldırmak, bu hususlarda ve diğer iktisabi ve iltizami işlemlerde Birlik Başkanına yetki vermek,

6. Birliğin ücretli memurlarının özlük işlerini düzenlemek ve yürütmek,

7. Birlik yönetim kurulu kararlarının özetini gösteren defterleri tutmak,

8. **<Değişik: 2/5/2001 – 4667/63. md>** Avukatların, aynı büroda birlikte çalışanların ve avukatlık ortaklıklarının kayıtlarını, yönetmelikte gösterilen esas ve usullere göre tutmak, avukatlık ortaklığı tip anasözleşmesini ha-

zırlamak, avukatlık ruhsatnamelerini, kimlik belgelerini ve avukatlık ortaklığı yetki belgelerini düzenlemek ve bastırmak,

9. <Değişik: 22/1/1986 - 3256/19 md.> Birliğin genel durumu ile işlemleri ve çalışmaları hakkında Birlik Genel Kuruluna rapor vermek ve çalışma ve hesaplarından dolayı ibra istemek,

10. Kanunlarla başka bir merci veya organa verilmiş olmamak şartıyla, baroların kararlarına karşı yapılan itirazları incelemek ve karara bağlamak,

11. <Değişik: 2/5/2001 - 4667/63. md> Bu Kanunun 31, 44, 54 ve 77 nci maddeleri ile 83 üncü maddesinde Birliğe verilen görevleri yerine getirmek ve yetkileri kullanmak,

12. Baro genel kurullarını olağanüstü toplantıya çağırarak,

13. Avukatların ve baroların hak ve menfaatlerinin korunması için ilgili mercilere gerekli baş vurmalarda bulunmak,

14. Avukatlık meslekinin gelişmesine, avukatların haklarının korunmasına ve sosyal durumlarının geliştirilmesine yarıyacak incelemeleri yapmak, vardığı sonuçları ve teklifleri birlik genel kuruluna sunmak.

15. Avukatlık mesleki ile ilgili olarak resmi yerlerden sorulacak hususlar hakkında gerekli düşünce ve görüşleri bildirmek,

16. Avukatların meslekte ilerlemesi için kitaplıklar açmak, mesleki yayında bulunmak, avukatların hazırlıyacağı eserlerin yayımına yardımcı olmak,

17. Barolar arasında çıkan anlaşmazlıkları çözümlmek,

18. <Değişik: 2/5/2001 – 4667/63. md> Meslekî dayanışmanın sağlanması ve devamlılığı için her türlü çalışmalarda bulunmak, mesleğe ve meslek mensuplarına yönelik hak ihlâllerine karşı avukatlık mesleğini ve meslektaşlarını savunmak ve bu konularda her türlü yasal ve idarî girişimde bulunmak,

19. Kanunlarla verilen diğer yetkileri kullanmak,

20. <Ek: 2/5/2001 – 4667/63. md> Avukatlık sınavı ile ilgili olarak Birliğe verilen görevleri yerine getirmek.

III - Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Seçim ve seçim dönemi bitmeden ayrılma:

Madde 122 – Birlik başkanı, birlik genel kurulu tarafından, kendi üyeleri arasından dört yıllık bir dönem için seçilir. Yeniden seçilmek caizdir.

90 ıncı maddenin 2, 3 ve 6 ncı fıkraları ile 96 ncı maddenin 4 üncü fıkrası hükmü birlik başkanı hakkında da kıyasen uygulanır.

Görevleri:

Madde 123 – Birlik başkanının görevleri şunlardır:

1. Birliği temsil ve birlik yönetim kuruluna başkanlık etmek,

2. Birlik genel kurulu, yönetim kurulu ve disiplin kurulu kararlarını yerine getirmek.

3. 121 inci maddeye göre verilecek yetki daire-sinde birlik adına iltizam ve iktisapta bulunmak, yüklen-melere girişmek, birliğe yapılan bağışları kabul etmek ve bütçeyi uygulamak,

4. Mahkeme ve resmi dairelerde birliği temsil ede-cek ve savunacak avukatları tayin etmek,

5. Yabancı barolar birlikleri, barolar ve hukuk ku-rumları ile ilişkiler kurmak ve yürütmek,

6. Meslek onuru ve bağımsızlığı ile ilgili işlerde ka-nunlar ve meslek kurallarının gereğini her türlü organla-ra karşı savunmak ve bu konuda doğrudan doğruya veya dolayısıyla kendisini göreve zorlayan hususları yapmak,

7. **<Değişik: 22/1/1986 - 3256/20 md.>** Birliğin çalış-maları hakkında Birlik Genel Kuruluna yazılı bir rapor vermek,

8. Kanunlarla verilen diğer yetkileri kullanmak.

IV - Türkiye Barolar Birliği başkanlık divanı

Kuruluşu ve seçimi:

Madde 124 – Birlik başkanlık divanı;

1. Türkiye Barolar Birliği Başkanı,
2. Türkiye Barolar Birliği iki başkan yardımcısı,
3. Türkiye Barolar Birliği Genel Sekreteri,
4. Türkiye Barolar Birliği Saymanından,
İbaredir.

Divanın başkan dışındaki üyeleri, birlik yönetim kurulu için yapılan her seçimden sonraki ilk toplantıda, bu kurul tarafından kendi üyeleri arasından gizli oyla seçilir.

Birlik başkanlık divanı üyelerinden biri süresi dolmadan önce ayrılırsa, kalan görev süresi için, bir ay içinde yenisi seçilir.

Birlik başkanlık divanının görevleri:

Madde 125 – Birlik başkanlık divanı, kanunla veya birlik yönetim kurulu kararıyla kendisine verilen görevleri yerine getirir.

Divan, birlik mallarının yönetimi hakkında gerekli kararları alır ve aynı konuda, birlik yönetim kurulunun isteğine göre, bu kurula yazılı veya sözlü bilgi verir.

<Ek: 2/5/2001 – 4667/64. md> Gerekli hallerde baro başkanlarını görüşlerini almak üzere toplantıya çağırır.

Türkiye Barolar Birliği Başkan Yardımcılarının görevleri

Madde 126 – Birlik başkan yardımcıları, Birlik Başkanı tarafından verilecek görevleri yapar ve yetkileri kullanırlar.

Birlik Başkanının bulunmadığı zamanlarda veya Birlik Başkanlığı herhangi bir sebeple boşalmışsa yenisi işe başlayıncaya kadar Başkana ait yetkilerin kullanılması ve görevlerin yerine getirilmesi meslekteki kıdem sırasına göre Başkan Yardımcılarına aittir.

Birlik Başkan Yardımcılarının da yokluğunda Birlik Yönetim Kurulunun meslekte en kıdemli üyesi Başkana ait yetkileri kullanır ve görevleri yerine getirir.

Türkiye Barolar Birliği Genel Sekreterinin görevleri:

Madde 127 – Birlik Genel Sekreteri, Birlik yönetim Kurulu toplantılarına ait tutanakları düzenler, Birliğin iç çalışmaları ile yazı işlerini yönetir, Birlik kalemine gerekli direktifleri verir ve kalemin çalışmasını denetler.

Türkiye Barolar Birliği Saymanının görevleri:

Madde 128 – Birlik Saymanı Birliğin mallarını Birlik Başkanlık Divanının kararları gereğince yönetmeye ve para alıp vermeye, bütçenin uygulanmasına dair her türlü gözetimi yapmaya yetkilidir.

<Değişik: 22/1/1986 - 3256/21 md.> Birlik saymanı, para alma ve vermede düzenlenen kağıtları Birlik Başkanı, yokluğunda Birlik Başkan yardımcılarında biri veya Birlik Genel Sekreteri ile birlikte imzalar.

V - Türkiye Barolar Birliği disiplin kurulu

Kuruluşu:

Madde 129 – Birlik Disiplin Kurulu, Birlik Genel Kurulu tarafından kendi üyeleri arasından gizli oyla seçilen yedi üyeden kurulur. Ayrıca yedi yedek üye seçilir.

Kurul, seçimden sonraki ilk toplantısında kendi üyeleri arasından bir başkan seçer.

Seçim dönemi:

Madde 130 – Birlik Disiplin Kurulu üyeleri dört yıl için seçilirler. Süresi dolan üye yeniden üye seçilebilir.

90 ıncı maddenin 2, 3, 4, 5 ve 6 ncı fıkraları ve 92 nci madde hükmü Birlik Disiplin Kurulu üyeleri hakkında da kıyasen uygulanır.

Toplantılar:

Madde 131 – Birlik Disiplin Kurulu ayda bir defa olağan toplantı yapar. Birlik Başkanının veya Birlik Disiplin Kurulu Başkanının yahut üyelerinden birinin isteği ile Kurul acele hallerde her zaman olağanüstü toplantıya çağrılabilir.

120 nci maddenin 2 ve 3 üncü fıkraları Birlik Disiplin Kurulu hakkında da kıyasen uygulanır.

Birlik Disiplin Kurulu, üye tam sayısının salt çoğunluğu ile toplanır ve en az dört üyenin bir oyda birleşmesi ile karar verilir. Oylarda eşitlik halinde Başkanın bulunduğu taraf üstün tutulur.

Görevi:

Madde 132 – Birlik Disiplin Kurulu bu kanunla verilen görevleri yapar ve yetkileri kullanır.

VI - Türkiye Barolar Birliği denetleme kurulu

Kuruluğu ve görevi:

Madde 133 – <Değişik birinci fıkrası: 22/1/1986 - 3256/22 md.> Birlik Genel Kurulu, Birliğin mali işlemlerini denetlemek üzere, dört yıl için kendi üyeleri arasında üç asıl ve üç yedek denetçi seçer.

Denetçiler gizli oyla seçilir. 90 ıncı maddenin 2, 3, 4, 5 ve 6 ncı fıkraları ve 92 nci madde hükmü denetçiler hakkında da kıyasen uygulanır.

Birlik Denetleme Kurulunun çalışma usulü ile görev ve yetkileri yönetmelikte gösterilir.

ONUNCU KISIM

Disiplin İşlem ve Cezaları

Disiplin Cezalarının uygulanacağı haller:

Madde 134 – <Değişik: 2/5/2001 – 4667/65. md>

Avukatlık onuruna, düzen ve gelenekleri ile meslek kurallarına uymayan eylem ve davranışlarda bulunanlarla, meslekî çalışmada görevlerini yapmayan veya görevinin gerektirdiği dürüstlüğe uygun şekilde davranmayanlar hakkında bu Kanunda yazılı disiplin cezaları uygulanır.

Disiplin cezaları:

Madde 135 – Disiplin cezaları şunlardır:

1. **<Değişik: 22/1/1986 - 3256/23 md.>** Uyarma; avukatın mesleğinin icrasında daha dikkatli davranması gerektiğinin kendisine bildirilmesidir.

2. Kınama; mesleğinde ve davranışında kusurlu sayıldığı için avukata bildirilmesidir.

3. **<Değişik: 22/1/1986 - 3256/23 md.>** Onbin liradan yüzellibin liraya kadar para cezası.

4. **<Değişik: 2/5/2001 – 4667/66. md>** İşten çıkarma, avukatın veya avukatlık ortaklığının üç aydan az ve üç yıldan fazla olmamak üzere meslekî faaliyetlerinin yasaklanmasıdır.

5. Meslekten çıkarma; avukatlık ruhsatnamesinin geri alınarak avukatın adının baro levhasından silinmesi ve avukatlık unvanının kaldırılmasıdır. **<Ek cümle: 2/5/2001 – 4667/66. md>** Avukatlık ortaklığı için de baro avukatlık ortaklığı sicilinden silinmesidir.

Cezaların uygulanma şekli:

Madde 136 – Bu kanunun avukatların hak ve ödevleri ile ilgili altıncı kısmında yazılı esaslara uymayanlar hakkında ilk defasında en az kınama, tekrarda, davranışın ağırlığına göre, para veya işten çıkarma cezası ve 5 inci maddenin (a) bendinde yazılı bir suçtan kesin olarak hüküm giyme halinde meslekten çıkarma cezası uygulanır.

Beş yıllık bir dönem içinde iki veya daha çok defa disiplin cezasını gerektiren davranışta bulunan avukata

her yeni suçu için bir öncekinden daha ağır ceza uygulanır.

Bir defa işten çıkarılan avukat, beş yıllık dönem içinde bu kanunun altıncı kısmındaki kurallara aykırı davranışta bulunursa meslekten çıkarılır.

Savunma hakkı:

Madde 137 – Avukatlar hakkında yapılacak kovuşturmalarda, isnat olunan hususun avukata açıkça ve yazılı olarak bildirilmesi, yazılı savunmasının istenmesi ve bu savunma için en az on günlük bir süre tanınması zorunludur.

Baroya yazılmadan önceki ve meslekten ayrıldıktan sonraki eylem ve davranışlar:

Madde 138 – <Değişik: 2/5/2001 – 4667/67. md> Baro levhasına kabul ve yazılmadan önceki eylem ve davranışlar, meslekten çıkarma cezasını gerektirmediği disiplin kovuşturmasına konu olamaz. Staj dönemi bu hükmün dışındadır.

Avukatın, avukatlıktan ayrılması, avukatlığı sırasındaki eylem ve davranışlarından dolayı disiplin kovuşturması yapılmasına engel değildir.

Kovuşturma yetkisi ve eksik üyelerin tamamlanması:

Madde 139 – Kovuşturmanın dayandığı şikayet veya ihbarın vaki olduğu yahut Cumhuriyet savcısının kovuşturma isteğinde bulunduğu veya kovuşturmaya

esas teşkil eden eylem veya davranışın re'sen haber alındığı tarihte avukat hangi baronun levhasında yazılı ise, disiplin kovuşturmasına karar verme ve kovuşturmayı yürütme yetkisi o baroya aittir.

Baro başkanı, baro yönetim ve disiplin kurulu üyeleri, kendi haklarındaki kovuşturmalarla ilgili görüşme ve kararlara katılamazlar.

İkinci fıkranın kapsamına giren bir durumun mevcut olması veya ret yahut istinkaf sebepleriyle başkan ve üyelerin katılmamaları yüzünden baro yönetim ve disiplin kurullarında toplantı yeter sayısı bulunamazsa, eksikler yedeklerle tamamlanır. Yedeklerin de herhangi bir sebeple görüşme veya karara katılmamaları yahut sayılarının yetişmemesi halinde, baro levhasında yazılı olup yönetim ve disiplin kurullarına seçilme yeterliği bulunan avukatlar arasından ad çekme yolu ile seçileceklerle eksikler tamamlanır.

Ceza kovuşturmasının disiplin cezalarına tesiri:

Madde 140 – Avukat hakkında başlamış olan ceza kovuşturması, disiplin işlem ve kararlarının uygulanmasına engel olmaz.

<Değişik: 22/1/1986 - 3256/24 md.> Şu kadar ki, disiplin işlem ve kararına konu teşkil edecek bir eylemde bulunmuş olan avukat hakkında aynı eylemlerden dolayı ceza mahkemesinde dava açılmış ise, avukat hakkındaki disiplin kovuşturması, ceza davasının sonuna kadar bekletilir. Bu halde yönetim kurulunun isteği üzerine disiplin kurulu, avukatın işten yasaklanmasına

yer olup olmadığı hakkında 153 ve 154 üncü maddeler uyarınca bir karar vermek zorundadır.

Eylemin işlenmemiş veya sanığı tarafından yapılmamış olması sebebiyle beraat hali müstesna, beraatle sonuçlanmış bir ceza davasının konusuna giren eylemlerden dolayı disiplin kovuşturması, o eylemin ceza kanunları hükümlerinden ayrı olarak başlı başına disiplin kovuşturmasını gerektirir mahiyette olmasına bağlıdır.

Baro yönetim kurulları hükümlülükle sonuçlanan bir ceza davasının konusunu teşkil eden eylemlerden dolayı ayrıca disiplin kovuşturması açmak zorundadırlar.

Disiplin kovuşturmasının açılması:

Madde 141 – Disiplin kovuşturması, yönetim kurulu tarafından verilen bir kararla açılır.

Yönetim kurulu, ivedilikle ve her halde ihbar, şikayet veya istek tarihinden itibaren en çok bir yıl içinde disiplin kovuşturması hakkında bir karar vermeye mecburdur.

Yönetim kurulu, ilgilinin ihbar ve şikayeti veya Cumhuriyet savcısının isteği üzerine yahut re'sen, disiplin kovuşturması açılmasına karar vermeye esas olacak soruşturmanın yapılması görevini kendi üyelerinden birine verebilir. Soruşturma ile görevlendirilen üye, delilleri toplar, gerekli gördüğü kimselerin ifadelerini yeminle de alabilir; hakkında soruşturma yapılan avukatı da dinledikten veya dinlemek için verilen süre dolduktan sonra dosyayı bir raporla yönetim kuruluna verir. <Ek cümle: 2/5/2001 – 4667/68. md> Yönetim kurulu,

soruşturma maksadıyla her türlü adlî ve idarî mercilerden bilgi ve belge isteyebilir, ilgili dosyaları veya örneklerini isteyip, inceleyebilir.

Şikayet, ihbar veya istem konusu eylem veya davranış hakkında kovuşturma açılmasına yer olmadığına dair yönetim kurulu tarafından verilecek kararlar ilgililere ve Cumhuriyet savcısına tebliğ olunur.

Disiplin kovuşturmasına yer olmadığına dair kararlara itiraz:

Madde 142 – Baro yönetim kurulunun, disiplin kovuşturmasına yer olmadığına dair kararlarına karşı, tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içinde şikayetçi veya Cumhuriyet savcısı tarafından Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kuruluna itiraz olunabilir.

Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu tarafından dosya üzerinde yapılacak inceleme sonunda şikayet, ihbar veya istem konusu incelemeye değer mahiyette görülürse, evvelki karar kaldırılarak, disiplin kovuşturmasının açılması için dosya evvelki kararı veren baroya gönderilir. Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunun bu kararları kesindir.

Baro Yönetim Kurulunun disiplin kovuşturmasına yer olmadığına dair kararları süresi içinde itiraz edilmezse kesinleşir.

<Değişik: 2/5/2001 – 4667/69. md> Birinci fıkra gereğince yapılan itiraz üzerine, Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu tarafından verilen itirazın reddine dair kararlar Adalet Bakanlığına ulaştığı tarihten itibaren iki ay içinde Bakanlıkça karar verilmediği veya karar o-

naylandığı takdirde kesinleşir. Ancak Adalet Bakanlığı uygun bulmadığı kararları bir daha görüşülmek üzere, gösterdiği gerekçesiyle birlikte Türkiye Barolar Birliğine geri gönderir. Geri gönderilen bu kararlar, Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunca üçte iki çoğunlukla aynen kabul edildiği takdirde onaylanmış, aksi halde onaylanmamış sayılır; sonuç Türkiye Barolar Birliği tarafından Adalet Bakanlığına bildirilir.

8 inci maddenin 6 ncı ve 7 nci fıkraları hükümleri bu halde de kıyasen uygulanır.

Aynı eylemden dolayı yeniden inceleme:

Madde 143 – Disiplin kovuşturması açılmasına yer olmadığına dair kararın konusuna giren eylemlerden dolayı yeniden inceleme yapılabilmesi, yeni delillerin bulunmasına ve bu kararın kesinleştiği tarihten itibaren üç yıl geçmemiş olmasına bağlıdır.

Disiplin kurulunda duruşma:

Madde 144 – <Değişik: 22/1/1986 - 3256/25 md.>

<Değişik 1. fıkra: 2/5/2001 – 4667/70. md> Disiplin kovuşturması açılmasına karar verilen hallerde, yönetim kurulunun iletmesi üzerine, disiplin kurulu, incelemesini evrak üzerinde yapar. Disiplin kuruluna gönderilen dosya içinde avukatın sicili de bulunur. Avukatın isteği veya disiplin kurulunca gerek görülmesi halinde, inceleme duruşmalı olarak yapılır.

Duruşma gizli olur.

Disiplin kurulu incelemeyi ivedilikle ve herhalde kararın kendisine geliş tarihinden itibaren en geç bir yıl

içinde sonuçlandırmak zorundadır. Ceza davasının sonucunun beklenmesini gerektiren haller saklıdır.

Gıyapta duruşma:

Madde 145 – Çağrıya uymıyan avukatın gıyabında duruşma yapılır. Şu kadar ki, duruşmaya gelmediği takdirde duruşmanın gıyabında yapılacağına davetiye-ye yazılması şarttır.

Delillerin gösterilmesi ve incelenmesi:

Madde 146 – Disiplin kurulu, delillerin gösterilme ve incelenme şeklini, istek veya feragatle yahut evvelce verilmiş kararlarla bağlı olmaksızın takdir ve tayin eder.

Tanık ve bilirkişi dinlenmesi:

Madde 147 – Tanık ve bilirkişinin duruşmaya çağırılması veya üyelere biri tarafından yahut istinabe yoluyla dinlenmesi veya yazılı ifadesinin okunmasıyla yetinilmesi, disiplin kurulunun takdirine bağlıdır.

Ancak, bir olayın delili yalnız bir tanığın şahsi bilgisinden ibaret ise, bu tanık her halde dinlenir.

Duruşma tutanağı:

Madde 148 – Duruşma tutanağı, disiplin kurulu başkanının görevlendireceği bir üye veya katip tarafından tutulur.

Duruşma dışında dinlenenlere ait tutanakların duruşmada okunması zorunludur.

İstinabe talimatının yerine getirilmesi:

Madde 149 – İstinabe yoluyla verilen talimat, baro merkezinde disiplin kurulu veya bu kurulun bir üyesi, diğer yerlerde o baronun disiplin kurulunca görevlendirilecek bir avukat tarafından yerine getirilir.

Tanık ve bilirkişinin çağırılması:

Madde 150 – Tanıklar ve bilirkişiler Tebligat Kanunu hükümlerine göre çağrılır.

Usulüne göre çağrılıp da gelmiyen veya kanuni bir sebep olmaksızın tanıklık yahut bilirkişilikten veya yemin etmekten çekinen kimsenin giderlerden başka, 20 liradan 200 liraya kadar hafif para cezasına çarptırılması, bu kimsenin ikamet ettiği yer sulh ceza hakiminden istenebilir. Ayrıca istek üzerine, tanığın zorla getirilmesine, Baronun bulunduğu il merkezindeki sulh ceza hakimi karar verir.

Yukarıki fıkra hükmüne göre cezalandırılan ve zorla getirilmesi istenmeyip yeniden çağrılan tanık ve cezalandırıldıktan sonra yeniden çağrılan bilirkişi yine gelmezse tekrar cezalandırılır.

Sulh hakimi, gerek hafif para cezasına gerekse zorla getirmeye, disiplin kurulunun tutanak örneği üzerinden karar verir.

Disiplin kurulu üyelerinin reddi ve istinkâfı:

Madde 151 – Disiplin kurulu üyeleri, Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununda yazılı sebeplerle reddedilebilir ve istinkaf edebilirler.

Ret istemi, reddi istenen üyeden başkalarının katılmasıyla incelenir.

Ret ve istinkâf sebebiyle kurulun toplanamaması halinde 139 uncu maddeye göre işlem yapılır.

Kararların tebliği:

Madde 152 – Disiplin kurulu kararlarının onanmış bir örneği ilgililerden başka, barónun bulunduğu il merkezindeki Cumhuriyet savcısına da tebliğ olunur.

İşten yasaklanma:

Madde 153 – Hakkında meslekten çıkarma cezasını gerektirebilecek mahiyette bir işten dolayı kovuşturma yapılmakta olan avukat, disiplin kurulu kararıyla, tedbir mahiyetinde işten yasaklanabilir.

Kararın verilmesinden önce ilgilinin dinlenmiş veya dinlenmek üzere çağrılmış olup da belirtilen günde gelmemiş olması şarttır. *<Ek cümle: 2/5/2001 – 4667/71. md>* Ancak, baroya bildirdiği büro adresine tebligat yapılmayan avukatın ayrıca çağrılması ve dinlenmesi zorunlu değildir.

Disiplin kurulu, bu karara esas olacak delillerin hangi sınır dahilinde gösterilip inceleneceğini, istekle bağlı olmaksızın, serbestçe takdir eder.

Karar, hakkında kovuşturma yapılan avukata gerekçesiyle birlikte tebliğ olunur ve bu karar verildiği tarihte yürürlüğe girer. Ancak, karara karşı Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kuruluna itiraz olunabilir. İtiraz kararın uygulanmasını durdurmaz. Bu husustaki itirazlar

ivedilikle ve en geç bir ay içinde karara bağlanır. İtiraz yerinde görülürse karar kaldırılır.

İşten yasaklanma kararı, yargı organları ile sair mercilere baro başkanlığı tarafından derhal duyurulur.

İşten yasaklanmanın zorunlu olduğu haller:

Madde 154 – <Değişik: 8/5/1984 - 3003/7 md.>

Haklarında meslekten çıkarma cezası verilen veya <...>¹¹ <...>¹² 42 nci madde uyarınca geçici olarak görevlendirilmiş olup, yapılan işlerin ücretini iş sahibinden aldığı halde aynı maddenin son fıkrası gereğince kabule değer bir sebep olmaksızın ilgili mercie ödemiş olan avukatların işten yasaklanmaları zorunludur.

Yukarıdaki fıkrada belirtilen işten yasaklanma sebeplerinin meydana gelmesinden itibaren iki ay içinde disiplin kurulunca haklarında işten yasaklama kararı verilmeyen avukatlar, Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulunun¹³ doğrudan vereceği kararla işten yasaklanırlar.

---

¹¹ Bu aradaki "... veya Devletin şahsiyetine karşı cürümlerden veya rüşvet, sahtecilik, hırsızlık, dolandırıcılık, inancı kötüye kullanma ve yalan yere tanıklık cürümlerinden biri ile hakkında kamu davası açılan..." şeklindeki cümle AYMK. 1/3/1985 tarih ve E. 1984/12, K. 1985/6 sayılı Kararı ile iptal edilmiştir.

¹² Bu aradaki "... tutuklama müzekkeresi çıkarılan ve..." ibaresi 2/5/2001 tarih ve 4667 sayılı Kanununun 72 maddesi ile metinden çıkartılmıştır.

¹³ Bu fıkrada yer alan "Bakanlığın" ibaresi de "Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulunun" olarak değiştirilmiş, değişiklik

İşten yasaklanmanın hükümleri:

Madde 155 – İşten yasaklanmış olanlar bu tarihten itibaren avukatlığa ait yetkileri hiçbir şekilde kullanamazlar. Bu hüküm avukatın eşi ile reşit olmıyan çocuklarına ait işlerde uygulanmaz.

Birinci fıkrada yazılı yasağa aykırı hareket eden avukat hakkında 135 inci maddenin 4 ve 5 inci bentlerinde yazılı cezalardan biri uygulanır.

Mahkemeler, resmi daireler işten yasaklanan avukatları kabul etmemekle görevlidirler.

İşten yasaklanma kararının kaldırılması:

Madde 156 – <Değişik: 2/5/2001 – 4667/73. md> İşten yasaklanma kararı, kovuşturmanın durdurulmuş veya avukatlığa engel olmayan bir ceza verilmiş olması hallerinde kendiliğinden kalkar.

İşten yasaklanma kararı, bu kararın verilmesine esas olan hal ve şartların bulunmadığı veya sonradan kalktığı sabit olursa, disiplin kurulu tarafından kaldırılır.

Disiplin kurulu kararına karşı itiraz:

Madde 157 – Disiplin kurulu kararlarına karşı, Cumhuriyet Savcısı ve ilgililer, tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kuruluna itiraz edebilirler.

Birlik disiplin kurulu, disiplin davalarını dosya üzerinde inceler. Ancak, işten veya meslekten çıkarma cezasına yahut işten yasaklanmaya dair kararların incelenmesi sırasında, ilgili avukatın isteği üzerine veya kendiliğinden duruşma yapılmasına karar verebilir.

145 ve 146 ncı maddeler, birlik disiplin kurulu hakkında da uygulanır.

Birlik disiplin kurulunda duruşmaya raportör üyenin işi izah etmesiyle başlanır. Bu üyenin duruşmadan önce raporunu imzalayıp dosyaya koymuş bulunması gereklidir.

Raportör üyenin izahından sonra ilgili avukat ve varsa vekilleri gerekli izahlarda bulunurlar. Bunlardan itirazı yapmış olan taraf önce dinlenir. Son söz, hakkında disiplin kovuşturması yapılanındır.

Birlik disiplin kurulu, inceleme konusu kararın onanmasına veya kovuşturmanın derinleştirilmesi için kararın bozularak dosyanın ilgili baroya gönderilmesine karar verebileceği gibi, yeniden incelemeyi gerektirmeyen hallerde, uygun görmediği kararı kaldırarak işin esası hakkında karar verebilir veya verilmiş olan kararı düzelterek onaylayabilir.

<Değişik: 2/5/2001 – 4667/74. md> Birlik Disiplin Kurulunun, itiraz üzerine verdiği kararlar Adalet Bakanlığına ulaştığı tarihten itibaren iki ay içinde Bakanlıkça karar verilmediği veya karar onaylandığı takdirde kesinleşir. Ancak Adalet Bakanlığı uygun bulmadığı kararları bir daha görüşülmek üzere, gösterdiği gerekçeyle birlikte Türkiye Barolar Birliğine geri gönderir. Geri gönderilen bu kararlar, Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulunca üçte iki çoğunlukla aynen kabul edildiği

takdirde onaylanmış, aksi halde onaylanmamış sayılır; sonuç Türkiye Barolar Birliği tarafından Adalet Bakanlığına bildirilir. Şu kadar ki, uyarma, kınama ve para cezasına ilişkin kararlar kesin olup, Bakanlığın onayına tâbi değildir.

<Değişik: 2/5/2001 – 4667/74. md> 8 inci maddenin altıncı ve yedinci fıkraları hükümleri burada da kıyasen uygulanır.

Delillerin serbestçe takdiri, ceza vermenin amacı ve cezadan mahsup¹⁴

Madde 158 – Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu ve barolar disiplin kurulları, gösterilen delilleri, soruşturma ve duruşmadan edinecekleri kanıya göre serbestçe takdir ederler.

<Değişik: 2/5/2001 – 4667/75. md> Bu kurullar disiplin cezalarının verilmesinde; avukatlık onurunu, düzen ve gelenekleri ile meslek kurallarını ve itibarını korumak, mesleğin amaç ve gereklerine ve adalete uygun olarak yerine getirilmesini sağlamak ilkelerini göz önünde tutarlar.

<Ek: 22/1/1986-3256/26 md.> İşten yasaklanan avukata süreli olarak işten çıkarma cezası verilmesi halinde, işten yasaklandığı süre cezadan mahsup edilir.

¹⁴ Madde başlığı 22/1/1986 tarih ve 3256 sayılı Kanununun 26 inci maddesiyle değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

Kovuşturma ve ceza zamanaşımı:

Madde 159 – Disiplin cezasını gerektirecek eylemlerin işlenmesinden itibaren üç yıl geçmiş ise kovuşturma yapılamaz. Yönetim kurulunca işe el konulmuş ise bu süre işlemez.

Disiplin cezasını gerektiren eylemlerin işlenmesinden itibaren dört buçuk yıl geçmiş ise disiplin cezası verilemez.

Disiplin cezasını gerektiren eylem aynı zamanda bir suç teşkil ediyor ve bu suç için kanun daha uzun bir zamanaşımı süresi koymuş bulunuyorsa, birinci ve ikinci fıkralardaki süreler yerine bu zamanaşımı süresi uygulanır.

Disiplin kararlarının uygulanması ve cezaların sicilden silinmesi:

Madde 160 – <Değişik: 22/1/1986-3256/27 md.>

Disiplin cezalarına ait kararlar kesinleşmedikçe uygulanamaz.

Meslekten ıkarma ve işten çıkarma cezalarından başka bir disiplin cezası verilen avukatlar, uyarma, kınama ve para cezalarının uygulanmasından itibaren beş yıl geçtikten sonra disiplin kuruluna başvurarak bu disiplin cezalarının sicillerinden silinmesini isteyebilirler.

İlgilinin yukarıki fıkrada yazılı süre içerisinde disiplin cezası almamış olması halinde, disiplin cezasının silinmesine karar verilir ve sicil dosyasındaki disiplin bölümü çıkartılarak yenisi düzenlenir.

Tanık ve bilirkişi gideri:

Madde 161 – Disiplin işlemleri dolayısıyla çağırılan her tanık ve bilirkişinin, kaybettiği zaman ve harcadığı mesaiye uygun bir tazminata hakkı vardır; bunlardan çağrıya uymak için yolculuk etmek zorunda olanlara yolculuk ve ikamet giderleri de verilir. Şikayetçi ve hakkında kovuşturma yapılan avukat, dinlenmesini istedikleri tanık ve bilirkişiye ait giderleri evvelden öderler.

Avukata veya üçüncü bir kişiye yükletilmeyen veya borçludan alınma imkanı kalmayan giderler baroya yüklenir.

Şikayet edenden, şikayetin mahiyeti ve yapılacak disiplin soruşturma ve kovuşturmasının genişliği göz önünde bulundurularak 10 liradan 200 liraya kadar avans alınabilir. Yapılan işlemlere, alınan avansın yetmemesi halinde, tamamlanması her zaman istenebilir. Avans ve tamamlanması istenen miktar ilgilisi tarafından ödenmedikçe işlem yapılmayabilir.

Para cezası veya giderlerin tahsili:

Madde 162 – Para cezasına veya giderlerin ödenmesine dair olan kararlar İcra ve İflâs Kanununun ilamların yerine getirilmesi hakkındaki hükümlerine göre yerine getirilir. Para cezaları baroya gelir yazılır.

İcra takibi genel hükümlere göre baro tarafından vekalet verilecek avukat eliyle yürütülür.

ONBİRİNCİ KISIM

Avukatlık Sözleşmesi

Avukatlık sözleşmesinin kapsamı:

Madde 163 – <Değişik: 2/5/2001 – 4667/76. md>

Avukatlık sözleşmesi serbestçe düzenlenir. Avukatlık sözleşmesinin belli bir hukukî yardımı ve meblâğı yahut değeri kapsaması gerekir. Yazılı olmayan anlaşmalar, genel hükümlere göre ispatlanır. Yasaya aykırı olmayan şarta bağlı sözleşmeler geçerlidir.

Avukatlık ücret tavanını aşan sözleşmeler, bu Kanunda belirtilen tavan miktarında geçerlidir. İfa edilmiş sözleşmenin geçersizliği ileri sürülemez. Yokluk halleri hariç, avukatlık sözleşmesinin bir hükmünün geçersizliği, bu sözleşmenin tümünü geçersiz kılmaz.

Avukatlık ücreti:

Madde 164 – <Değişik: 2/5/2001 – 4667/77. md>

Avukatlık ücreti, avukatın hukukî yardımının karşılığı olan meblâğı veya değeri ifade eder.

Yüzde yirmibeşi aşmamak üzere, dava veya hükümlenilecek şeyin değeri yahut paranın belli bir yüzdesi avukatlık ücreti olarak kararlaştırılabilir.

İkinci fıkraya göre yapılacak sözleşmeler, dava konusu para dışındaki mal ve haklardan bir kısmının aynen avukata ait olacağı hükmünü taşıyamaz.

Avukatlık asgarî ücret tarifesi altında vekâlet ücreti kararlaştırılamaz. Ücretsiz dava alınması halinde, durum baro yönetim kuruluna bildirilir. Avukatlık ücretinin

kararlaştırılmamış olduğu hallerde, değeri para ile ölçülemeyen dava ve işlerde avukatlık asgarî ücret tarifesi uygulanır. Değeri para ile ölçülebilen dava ve işlerde ise asgarî ücret tarifelerinin altında olmamak koşuluyla ücret itirazlarını incelemeye yetkili merci tarafından davanın sonucuna ve avukatın emeğine göre değişmek üzere ücret anlaşmazlığı tarihindeki dava değerinin yüzde beşi ile yüzde onbeşi arasındaki bir miktar avukatlık ücreti olarak belirlenir.

Dava sonunda, kararla tarifeye dayanılarak karşı tarafa yüklenecek vekâlet ücreti avukata aittir. Bu ücret, iş sahibinin borcu nedeniyle takas ve mahsup edilemez, hacz edilemez.

Ücret dolayısıyla müteselsil sorumluluk:

Madde 165 – <Değişik: 2/5/2001 – 4667/78. md>

İş sahibinin birden çok olması halinde bunlardan her biri, sulh veya her ne suretle olursa olsun taraflar arasında anlaşmayla sonuçlanan ve takipsiz bırakılan işlerde her iki taraf avukat ücretinin ödenmesi hususunda müteselsil borçlu sayılırlar.

Avukatın hapis hakkı ve avukatlık ücretinin rüçhanlı bulunması:

Madde 166 – Avukat, müvekkili tarafından verilen veya onun namına aldığı malları, parayı ve diğer her türlü kıymetleri, avukatlık ücreti ve giderin ödenmesine kadar, kendi alacağı nispetinde elinde tutabilir.

Avukat, sözleşme ile kararlaştırılan ve hakim tarafından takdir olunan ücretinden dolayı, kendi çalışması

sonucunda müvekkilin muhafaza ettiği veya kazandığı mallar ve davadaki diğer taraftan ilam gereğince tahsil edilecek para yahut alınacak mallar üzerinde diğer alacaklılara nazaran rüçhan hakkını haizdir. Rüçhan hakkı,vekaletnamenin düzenlenme tarihine, vekaletname umumi ise iş sahibi adına ücret konusu işten dolayı ilk yapılan resmi baş vurma tarihine göre sıra alır. **<Ek cümleler: 2/5/2001 – 4667/79. md>** İş sahibinin iflası halinde avukatın vekâlet ücreti alacağı da rüçhanlıdır. Ancak, 9.6.1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflâs Kanununun 206 ncı maddesinin birinci fıkrası hükmü saklıdır.

Bir ilamın cebri icra yoluyla infazına girişildiğinde, icra dairesi, takip talebinde bulunan tarafın ilamda adı yazılı olan avukatına, icra emri ile aynı zamanda düzenliyeceği bir bildiriyi, gideri takip talebinde bulundandan alınmak suretiyle, derhal tebliğ eder. Bu bildiri tebliğ edilmedikçe icranın sonraki safhalarına geçilemez. Avukata yapılacak tebliğin giderleri hakkında 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 59. maddesi hükmü uygulanır.

Avukatın ölümü halinde, mirasçılarında intikal eden avukatlık ücreti alacakları da, avukat alacakları gibi rüçhanlıdır. Şu kadar ki, üçüncü fıkrada yazılı bildirim zorunluğu bu kimseler hakkında uygulanmaz.

Anlaşmazlıkların hakem yoluyla çözümü

Madde 167 – <Değişik: 2/5/2001 – 4667/80. md>

Avukatlık sözleşmesinden ve vekâlet ücretinden kaynaklanan her türlü anlaşmazlıklar, hukukî yardımın yapıldığı yer barosu hakem kurulunca çözümlenir. Hakem kurulu, baronun bulunduğu yargı çevresinin en

kıdemli asliye hukuk hâkimi ile baro yönetim kurulunca seçilecek, yönetim kuruluna seçilme yeterliliğini taşıyan iki avukattan oluşur. Kurula asliye hukuk hâkimi başkanlık eder. Seçilen kurul üyelerinin görev süresi üç yıldır. Süresi sona eren üye kurula yeniden seçilebilir.

Hakem ücretinin yarısının dava ile birlikte yatırılması zorunludur. Hakem kurulunca verilen ve kesinleşen karardan bir örnek, avukatın bağlı bulunduğu baroya gönderilir.

Hakem işlerinde 18.6.1927 tarihli ve 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 527, 529, 532, 533/1 ve 536 ncı maddeleri dışında tahkime ilişkin hükümleri uygulanır. Hakem işleriyle ilgili diğer hususlar, Türkiye Barolar Birliğince çıkartılacak, Baro Hakem Yönetmeliğinde düzenlenir.

Avukatlık ücret tarifesinin hazırlanması:

Madde 168 – <Değişik: 2/5/2001 – 4667/81. md>

Baronun yönetim kurulları, her yıl Eylül ayı içerisinde, yargı yerlerindeki işlemler ile diğer işlemlerden alınacak avukatlık ücretinin asgarî hadlerini gösteren birer tarife hazırlayarak Türkiye Barolar Birliğine gönderirler.

Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunca, baro yönetim kurullarının teklifleri de göz önüne alınmak suretiyle uygulanacak tarife o yılın Ekim ayı sonuna kadar hazırlanarak Adalet Bakanlığına gönderilir. Bu tarife Adalet Bakanlığına ulaştığı tarihten itibaren bir ay içinde Bakanlıkça karar verilmediği veya tarife onaylan-

dığı takdirde kesinleşir. Ancak Adalet Bakanlığı uygun bulmadığı tarifeyi bir daha görüşülmek üzere, gösterdiği gerekçesiyle birlikte Türkiye Barolar Birliğine geri gönderir. Geri gönderilen bu tarife, Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunca üçte iki çoğunlukla aynen kabul edildiği takdirde onaylanmış, aksi halde onaylanmamış sayılır; sonuç Türkiye Barolar Birliği tarafından Adalet Bakanlığına bildirilir. 8 inci maddenin altıncı fıkrası hükümleri kıyasen uygulanır.

Avukatlık ücretinin takdirinde, hukukî yardımın tamamlandığı veya dava sonunda hüküm verildiği tarihte yürürlükte olan tarife esas alınır.

Yargı mercilerince karşı tarafa yükletilecek avukatlık ücretinin miktarı:

Madde 169 – <Değişik: 31/10/1980-2329/2 md.>

Yargı mercilerince karşı tarafa yükletilecek avukatlık ücreti, avukatlık ücret tarifesinde yazılı miktardan az ve üç katından fazla olamaz.

<Mülga ikinci fıkra: 2/5/2001 – 4667/82. md>

Madde 170 – <Mülga: 22/1/1986-3256/29 md.>

İşi sonuna kadar takip etme zorunluluğu ve başkasını tevkil:

Madde 171 – <Değişik fıkra: 2/5/2001 – 4667/83. md>

Avukat, üzerine aldığı işi kanun hükümlerine göre ve yazılı sözleşme olmasa bile sonuna kadar takip eder.

Avukata verilen vekaletnamede başkasını tevkile yetki tanınmış ise, yazılı sözleşmede aksine açık bir hüküm olmadıkça, işi başka bir avukatla birlikte veya başka bir avukata vererek takip ettirebilir. Vekaletnamede, bunun düzenlendiği tarihten sonra açılacak veya takip edilecek bütün dava ve işlerde vekalet ve başkasını tevkile genel şekilde yetki verilmişse, avukat, bu tarihten sonraki dava ve işlerde müvekkilinden ayrıca vekalet almaya lüzum kalmaksızın işi başka bir avukatla birlikte veya başka bir avukata vererek takip ettirebilir.

İkinci fıkradaki hallerde, avukatın müvekkile karşı sorumluluğu devam eder. Birlikte takibettiği veya işi tamamen devrettiği avukatların kusurlarından ve meydana getirdikleri zararlardan dolayı müvekkile karşı hem şahsen hem de diğer avukatla birlikte müştereken ve müteselsilen sorumludur. Şu kadar ki, bu hüküm, 12 nci maddede yazılı bir iş sebebiyle başka bir yerde çalışmak zorunluğunda olduğu için işi tamamen başkasına devreden avukatlar hakkında uygulanmaz.

Avukat tarafından işe başka avukatlar teşrik edilmiş ise, avukat bundan dolayı ayrı bir ücret istiyemeyeceği gibi, işi birlikte takip eden avukat da müvekkilden herhangi bir ücret istiyemez. İş tamamen başka bir avukata bırakılmış ise, tevkil eden ve tevkil olunan avukatlar ücret sözleşmesindeki miktarı aşmamak şartıyla, harcadıkları mesaiye karşılık olan ücreti müvekkilden isteyebilirler. Ancak, tevkil eden avukat müvekkilden peşin ücret almışsa, harcadığı mesaiye karşılık olan miktarın fazlasını tevkil ettiği avukata ödemekle yükümlüdür.

İş sahibinin işi başka bir avukata vermesi:

Madde 172 – İş sahibi, ilk anlaşmayı yaptığı avukatının yazılı muvafakatı ile, başka avukatları da işin kovuşturma ve savunmasına katabilir.

İş sahibi, ilk avukatın muvafakatını kendisine tevdi veya tebliğ edilecek bir yazı ile en az bir haftalık süre vererek talep eder. Avukat bu süre içinde cevap vermemişse muvafakat etmiş sayılır.

İlk avukatın muvafakat etmemesi halinde, vekalet akdi kendiliğinden sona erer. İş sahibi, muvafakat etmiyen avukata ücretin tamamını ödemekle yükümlüdür.

İlk avukatın muvafakatı ile işin başka avukatlar tarafından da takibi halinde iş sahibi, ilk avukatın ücretinden kısıntı yapamaz. Bu halde avukatların müvekkile karşı sorumluluğu konusunda 171 inci maddenin üçüncü fıkrası hükmü uygulanır.

Avukatlık ücretinin belli bir işe hasredilmesi:

Madde 173 – Sözleşmede aksine bir hüküm yoksa, kararlaştırılan avukatlık ücreti yalnızca avukatın üzerine almış olduğu işin karşılığı olup, mukabil dava, bağlantı ve ilişki bulunsa bile başka dava ve icra kovuşturmaları veya her türlü hukuki yardımlar ayrı ücrete tabidir.

Avukata tevdi edilen işin yapılması veya yapıldıktan sonra sonucunun alınması için gerekli bütün vergi, resim, harc ve giderler iş sahibinin sorumluluğu altında olup, avukat tarafından ilk istekte avukata veya gerektiği yere ödenir. Bu harcamaların avukat tarafından yapılabilmesi için, yeteri kadar avansın iş sahibi tarafından

verilmiş olması gerekir. Avukatın iş için yapacağı yolculuk masrafları ve bulunduğu yerden ayrılma tazminatı, anlaşma gereğince iş sahibi tarafından ayrıca ödenir. Bu giderler peşin olarak ödenmedikçe avukat yolculuğa zorlanamaz. Bu hükmün aksine sözleşme yapılabilir.

Avukatın işi takipten vazgeçmesi, azli ve ücretin gününde ödenmemesi:

Madde 174 – Üzerine aldığı işi haklı bir sebep olmaksızın takipten vazgeçen avukat hiçbir ücret istiyemez ve peşin aldığı ücreti geri vermek zorundadır.

Avukatın azli halinde ücretin tamamı verilir. Şu kadar ki, avukat kusur veya ihmalden dolayı azledilmiş ise ücretin ödenmesi gerekmez.

Anlaşmaya göre avukata peşin verilmesi gereken ücret ödenmezse, avukat işe başlamakla zorunlu değildir. Bu sebeple doğabilecek her türlü sorumluluk iş sahibindedir. Yazılı sözleşmedeki diğer ödeme şartlarının yerine getirilmemesinde dolayı avukat işi takip etmek ve sonucunu elde etmekten mahrum kalırsa sorumluluk bakımından aynı hüküm uygulanır.

İş sahibinin adresi:

Madde 175 – İş sahibinin verdiği vekaletnamede yazılı adrese avukat tarafından yapılacak her tebliğ, kendisine yapılmış sayılır. Adres değişiklikleri en geç üç gün içinde iş sahibi tarafından taahhütlü mektupla avukata bildirilir.

İş sahibinin adresine gönderilecek yazıların tebliğ edilememesinden veya adres değişikliğinin bildirilmesinden doğan sorumluluk iş sahibine aittir.

ONİKİNCİ KISIM

Adli Müzaheret

Adli yardımın kapsamı:

Madde 176 – <Değişik: 2/5/2001 – 4667/84. md>

Adli yardım, avukatlık ücretlerini ve diğer yargılama giderlerini karşılama olanağı bulunmayanlara bu Kanunda yazılı avukatlık hizmetlerinin sağlanmasıdır.

Adli yardım bürosu:

Madde 177 – <Değişik: 2/5/2001 – 4667/85. md>

Adli yardım hizmeti, baro merkezlerinde, baro yönetim kurullarınca avukatlar arasından oluşturulan adli yardım bürosu tarafından yürütülür. Baro yönetim kurulu, ayrıca baro merkezi dışında avukat sayısı beşten çok olan her yargı çevresinde de bir avukatı adli yardım bürosu temsilcisi olarak görevlendirebilir. Büro ve temsilciler, baro yönetim kurulunun gözetimi altında çalışırlar.

Adli yardım istemi:

Madde 178 – <Değişik: 2/5/2001 – 4667/86. md>

Adli yardım istemi, adli yardım bürosuna veya temsilcilerine yapılır. İstek sahibi, isteminde haklı olduğunu gösterdiği delillerle kanıtlamak zorundadır.

Yardım isteminin reddi halinde, ilgilisi yazı veya sözle baro başkanına başvurabilir. Baro başkanının vereceği karar kesindir.

Adli yardımın yapılışı:

Madde 179 – <Değişik: 2/5/2001 – 4667/87. md>

Adli yardım isteminin kabulü halinde; büro gerekli işlemleri yapmak üzere bir veya birkaç avukatı görevlendirir. Görevlendirilen avukat, görev yazısının kendine ulaşmasıyla, avukatlık hizmetlerini yerine getirmek yükümlülüğü altına girer.

Bu yükümlülük, ilgilinin gerekli belge ve bilgileri isteğe rağmen vermemesi veya vekâletname vermekten kaçınmasıyla sona erer.

Ayrıca görevlendirilen avukat da bu işi yapmaktan çekinmek isterse görevin kendisine bildirildiği tarihten itibaren onbeş gün içinde o işin tarifede belirlenen ücretini baroya ödemek zorundadır.

Büro, görevlendirilen avukatın işi yürütmesiyle ilgili aşamaları izler.

18.6.1927 tarihli ve 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu ve 4.4.1929 tarihli ve 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu ile diğer kanunlardaki adli yardıma ilişkin hükümler saklıdır.

Büronun gelir ve giderleri**Madde 180 – <Değişik: 2/5/2001 – 4667/88. md>**

Adlî yardım bürosunun gelirleri şunlardır:

a) İki yıl öncesine ait kesin hesap sonuçlarına göre tespit edilen toplam miktarlar esas alınarak 492 sayılı Harçlar Kanununa bağlı (1), (2) ve (3) sayılı tarifelere göre alınan harçların yüzde üçü ile idarî nitelikteki para cezaları hariç olmak üzere para cezalarının yüzde üçü,

b) Baroya düşecek paylar ile kamu ve özel kurum ve kuruluşlarından, il veya belediye bütçelerinden baroya yapılan yardımlar,

c) Bu amaçla yapılan her türlü bağışlar,

d) Adlî yardım görevinden çekilen avukatların yatıracığı ücret,

e) Adlî yardımla görevlendirilen avukatın aldığı ücretin yüzde onu ile davadan haklı çıkan adlî yardımdan yararlanan kişinin avukat ücretinden başka, yararlandığı kısmın yüzde beşi.

Büronun giderleri şunlardır:

a) Adlî yardımla görevlendirilen avukatlara gerektiğinde ödenecek ücretler,

b) Büroda görevlendirilecekler ödenecek ücretler,

c) Büro giderleri ve diğer giderler.

Adlî yardım bürolarının gelir ve giderleri büro bütçesinin ayrı bölümlerinde gösterilir. Bu bölümde kalan gelir fazlasının bir sonraki yıla aynen aktarılması zorunludur.

Birinci fıkranın (a) bendine göre hesaplanacak ödenek, Maliye Bakanlığınca her yıl Mart ayının sonuna kadar Türkiye Barolar Birliği hesabına aktarılır. Bu paralar, münhasıran adlî yardım için kullanılır ve yılı içinde harcanmayan paralar, ertesi yıla aynen aktarılır. Bu paraların barolar arasındaki dağıtımı ve kullanılmasına ilişkin hususlar, Türkiye Barolar Birliği tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

Yıllık çalışma raporu ve yönetmelik

Madde 181 – <Değişik: 2/5/2001 – 4667/89. md>

Adlî yardım bürosu, çalışmalarını her yıl sonu düzenleyecekleri bir raporla baro yönetim kuruluna bildirir. Raporun bir örneği baroca Türkiye Barolar Birliğine gönderilir.

Adlî yardım bürosunun kuruluşu, görevlendirilecek avukatların ve bunlara ödenecek ücretlerin belirlenmesi, büronun işleyişi, denetimi gibi konular Türkiye Barolar Birliğince çıkarılacak yönetmelikte gösterilir.

ONÜÇÜNCÜ KISIM

Çeşitli Hükümler

Yönetmelik:

Madde 182 – <Değişik: 2/5/2001 – 4667/90. md>

Bu Kanunda düzenlenmesi yönetmeliğe bırakılan hususlar ile Kanunun uygulanabilmesi için yönetmelikte yer alması gereken diğer konuları kapsayan yönetmelikler Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu tarafından

hazırlanarak Adalet Bakanlığına gönderilir. Yönetmelikler Adalet Bakanlığında ulaştığı tarihten itibaren iki ay içinde karar verilmediği veya onaylandığı takdirde kesinleşerek yürürlüğe girer. Ancak, Adalet Bakanlığı uygun bulmadığı yönetmelikleri bir daha görüşülmek üzere, gösterdiği gerekçesiyle birlikte Türkiye Barolar Birliğine geri gönderir. Geri gönderilen bu yönetmelikler, Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunca üçte iki çoğunlukla aynen kabul edildiği takdirde onaylanmış sayılarak yürürlüğe girer, aksi halde onaylanmamış sayılır ve sonuç Türkiye Barolar Birliği tarafından Adalet Bakanlığında bildirilir. 8 inci maddenin altıncı ve yedinci fıkraları hükümleri burada da kıyasen uygulanır.

Cumhuriyet savcılarında yapılacak tebligat:

Madde 183 – Bu kanun gereğince Cumhuriyet savcılarında yapılacak tebligatta ilgili dosyanın da birlikte gönderilmesi şarttır.

Avukatlık kıdemine sayılacak hizmetler:

Madde 184 – Dördüncü maddenin birinci fıkrasında sayılan hizmetlerden avukatlığa geçenlerin bu hizmetlerde geçen süreleri avukatlık kıdemine sayılır.

Davavekilleri hakkında uygulanacak hüküm:

Madde 185 – Bu Kanunun ikinci, dördüncü, beşinci, yedinci, sekizinci ve dokuzuncu kısmı ile 65 inci maddesi dışında kalan hükümleri davavekilleri hakkında kıyasen uygulanır.

<Mülga ikinci fıkra: 2/5/2001 – 4667/91. md>

Topluluk sigortasına girmeleri mutlak şekilde zorunlu olanlar:

Madde 186 – 188 inci maddede yazılı olanlar dışında kalan avukatların 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 86 ncı maddesinde gösterilen "Topluluk Sigortasına" girmeleri zorunludur. Ancak, bu zorunluluk (Malullük, yaşlılık ve ölüm sigortası) bakımından olup, (İş kazaları ve meslek hastalıkları), (Hastalık) ve (Analık) sigortalarına girmek avukatın isteğine bağlıdır.

<Ek: 26/2/1970-1238/2 md.> Topluluk Sigortasına tabi olan avukatlar hakkında bu kanundaki özel hükümlere aykırı olmamak kaydı ile, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu ile 5/1/1961 gün ve 228 sayılı Kanun ve bu kanunların ek ve tadilleri hükümleri uygulanır.

Topluluk sigortasına girme zorunluğu şarta bağlı olanlar:

Madde 187 – Geçici 2 nci maddenin kapsamına giren avukatlar, T.C. Emekli Sandığına borçlanma haklarını aynı maddede gösterilen süre içinde kullanmadıkları takdirde, 186 ncı madde uyarınca Topluluk Sigortasına girmek zorunluluğundadırlar.

Topluluk sigortasına giremeyenler:**Madde 188 – <Değişik: 26/2/1970-1238/1 md.>**

Emekliliğe tabi bir görevde çalışmakta olanlar, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu kapsamına girenler (aynı kanunun 85 inci maddesindeki isteğe bağlı sigortadan faydalananlar dahil), geçici 2 nci maddedeki borçlanmak hakkından faydalananlar ile T.C. Emekli Sandığından emekli veya malüllük aylığı almakta olan yahut 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa göre yaşlılık veya malüllük sigortasından faydalanmış bulunanlar ve aynı kanunun geçici 20 nci maddesindeki şartlara uygun olarak faaliyette bulunan sandıklara tabi bulunan veya bu sandıklardan faydalanmış olanlar 186 ncı madde uyarınca topluluk sigortasına giremezler.

Avukatın yukarıki fıkraya göre topluluk sigortasına girememesi, avukatlık meslekinin icrasına engel teşkil etmez.

Madde 189 – <Mülga: 26/2/1970-1238/6 md.>**Prim borcunu ödememenin sonuçları:**

Madde 190 – Topluluk Sigortası primlerini, topluluk sözleşmesinde gösterilen zamanda ödemeyen avukatın adı baro yönetim kurulunun kararıyla, birikmiş prim borcunu, sözleşmedeki şartlar dairesinde ödeyinceye kadar, baro levhasından silinir ve durum ilgili yerlere bildirilir.

Topluluk Sigortası primini ödememenin sonuçları, prim borçlusu avukatın şahsına münhasır olup, bu sonuçların aynı Topluluk Sigortası sözleşmesine katıl-

mış olan diğer sigortalılara veya baroya sirayeti hakkında bir hüküm sözleşmeye konulamaz. **<Ek cümle: 2/5/2001 – 4667/92. md>** 17.7.1964 tarihli ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 140 ıncı maddesi hükmü barolar hakkında uygulanmaz.

Tip sözleşmenin hazırlanması ve topluluk sözleşmesine giriş:

Madde 191 – 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 86 ncı maddesi gereğince barolarla Sosyal Sigortalar Kurumu arasında yapılacak sözleşmelere esas teşkil eden tip sözleşme, Çalışma Bakanlığı, Türkiye Barolar Birliği ve Sosyal Sigortalar Kurumu arasında yapılacak görüşmelerle tespit edilir.

Tip sözleşmede yapılacak değişiklikte de yukarıdaki fıkra hükmü uygulanır.

Bu kanunun yürürlüğe girmesinden sonra kurulacak olan barolar da kuruluşlarını takip eden bir ay içinde tip sözleşmeye göre Topluluk Sigortası sözleşmesi yapmak üzere Sosyal Sigortalar Kurumuna başvururlar. Yeni teşekkül eden baroya kayıtlı avukatlar, evvelce kayıtlı oldukları baroda iken girdikleri Topluluk Sigortası ile kazandıkları haklar saklı kalmak üzere, yeni kayd oldukları baronun topluluk sigortasına girerler.

Yürürlükten kaldırılan hükümler:

Madde 192 – 3499 sayılı Avukatlık Kanunu ile ek ve tadilleri, geçici 7 nci madde hükümleri saklı kalmak şartıyla, yürürlükten kaldırılmıştır.

Değiştirilen kanun hükümleri hakkında:

Madde 193 – *<Bu madde 21/12/1953 tarih ve 6207 sayılı kanunun 1, 4 ve 5 inci maddelerinin değiştirilmesi ile ilgili olup ilgili kanundaki yerlerine işlenmiştir.>*

1086 sayılı kanunun değiştirilen hükmü:

Madde 194 – *<Bu madde 18/6/1927 tarih ve 1086 sayılı Kanunun 61 inci maddesinin değiştirilmesi ile ilgili olup mezkûr kanundaki yerine işlenmiştir.>*

Emekliliğe tabi görevden önceki avukatlığın kıdeme sayılması:

Madde 195 – *<Yeniden düzenleme: 26/2/1970-1238/1 md.>*

Bu kanun gereğince topluluk sigortasına girmiş olup sigortalılığı devam eden bir avukat emekliliğe tabi bir göreve veya hizmete atandığı yahut seçildiğinde, sigortalılığına esas alınan avukatlık süresinin dörtte üçü¹⁵ kıdemine eklenerek intibakı yapılır ve görev veya hizmet aylığı ile emeklilik keseneğine esas aylığı yükseltilir.

Madde 196- 198 – *<Mülga: 26/2/1970-1238/6 md.>*

Madde 199 – *<Bu madde 3/4/1930 tarih ve 1580 sayılı Belediye Kanunu ile 13/3/1929 tarihli İdari Umumiyei Vilayat*

---

¹⁵ Burda yer alan "üçte ikisi" ibaresi "dörtte üçü" olarak değiştirilmiş, değişiklik metne işlenmiştir. Bkz. *2/5/2001 – 4667/93. md.*

Kanununa birer ek madde eklenmesi ile ilgili olup getirdiği hükümler ilgili kanunlardaki yerlerine işlenmiştir.>

**Kamu kurum ve kuruluşları ile
kamu iktisadi teşessüslerinde
görevli avukatlar:**

Ek Madde 1 – <Ek: 8/5/1984-3003/8 md.>

Kamu kurum ve kuruluşları ile kamu iktisadi teşebbüslerinde asli ve sürekli olarak avukatlık görevinde çalışanların baro levhasına yazılmaları isteklerine bağlıdır. Ancak bunlar hakkında bu Kanunun avukatlık mesleğine kabul ve ruhsatname verilmesine ilişkin hükümleri aynen uygulanır. Bunlar, görevlerinin gereği olan işleri yaparken baro levhasına kayıtlı avukatların yetkileriyle haklarına sahip ve onların ödevleriyle yükümlüdürler. Baroya kaydını yaptırmayan avukat, çalıştığı yer barosuna bilgi verir.

Yukarıdaki fıkra uyarınca baro levhasına yazılmak istemediklerini bildiren adayların, sadece avukatlık mesleğine kabullerine ve adlarına ruhsatname düzenlenmesine karar verilerek kanunda öngörülen diğer işlemler, aynen yerine getirilir.

Birinci fıkrada sözü edilen görevlerden ayrılma halinde, avukatlık mesleğinin yapılabilmesi, baro levhasına yazılmakla mümkündür.

Bu Kanunun avukatlar hakkında öngördüğü disiplin işlem ve cezaları, bu maddede sözü edilen avukatlar hakkında da avukatın sürekli görev yaptığı yer barosuna uygulanır.

Yurt dışında temsil:**Ek Madde 2 – <Değişik: 2/5/2001 – 4667/94. md>**

Avukatlar, Türkiye Barolar Birliğini veya baroları temsil etmek üzere uluslararası toplantı ve kongrelere Adalet Bakanlığına bilgi vermek suretiyle katılabilirler.

Seçimlerin yapılması:**Ek Madde 3 – <Ek: 8/5/1984-3003/8 md.>**

Barolar ile Türkiye Barolar Birliğinin bu Kanuna göre gizli oyla yapılacak organ seçimlerine ilişkin işlemler, aşağıdaki esaslara göre yargı gözetimi altında gerçekleştirilir.

<Değişik: 2/5/2001 – 4667/95. md> Seçim yapılacak genel kurul toplantısından en az onbeş gün önce, baro seçimleri için levhaya kayıtlı avukatlardan genel kurula katılma hakkına sahip avukatlar, Türkiye Barolar Birliği seçimleri için de genel kurula barolarca seçilen asıl ve yedek delegeler ile doğal delegeleri belirleyen liste, toplantının gündemi, yeri, günü, saati ile çoğunluk olmadığı takdirde yapılacak ikinci toplantıya ilişkin hususları belirten bir yazı ile birlikte üç nüsha olarak o yer ilçe seçim kurulu başkanı olan hâkime verilir. Bir yerde birden fazla ilçe seçim kurulu bulunduğu takdirde görevli hâkim, Yüksek Seçim Kurulunca belirlenir. Toplantı tarihleri, gündemde yer alan diğer konular göz önünde bulundurularak görüşmelerin bitimine göre seçimlerin ilçe seçim kurulu başkanının gözetiminde yapılması sağlanır. Üye sayısı dörtüzü aşan barolarda görüşmeler cumartesi günü sonuçlandırılır ve seçimlere

pazar günü dokuzda başlanır ve oy verme işi saat onyedide sona erer.

Hakim, gerektiğinde ilgili kayıt ve belgeleri de getirtip incelemek suretiyle varsa noksanları tamamlattırdıktan sonra seçime katılacak avukatları belirleyen liste ile yukarıdaki fıkrada belirtilen diğer hususları onaylar. Onaylanan liste ile toplantıya ilişkin diğer hususlar Adalet dairesi ve baro ilan yerlerinde asılmak sureti ile üç gün süre ile ilan edilir.

İlan süresi içinde listeye yapılacak itirazlar hakim tarafından incelenir ve en geç iki gün içinde kesin olarak karara bağlanır.

Bu suretle kesinleşen listeler ile toplantıya ilişkin diğer hususlar onaylanarak ilgili baro veya Türkiye Barolar Birliğine gönderilir.

Hakim, kamu görevlileri veya aday olmayan avukatlar arasından bir başkan ile iki üyeden oluşan bir seçim sandık kurulu atar. Aynı şekilde ayrıca üç yedek üye de belirler. Seçim sandık kurulu başkanının yokluğunda kurula yaşlı üye başkanlık eder.

Seçim sandık kurulu, seçimlerin kanunun öngördüğü esaslara göre yürütülmesi, yönetimi ve oyların tasnifi ile görevli olup, bu görevleri seçim ve tasnif işleri bitinceye kadar aralıksız olarak devam eder.

Dört yüz kişiden fazla üyesi bulunan barolarda her dört yüz kişi için bir oy sandığı bulunur ve her seçim sandığı için ayrı bir kurul oluşturulur. Yüze kadar olan üye fazlalığı sandık sayısında nazara alınmaz. Seçimlerde kullanılacak araç ve gereçler ilçe seçim kurulun-

dan sağlanır. Ve sandıkların konacağı yerler hakim tarafından belirlenir.

Seçim süresinin sonunda seçim sonuçları tutanakla tespit edilip seçim sandık kurulu başkan ve üyeleri tarafından imzalanır. Birden fazla sandık bulunması halinde tutanaklar, hakim tarafından birleştirilir. Tutanakların birer örneği seçim yerinde asılmak suretiyle geçici seçim sonuçları ilan edilir. Kullanılan oylar ve diğer belgeler tutanağın bir örneği ile birlikte üç ay süreyle saklanmak üzere ilçe seçim kurulu başkanlığına tevdi edilir.

Seçimin devamı sırasında yapılan işlemler ile tutanakların düzenlenmesinden itibaren iki gün içinde seçim sonuçlarına yapılacak itirazlar, hakim tarafından aynı gün incelenir ve kesin olarak karara bağlanır. İtiraz süresinin geçmesi ve itirazların karara bağlanmasından hemen sonra hakim yukarıdaki hükümlere göre kesin sonuçları ilan eder ve ilgili baro ile Türkiye Barolar Birliğine bildirir.

<Değişik: 28/5/1988 - 3464/2.md.> Oy verme işlemi, gizli oy açık tasnif esasına göre yapılır. Listede adı yazılı bulunmayan avukat oy kullanamaz. Oylar, oy verenin kimliğinin baro veya resmi kuruluşça verilen belge ile ispat edilmesinden ve listedeki isminin karşısındaki yerin imzalanmasından sonra kullanılır. Oylar, organlara göre birlikte veya ayrı ayrı her şekilde düzenlenen oy pusulalarının, üzerinde ilçe seçim kurulu mühürü bulunan ve oy verme sırasında sandık kurulu başkanı tarafından verilecek zarfa konulması suretiyle kullanılır. Bunların dışındaki zarflara konulan oylar geçersizdir.

Asıl üyenin mazereti olduğu takdirde yedek üye Türkiye Barolar Birliği Genel Kuruluna katılır ve oy kullanılır.

<Değişik: 2/5/2001 – 4667/95. md> Hâkim, seçim sonuçlarını etkileyecek ölçüde bir usulsüzlük veya kanuna aykırı uygulama tespit etmesi halinde; bu tespite konu olan organla sınırlı olmak üzere seçimlerin iptaline karar verir. Bu takdirde, süresi bir aydan az ve iki aydan fazla olmamak üzere seçimin yenileneceği pazar gününü tespit ederek ilgili baroya veya Türkiye Barolar Birliğine bildirir. Belirlenen günde yalnız seçim yapılır ve seçim işlemleri bu madde ile kanunun öngördüğü diğer hükümlere uygun olarak yürütülür.

İlçe seçim kurulu başkanı hakime ve seçim sandık kurulu başkanı ile üyelerine, "Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun" da belirtilen esaslara göre ücret ödenir. Bu ücret ve diğer seçim giderleri, Türkiye Barolar Birliği ve ilgili baroların bütçelerinden karşılanır.

Seçimler sırasında sandık kurulu başkanı ve üyelerine karşı işlenen suçlar Devlet memurlarına karşı işlenmiş gibi cezalandırılır.

Seçimlerin düzen içerisinde ve sağlıklı biçimde yürütülmesi amacıyla hakimin ve sandık kurulunun aldığı tedbirlere uymayanlara, eylemin ağırlığına göre bu Kanunda yazılı disiplin cezaları verilir.

Denetim:

Ek Madde 4 – <Ek: 8/5/1984-3003/8 md.>

Adalet Bakanlığı, Barolar ve Türkiye Barolar Birliği organlarının görevlerini kanun hükümlerine uygun ola-

rak yapıp yapmadıklarını ve mali işlemlerini yönetmelikte belirlenecek esaslara göre denetlemeye yetkilidir. Bu idari ve mali denetim, adalet müfettişlerince yapılır.

Geçici hükümler:

Geçici Madde 1 – <Değişik:26/2/1970 -1238/1 md.>

7 Temmuz 1969 tarihinden sonra 506 sayılı Sosyal sigortalar Kanununun 86 ncı maddesi gereğince barolarla Sosyal Sigortalar Kurumu arasında yapılacak sözleşmelere esas teşkil eden ilk tip sözleşme, bu kanunun geçici 10 uncu maddesi uyarınca Türkiye Barolar Birliğinin yapacağı ilk toplantıyı takip eden üç ay içinde Çalışma Bakanlığı, Türkiye Barolar Birliği ve Sosyal Sigortalar Kurumu arasında yapılacak görüşmelerle tespit edilir. Hazırlanan tip sözleşme, Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu tarafından, bir hafta içinde bütün barolara gönderilir. Topluluk sigortasına girmeye mecbur olan avukatların bağlı buldukları barolar, tip sözleşmeye göre topluluk sigortası sözleşmesi yapmak üzere tip sözleşmenin baroya gelişi tarihinden itibaren iki ay içinde Sosyal Sigortalar Kurumuna başvururlar. Sözleşmeler, baronun başvurma tarihinden itibaren en geç üç ay içinde yürürlüğe konur.

A) Topluluk sigortasına tabi oldukları tarihte 30 yaşını geçmiş bulunan avukatlardan, 55 yaşını doldurmakla beraber 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 60 ıncı maddesinde yazılı şartları yerine getiremedikle-

rinden yaşlılık sigortasından aylık bağlanmasına hak kazanamayan ve :

a) Sigortalılıklarının başladığı tarihten önceki on yıl içinde en az 2000 gün baro levhasında kayıtlı avukat olduklarını tevsik eden,

b) Sigortalılık süresince her yıl en az ortalama 200 gün sigorta primi ödemiş olan,

c) En az beş yıl sigortalı bulunan avukatlara, sigortalılık süresi 15 yılı doldurmuş olanlar gibi Sosyal Sigortalar Kanununun 61 inci maddesindeki esaslara göre yaşlılık aylığı bağlanır.

(a) bendinde sözü geçen avukatlık süresi, avukatların sigortalılıklarının başladığı tarihten itibaren en geç iki yıl içinde ilgili barolardan alınarak Sosyal Sigortalar Kurumuna verilecek belgelerle tespit edilir.

Barolar bu çalışma belgelerini düzenlemekten kaçınırlarsa, sigortalı avukatların ilgili baro yönetim kurulu başkan ve üyelerinden zarar ve ziyan istemek hakları saklıdır.

Avukatlık süresini gösteren belgelerin gerçeğe uymadığı bir hükümlerle tespit edildiği takdirde gerek bunu düzenleyenler gerekse ilgili sigortalılar, Sosyal Sigortalar Kurumunun bu yüzden uğrayacağı zararları yüzde elli fazlasıyla ve kanuni faizi ile birlikte adı geçen Kuruma ödemekle yükümlüdür.

Bu gibiler hakkında ayrıca ceza kovuşturması da yapılır.

B) Topluluk sigortasına tabi oldukları tarihte 30 yaşını geçmiş bulunan avukatlardan, 50 yaşını doldurup, erken yaşlanmış oldukları tespit edilen ve Sosyal Si-

gortalar Kanununun 60 inci maddesinde yazılı şartları yerine getiremediklerinden aylık bağlanmasına hak kazanamayanlara (A) fıkrasındaki şartlarla, sigortalılık süreleri 15 yılı doldurmuş olanlar gibi, Sosyal Sigortalar Kanununun 61 inci maddesindeki esaslara göre yaşlılık aylığı bağlanır.

Geçici Madde 2 – Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte T.C. Emekli Sandığındaki emekliliğe esas teşkil eden hizmetleri toplamı en az 15 yıl olan avukatlardan;

A) <Değişik: 26/2/1970 - 1238/3 md.> Emekli keseneği ödedikleri memuriyet veya hizmetten 7 Temmuz 1969 tarihinden önce her ne sebeple olursa olsun ayrılmış olanlar, kendilerine emeklilik veya malüllük aylığı bağlanmamış olmak şartı ile, 7 Temmuz 1969 tarihine kadar Sosyal Sigortaya da tabi olmaksızın geçen fiili avukatlık sürelerinin tamamını veya bu sürenin emekliliğe esas olan eski hizmetlerinin süresi ile birlikte 25 yılı doldurmaya yetecek kısmını aşağıdaki hükümlere göre borçlanabilirler.

Fiili avukatlık süresinin tamamını borçlananlar aşağıdaki (B) bendi hükümlerine göre T.C. Emekli Sandığı ile ilgilerini devam ettirebilirler. Bunlardan T.C. Emekli Sandığı ile ilgilerini devam ettirmek istemiyenlerle fiili avukatlık süresinin bir kısmını borçlanmak suretiyle emekliliğe esas hizmet sürelerini 25 yıla çıkarmış olanlara aşağıdaki hükümlere göre emekli aylığı bağlanır.

B) Emekli keseneği ödedikleri memuriyet veya hizmetten bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte veya daha sonra her ne sebeple olursa olsun ayrılanlar,

toplam süre 30 yılı geçmemek üzere, T.C. Emekli Sandığı ile ilgilerini devam ettirebilirler.

(A) bendine göre borçlanabilmek için ilgilinin, listesine yazılı bulunduğu baronun topluluk sigortasına katıldığı tarihten itibaren üç ay içinde bu baro aracılığı ile T.C. Emekli Sandığına yazılı olarak baş vurması zorunludur. Borçlanılacak miktar, ilgilinin T.C. Emekli Sandığına evvelce kesenek ödediği memuriyet veya hizmette son aldığı maaş yahut ödenek derecesindeki kıdeminden itibaren o memuriyet veya hizmetin asgari terfi süresi nazara alınarak 2 veya 3 yılda bir terfi etmiş sayılmak suretiyle T.C. Emekli Sandığı Kanunu hükümleri dairesinde, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadarki fiili avukatlık süresi için ödemesi gereken keseneklerin (Kurum hissesi dahil) tamamıdır. Ancak, kesenekler ve kurum hissesi ait oldukları geçmiş yıllarda yürürlükte bulunan T.C. Emekli Sandığı Kanunu hükümlerine göre hesaplanır.

Borçlanılan süre ile T.C. Emekli Sandığına tabi eski memuriyet veya hizmet süreleri toplamı 30 yılı geçmez. Fiili avukatlık süresinin bu miktarı aşan kısmı için borçlanmak mümkün değildir.

Borçlanılacak miktar, ilgilinin talebine göre, T.C. Emekli Sandığı tarafından yapılacak tebligat üzerine en geç 1 ay içinde toptan veya on yıl içinde on eşit taksitle ödenir. T.C. Emekli Sandığına tabi eski memuriyet veya hizmetlerinden ayrılırken keseneklerini almış olanlar bunun tamamını kanuni faizi ile birlikte, borçlanılan miktarın tamamının veya ilk taksidinin ödenmesi süresi içinde sandığa iade ile yükümlüdürler. Kesenekleri süresi için-

de iade etmeyenlerin bu madde hükümlerinden faydalanmaları mümkün değildir.

Borçlanan kimseler emekliliğe esas olan eski memuriyet veya hizmet sürelerine borçlandıkları sürenin eklenmesi suretiyle hesaplanacak süre üzerinden ve borçlandıkları miktarın tamamını ödedikleri tarihten itibaren 5434 sayılı Kanuna göre emekli aylığına hak kazanırlar. Emekli aylığına hak kazanabilmesi için toplam süresinin 25 yıl olması yeterlidir.

Taksitle ödemede, borcun tamamını ödiyemeden ölen veya T.C. Emekli Sandığına göre malul olan avukatların kendilerine veya hak sahibi mirasçılarına ölüm veya maluliyeti takibeden ay başından itibaren 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre malullük yahut dul ve yetim aylığı bağlanır. Şu kadar ki, ödenmemiş yıllık taksitlerin her biri 12 eşit parçaya bölünerek o yılın malullük veya dul ve yetim aylıklarından kesilir ve artan miktar hak sahiplerine ödenir.

Taksitle ödemede, bir taksidi zamanında ödemeyen ve T.C. Emekli Sandığına yapılan tebligat üzerine 1 ay içinde bu borcunu yerine getiremeyenlerin borçlanma durumuna son verilir ve ödedikleri miktara tekabül eden sürenin eski memuriyet veya hizmetlerine eklenmesi suretiyle hesaplanacak süre üzerinden T.C.Emekli Sandığı Kanunu hükümlerine göre işlem yapılır.

Yukarıdaki fıkralar gereğince kendilerine veya hak sahibi mirasçılarına emekli, malullük veya dul ve yetim aylığı bağlanana borçlanmadan önceki fiili memuriyet veya hizmetlerin tutarı üzerinden T.C. Emekli Sandığı Kanunu hükümlerine göre ikramiye ödenir.

(B) bendinden faydalanabilmek için ilgilinin, T.C. Emekli Sandığına kesenek ödediği memuriyet veya hizmetten ayrılmasını takibeden bir ay içinde Sandığa dilekçe ile başvurması ve kendisine emekli aylığı bağlanmamış veya kesenekleri iade edilmemiş olması gereklidir. (A) bendinin ikinci fıkrası delaletiyle (B) bendinden faydalananlar için bu süre borçlanma taleplerinin kabul edildiğinin Sandıkça kendilerine tebliği tarihinden başlar.

(B) bendinden faydalanmak dileği ile yapılan başvurmanın T.C. Emekli Sandığına kabul edildiğinin ilgilie tebliğini takibeden aybaşından itibaren sandığa kesenek ödeme yükümlülüğü doğar. Kesenekler (Kurum hissesi dahil) her ayın ilk haftası içinde doğrudan doğruya veya T.C. Emekli Sandığının belirteceği bir banka aracılığı ile sandığa ödenir.

Kesenek ve kurum hissesi, ilgilinin T.C. Emekli Sandığına kesenek ödediği evvelki memuriyet veya hizmette son iktisap ettiği maaş veya ödeneğindeki kıdeminden başlamak üzere o memuriyet veya hizmetin en az yükselme süresine göre iki veya üç senede bir terfi ediyormuşçasına yürütülecek maaş dereceleri üzerinden hesaplanır.

(B) bendi uyarınca T.C. Emekli Sandığı ile ilgileri devam edenlerin emekliliğe esas sürelerinin 30 yılı doldurduğu, sandıkla ilgilerinin kesilmesini yazılı olarak istedikleri, öldükleri yahut T.C. Emekli Sandığı Kanununa göre malül duruma girdikleri veya borçlanma hükümlerinde gösterildiği şekilde sandık tarafından verilen bir aylık süre içinde ödememekte temerrüt ettikleri takdirde bu durumların husule geldiği tarihi takibeden

aybaşından itibaren sandıkla ilgileri kesilir ve toplam süreleri üzerinden kendilerine yahut hak sahibi mirasçılara 5434 sayılı Kanun uyarınca emekli, malullük dul veya yetim aylığı bağlanır. Bu kimselere ödenecek ikramiye hakkında borçlanma ile ilgili hükümler kıyasen uygulanır.

Geçici 3, 4 ve 5 inci maddeler uyarınca borçlandıkları süre ile birlikte emekliliğe esas hizmetleri tutarı 15 yıl veya daha fazla olanlar da bu maddenin (B) bendi hükmünden faydalanabilirler.

<Ek fıkralar: 26/2/1970-1238/3 md.>

Bu madde hükümlerinden faydalananların, (A) bendi uyarınca boçlandıkları veya (B) bendi uyarınca T.C. Emekli Sandığı ile ilgilerini devam ettirdikleri sürelerin tamamı, emekliliğe tabi görevden son defa ayrıldıkları maaş veya ödenekteki kıdemlerine eklenmek suretiyle bu görev veya hizmetin en az yükselme süresine göre iki veya üç yılda bir terfi etmiş veya ediyormuşçasına intibakları yapılır.

Bu maddenin 9 uncu fıkrasında T.C. Emekli Sandığına başvurma için konulmuş bir aylık süreyi geçirmiş olanlar, 1 Ocak 1971 tarihine kadar başvurmaları şartı ile bu madde hükümlerinden faydalanabilirler.

Geçici Madde 3 – <Değişik: 26/2/1970-1238/1 md.>

7 Temmuz 1969 tarihinde veya bu tarihle 1 Ocak 1971 tarihi arasında T.C. Emekli Sandığında iştirakçi durumunda bulunanların, emeklilik keseneği ödedikleri görev veya hizmetten önce T.C. Emekli Sandığı Kanununa tabi olmadan ve Sosyal Sigortalar kapsamına da

girmeden geçirdikleri fiili avukatlık sürelerinin daha önce başka kanunlarla borçlanılan süreler ile birlikte onbeş yılı geçmiyecek kısmı, 5434 sayılı Kanuna 23 şubat 1965 gün ve 545 sayılı Kanunun 5 inci maddesi ile eklenen maddedeki esaslara göre borçlanmaları şartı ile emekliliğe esas hizmetlerine eklenir. Şu kadar ki, bu kimselerin adlarına borç kaydedilecek miktar borçlandırılan sürenin geçtiği tarihlerde kesilen kesenek ve karşılıklar oranına göre tespit olunur.

Bu madde hükmünden faydalanmak için, ilgilinin, 1 Nisan 1971 tarihine kadar T.C. Emekli Sandığına yazılı olarak başvurması şarttır.

Geçici Madde 4 – <Değişik: 26/2/1970-1238/1 md.>

7 Temmuz 1969 tarihinde veya bu tarihle 1 Ocak 1971 tarihi arasında T.C Emekli Sandığında iştirakçi durumunda bulunanlardan, emekli keseneği ödedikleri görev veya hizmetten önce T.C. Emekli Sandığına tabi olmadan ve Sosyal Sigortalar kapsamına da girmeden avukatlık yapan ve ondan önce de emekliliğe tabi bir görev veya hizmette bulunanların T.C. Emekli Sandığı ile ilişkileri bulunan devreler arasındaki fiili avukatlık sürelerinin daha önce başka kanunlarla borçlanılan süreler ile birlikte onbeş yılı geçmiyecek kısmı geçici 3 üncü madde uyarınca borçlanmaları şartı ile aynı madde hükümlerine göre emekliliğe esas hizmetlerine eklenir.

Geçici 3 üncü maddenin son fıkrası hükmü bu halde de uygulanır.

Geçici Madde 5 – Geçici 2,3 ve 4 üncü maddelerin kapsamına giren avukatların bu maddeler gereğince borçlandıkları fiili avukatlık sürelerinden önce Sosyal Sigortalar Kurumu kapsamına giren hizmetleri de mevcutsa, Sosyal Sigortalar kapsamına giren hizmetler 5/1/1961 tarihli ve 228 sayılı Kanunun aylık bağlanmasına ilişkin esasları dairesinde T.C. Emekli Sandığında ki hizmetler (Borçlanılan süreler dahil) ile birleştirilir.

Bu madde hükmünden faydalanmak isteyenlerin, T.C. Emekli Sandığına baş vurmalarının şekli ve süresi hakkında geçici 3 üncü madde hükmü kıyasen uygulanır.

Geçici Madde 6 – Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Avukatlar Yardımlaşma Sandığında üye bulunan avukatlar, levhasına yazılı oldukları baroya müracat ederek sandıktaki kayıtların silinmesini isteyebilirler.

Yukarıdaki fıkra gereğince sandıktan kayıtları silinen avukatların sandıktaki alacaklarının, üyelik süresi ve sandık mevcuduna göre kendilerine ödenmesi şekli, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde ilgili baro yönetim kurulu tarafından hazırlanıp baro genel kurulunca onaylanan bir yönetmelikle tespit edilir.

Geçici Madde 7 – <Mülga: 30/1/1979-2178/8 md.>

Geçici Madde 8 – Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce Siyasal Bilgiler Okulu veya fakültesinden mezun olup da eksik kalan derslerden hukuk fakültesin-

de sınav vermiş olanlar, bu Kanunun uygulanmasında hukuk fakültesi mezunu sayılırlar.

Geçici Madde 9 – Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce Yargıtay'da hukuk mezunu başkatip olarak en az dört yıl süre ile hizmet etmiş olanlar, 3 üncü maddenin (c) bendindeki kayıttan varestede tutulurlar.

Geçici Madde 10 – Ankara Baro Başkanı, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki ay içinde Ankara'da toplanıp Türkiye Barolar Birliği Başkanı ile Birlik Yönetim Kurulu, Birlik Disiplin Kurulu ve Birlik Denetleme Kurulu üyelerini ve yedeklerini seçecek olan ilk genel kurul için delegelerini seçip göndermelerini ve toplantı yer, gün ve saatini, toplantı gününden en az bir ay önce barolara bildirir. Belirtilen günde toplantıyı açarak yerini en yaşlı delegeye bırakır.

Geçici Madde 11 – 708 sayılı Kanunun ikinci ve 7 nci maddelerinde ve 2573 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinde yazılı mülazemet süresini 3499 sayılı Avukatlık Kanununun yürürlüğü tarihinde bitirmiş olanlar 3 üncü maddenin (a), (b) ve (c) bentlerinde ve 5 inci maddede gösterilen şartlara sâhip oldukları takdirde baro levhasına yazılırlar.

Bu Kanunun uygulanmasında Medresetulkuzat ve Nüvâp Mektebi mezunları hukuk mezunu sayılır.

Geçici Madde 12 – Gerek 3499 sayılı Kanun ve gerekse bu Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra dava vekaleti ruhsatnamesi ile 708 sayılı Kanunun 5 inci maddesine dayanılarak avukatlık ruhsatnamesi verilemez.

Ancak, hukuk fakültesi veya mektebinden mezun olmadıkları halde 3499 sayılı Kanunun yürürlüğünden önce hakimlik veya savcılık sınıflarında, 3499 sayılı Kanunun yürürlüğünden önce veya sonraki görev sürelerinin toplamı dört yılı doldurmuş olanlara 3 üncü maddenin (b) ve (c) bentlerindeki kayıtlardan vareste tutulmak şartıyla avukatlık ruhsatnamesi verilir. Sicilleri itibariyle görevlerinden çıkarılmış olanlar hakkında bu hüküm uygulanmaz.

Geçici Madde 13 – 3499 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte dava vekaleti ruhsatnamesine sahip olanlar, beş avukat bulunmayan yerlerde vekalet icra edebilirler. Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce 3499 sayılı Kanunun (Muvakkat IV üncü) maddesi uyarınca beş avukat bulunmayan yerlerde dava vekilliği yapmakta olanların kazanılmış hakları saklıdır.

<Değişik: 2/5/2001 – 4667/96. md> Dava vekillerinin, mesleklerini icra edebilmeleri için, o yerin bağlı olduğu baroca tutulan bir listeye yazılmaları şarttır. Listeye yazılmak için yapılan başvuru üzerine barolar, istemin kabul veya reddine dair kararlarını bir ay içinde vermek zorundadır. Bu süre içinde karar verilmez yahut ret kararı verilir ise ilgili şahıs; karar verilmemiş ise bir aylık sürenin sonunda, istem reddedilmiş ise ret kararının tebliği tarihinden itibaren onbeş gün içinde Türkiye

Barolar Birliği Yönetim Kuruluna itiraz edebilir. Türkiye Barolar Birliğinin itiraz üzerine verdiği kararlar Adalet Bakanlığına ulaştığı tarihten itibaren iki ay içinde Bakanlıkça karar verilmediği veya karar onaylandığı takdirde kesinleşir. Ancak Adalet Bakanlığı uygun bulmadığı kararları bir daha görüşülmek üzere, gösterdiği gerekçesiyle birlikte Türkiye Barolar Birliğine geri gönderir. Geri gönderilen bu kararlar Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunca üçte iki çoğunlukla aynen kabul edildiği takdirde onaylanmış, aksi halde onaylanmamış sayılır; sonuç Türkiye Barolar Birliği tarafından Adalet Bakanlığına bildirilir. 8 inci maddenin altıncı ve yedinci fıkraları hükümleri burada da kıyasen uygulanır.

Listeye yazılma, bu Kanunun davavekillerine tanıdığı hak ve yetkilerden faydalanmak ve yükümlere tabi olmak bakımından, baro levhasına yazılmanın sonuçlarını doğurur.

Listenin barolarca nasıl düzenleneceği, listeye yazılmak için yapılacak baş vurma hakkındaki işlemler listenin mahkemelere, Cumhuriyet savcılıklarına, icra ve iflas dairelerine ve diğer resmi mercilere bildirilme tarzı ve listeden kaydın silinmesi şekli bu Kanunun 182 inci maddesinde yazılı yönetmelikte gösterilir.

Geçici Madde 14 – 3499 sayılı Kanunla ek ve değişikliklerine göre kurulmuş olan barolar, bu Kanun hükümlerine göre görevlerine devam ederler.

Geçici Madde 15 – 168 inci madde uyarınca hazırlanacak asgari ücret tarifesi, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde yapılır ve yeni tarife yürürlüğe girinceye kadar eski tarife uygulanır.

Geçici Madde 16 – Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu görevine başlayıncaya kadar, avukatlık haysiyet divanındaki dosyalar, bu kurula devredilmek üzere Ankara Baro Başkanlığınca teslim alınır.

Geçici Madde 17 – Yargı mercileri, Cumhuriyet savcılıkları, icra memurlukları nezdinde başkatiplik, zabıt katipliği, zabıt katibi muavinliği yahut icra memurluğu veya yardımcılığı görevlerinden birini en az on yıl süre ile yapmış olan kimseler, bu Kanunun 3 üncü maddesi uyarınca Avukatlık meslekine kabul için aranılan tahsil, staj ve sınav dışındaki şartları haiz olurlar ve 5 inci maddede yazılı engeller kendilerinde bulunmazsa, en az üç avukat veya davavekili olmıyan bir yerde, o yerin bağlı olduğu baroca tutulan listeye yazılmak şartıyla, munhasıran o yerin hukuk mahkemeleri ve icra ve iflas dairelerinde dava ve iş takibedebilirler.

Bu kimseler, munhasıran vekalet görevini yapabilecekleri yerde, listeye yazılma tarihinden itibaren üç ay içinde bir büro açmak zorundadırlar. Bu zorunluluğa uymıyanların adları listeden silinir.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce, 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 61 inci maddesinin son fıkrası gereğince vekalet görevini yapanlar, geçmiş adalet hizmetine ait şartta bakılmaksız-

zın, birinci fıkrada, yazılı diğer şartlara sahip oldukları takdirde, o yerin bağlı bulunduğu baroca tutulan listeye yazılmak suretiyle, munhasıran o yerdeki hukuk mahkemeleri ve icra ve iflas dairelerinde vekalet görevini yapmaya devam ederler. Ancak, listeden herhangi bir suretle adları silinenler, birinci fıkrada yazılı şartların tamamına sahip olmadıkça bir daha listeye yazılamazlar. Bu kişiler, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde listeye yazılmak için baş vurma ve yazılma tarihinden itibaren üç ay içinde bir büro açmak zorundadırlar. Aksi halde listeye yazılmazlar; listeye yazılmışlarsa adları listeden silinir.

<Değişik: 26/2/1970-1238/4 md.> Yukarıdaki fıkralar uyarınca vekalet görevini yapmak hakkı o yer avukat veya dava vekilleri sayısının üçü bulması halinde kendiliğinden sona erer. Sona erme tarihinden itibaren üç ay içinde, ilgili şansın aynı baro bölgesi içinde üç avukat veya dava vekili bulunmayan başka bir yere naklederek büro açması halinde, listedeki kaydı, nakledilen yer işaret edilmek suretiyle devam eder. İlgili üç aylık süre içinde başka bir baroya başvurduğu takdirde, dosyası getirilmek suretiyle başvurduğu baronun listesine kaydı yapıp ayrıldığı baronun listesinden de adı silinerek vekalet görevine devam eder. Üç aylık süre içinde aynı baro bölgesindeki başka bir yere nakil yapılarak büro açılmaması veya bu süre dolmadan başka bir baroya nakil için başvurulmaması halinde ilgilinin adı listeden silinir.

Geçici 13 üncü maddenin listeye yazılma için yapılacak baş vurma ile ilgili ikinci fıkrası hükmü bu kişiler hakkında da kıyasen uygulanır.

Listeyle ilgili olup, geçici 13 üncü maddenin son fıkrasında gösterilen hususlar ve bu maddeye göre vekalet görevini ifa edecekler verilecek yetki belgesinin neleri ihtiva edileceği 182 nci maddede yazılı yönetmelikte gösterilir.

Bu Kanunun ikinci, dördüncü, beşinci, yedinci, sekizinci, dokuzuncu, onbirinci ve onikinci kısmı ile 49, 57, 58,59, 60, 61, 62 ve 65 inci maddeleri dışında kalan hükümleri bu maddenin kapsamına giren kişiler hakkında da kıyasen uygulanır.

Baro giriş ve yıllık kesenekleri bu maddenin kapsamına giren kişilerden alınmaz.

<Değişik: 26/2/1970-1238/4 md.> Bu maddenin üçüncü fıkrası 7 Temmuz 1977 tarihinde yürürlükten kalkar.

Geçici Madde 18 – <Ek: 26/2/1970-1238/5 md.>

Geçici 3 ve 4 üncü maddeler uyarınca borçlanılarak emekliliğe esas hizmetlerine eklenen sürelerin üçte ikisi, ilgililerin halen buldukları görevin veya hizmetin en az yükselme süresine göre iki veya üç yılda bir değerlendirilmek suretiyle intibakları yapılır ve böylece görev veya hizmet aylıkları ile emeklilik keseneğine esas aylıkları yükseltilir.

Geçici Madde 19 – <Ek: 1/4/1981-2442/2 md.>

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte, bu Kanunun 1 nci maddesi ile Avukatlık Kanununun 14 üncü maddesine eklenen fıkrada belirtilenlerin sıkıyönetim askeri mahkemelerinde almış oldukları davalar Avukatlık Kanununun hükümleri dairesinde üç ay içinde devredilir.

Ek Geçici Madde 1 – <Ek: 31/10/1980-2329/3 md.>

Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra, değiştirilen 168 nci madde hükümleri uyarınca hazırlanacak ilk tarifeler yürürlüğe girinceye kadar açılan davalar veya başlayan hukuki yardımlarla ilgili olarak değer veya miktarın bir milyar lirayı aşan bölümü için takdir edilecek nispi avukatlık ücretinin hesabında, yürürlükte olan tarifelere bakılmaksızın, binde bir oranı uygulanır.

Kanunun yürürlük tarihi:

Madde 200 – Bu Kanun yayımı tarihinden üç ay sonra yürürlüğe girer.

Kanunu yürüten makam:

Madde 201 – Bu Kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

**19/3/1969 TARİHLİ VE 1136 SAYILI ANA KANUNA
İŞLENEMEYEN GEÇİCİ MADDELER****1) 22/1/1986 tarihli ve 3256 Sayılı Kanunun geçici maddeleri:**

Geçici Madde 1 - Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce, 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 11 inci maddesi hükmü uyarınca, avukatlık ve avukatlık stajıyla birleşmeyen ilköğretimde öğretmenlik görevinde bulunması sebebine dayanılarak;

A) Yapmış oldukları stajın geçerli sayılmamasından dolayı aynı Kanunun 72 nci maddesinin (b) bendi uyarınca adları baro levhasından silinmiş bulunanlarla staj bitim belgesi almış oldukları halde aynı sebeple baro levhasına yazılma istemleri reddedilenler, levhaya yazılmalarına dair baro yönetim kurulu kararları Adalet Bakanlığınca onaylanmayanlar veya baro levhasına yazılmamış olanlar, başvurdukları takdirde başkaca engellerinin bulunmaması kaydıyla baro levhasına yazılırlar ve avukatlık yapabilirler.

B) Adları staj listesinden silinmiş olanlar, başkaca engelleri bulunmadığı takdirde bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren üç ay içerisinde başvurmaları halinde, yeniden Staj listesine yazılırlar ve silme kararından önce yaptıkları staj geçerli sayılarak stajlarına devam ederler. Bunlardan adları staj listesinden silinmesi gerekenler hakkında, başkaca engelleri yoksa silme işlemi yapılmaz.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce, 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 11 inci maddesi hükmü uyarınca, avukatlık ve avukatlık stajıyla birleşmeyen diğer işlerde bulunulması sebebine dayanılarak, yapmış oldukları stajın geçerli sayılmamasından dolayı aynı Kanunun 72 nci maddesinin (b) bendi uyarınca adları baro levhasından silinmiş bulunanlarla staj bitim belgesi almış oldukları halde aynı sebeple baro levhasında yazılma istemleri reddedilenler, levhaya yazılmalarına dair baro yönetim kurulu kararları Adalet Bakanlığınca onaylanmayanlar veya baro levhasına yazılmamış olanlar, başvurdukları takdirde avukatlıkla birleşmeyen işlerinden ayrılmış olmaları ve başkaca engellerinin bu-

lunmaması kaydıyla baro levhasına yazılırlar. Bu şekilde avukatlık stajı yaptıktan sonra baro levhasına yazılmış bulunanların da avukatlıkla birleşmeyen bir işle uğraşmamaları ve başkaca engelleri bulunmaması şartıyla kayıtları silinmez. Adları staj listesinden silinenler, avukatlıkla birleşmeyen işlerinden ayrılmış oldukları ve başkaca engelleri bulunmadığı takdirde bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren üç ay içerisinde başvurmaları halinde, yeniden staj listesine yazılırlar ve silme kararından önce yaptıkları staj geçerli sayılarak stajlarına devam ederler. Bunlardan adları staj listesinden silinmesi gerekenler hakkında başkaca engelleri yoksa silme işlemi yapılmaz.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce avukatlıkla bağdaşmayan bir işle uğraştıkları sırada avukatlık stajını yapan veya yapmakta bulunanlar hakkında:

a) Cezai takibat yapılmaz.

b) Daha önce başlamış olan takibatlar durdurulur.

Hükmolunan cezalar ceza mahkûmiyetlerinin sonuçlarını da kapsamak üzere affedilmiştir.

Bu suretle cezaları bütün sonuçlarıyla affedilmiş olan avukat ve avukat stajyerleri hakkında, bu mahkûmiyetlerine dayanılarak Avukatlık Kanununun, avukatlığa kabul edilmemeye ve ruhsatnameleri geri alınmak suretiyle iptal ve adları bir daha yazılmamak üzere levhadan silinmeye dair hükümleri uygulanmaz.

Geçici Madde 2 - Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra yapılacak ilk baro genel kurul toplantısı,

Kanunun yayımını izleyen ikinci yılın ekim ayının ilk haftası içinde yapılır.

Geçici Madde 3 - Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte, baro disiplin kurulu üyesi olanlar ile baro ve Birlik Denetleme Kurulu üyesi bulunanlar, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra, yönetim kurulu seçimlerinin yapılacağı ilk genel kurul toplantısına kadar görevlerine devam ederler.

Geçici Madde 4 - Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce Siyasal Bilgiler Okulu veya Fakültesinden mezun olup da eksik kalan derslerden Hukuk Fakültesinde sınav vermiş olanlar, bu Kanunun uygulanmasında Hukuk Fakültesi mezunu sayılırlar.

2) 2/5/2001 tarihli ve 4667 Sayılı Kanunun geçici maddeleri:

Geçici Madde 1 - Bu Kanunla getirilen avukatlık staj sonu sınavına ilişkin hükümler bu Kanunun yayımından sonra avukatlık stajına başvuruda bulunanlar hakkında uygulanır.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 11 inci maddesi hükmü uyarınca, avukatlık ve avukatlık stajıyla birleşmeyen diğer işlerde bulunması sebebine dayanılarak, yapmış oldukları stajın geçerli sayılmamasından dolayı aynı Kanunun 72 nci maddesinin (b) bendi uyarınca adları baro levhasından silinmiş bulunanlarla staj bitim belgesi

almış oldukları halde aynı sebeple baro levhasına yazılma istemleri reddedilenler, levhaya yazılmalarına dair baro yönetim kurulu kararları Adalet Bakanlığınca onaylanmayanlar veya baro levhasına yazılmamış olanlar, başvurdukları takdirde avukatlıkla birleşmeyen işlerinden ayrılmış olmaları ve başkaca engellerin bulunmaması kaydıyla baro levhasına yazılırlar. Bu şekilde avukatlık stajı yaptıktan sonra baro levhasına yazılmış bulunanların da avukatlıkla birleşmeyen bir işle uğraşmamaları ve başkaca engellerinin bulunmaması şartı ile kayıtları silinmez. Adları staj listesinden silinenler, avukatlıkla birleşmeyen işlerinden ayrılmış oldukları ve başkaca engelleri bulunmadığı takdirde bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren üç ay içinde başvurmaları halinde yeniden staj listesine yazılırlar ve silme kararından önce yaptıkları staj geçerli sayılarak stajlarına devam ederler. Bunlardan adları staj listesinden silinmesi gerekenler hakkında başkaca engelleri yoksa silme işlemi yapılmaz.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce avukatlıkla bağdaşmayan bir işle uğraştıkları sırada avukatlık stajını yapan veya yapmakta bulunanlar hakkında;

- a) Cezaî takibat yapılmaz,
- b) Daha önce başlamış olan takibatlar durdurulur.

Hükmolunan cezalar ceza mahkûmiyetlerinin sonuçlarını da kapsamak üzere affedilmiştir.

Bu suretle cezaları bütün sonuçlarıyla affedilmiş olan avukat ve avukat stajyerleri hakkında, bu mahkû-

miyetlerine dayanılarak Avukatlık Kanununun avukatlığa kabul edilmemeye ve ruhsatnameleri geri alınmak suretiyle iptal ve adları bir daha yazılmamak üzere levhadan silinmeye dair hükümleri uygulanmaz.

Geçici Madde 2 - Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte kurulmuş olan barolar hakkında 77 nci maddenin bu Kanunla değişik birinci fıkrası hükmü uygulanmaz.

Geçici Madde 3 - Bu Kanun gereğince düzenlenecek yönetmelikler, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde çıkartılır.

**1136 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN
KANUNLARIN YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHİNİ
GÖSTERİR ÇİZELGE**

	Yasa No:	Farklı tarihte yürürlüğe giren maddeler	Yürürlüğe Giriş Tarihi
1	1186	---	1/ 3/1969
2	1238	---	7/ 3/1970
3	2018	---	2/ 7/1976
4	2174	---	10/11/1978
5	2178	---	7/ 2/1979
6	2329	---	4/11/1980
7	2442	---	3/ 4/1981
8	2652	---	20/ 4/1982
9	3003	---	15/ 5/1984
10	3079	---	21/11/1984
11	3256	---	30/ 1/1986
12	3464	---	2/ 6/1988
13	4276	---	20/ 6/1997
14	4667	9 uncu madde 22 nci madde diğer hükümleri	10/5/2002 10/11/2001 10/5/2001

Türkiye Barolar Birliği Yayın No: 13

Türkiye Barolar Birliği

Karanfil Sokak 5/62 Kızılay/ANKARA

Tel: 0 (312) 418 13 46 - 418 05 12 - 418 78 57

ISBN 975-6689-09-9